

İLLERİ Belediyeler

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ DERGİSİ • MART-NİSAN 2017 • SAYI:827-828

YEREL DİPLOMASİ

TERÖR SUÇU
NEDENİYLE
BELEDİYE BAŞKANI
GÖREVLENDİRİLMESİ
(KAYYUM)

AVRUPA KONSEYİ
YEREL VE BÖLGESEL
YÖNETİMLER
KONGRESİ
TÜRKİYE RAPORU

GÖREVDEN
UZAKLAŞTIRILAN
MEMURLARIN MALİ
HAKLARI

MEDENİ
KANUNDA
EVLENME

TBB İŞBİRLİĞİ PROJELERİ:BALKANLAR

TBB

“Birlikte Belediyecilik”

Başkandan

Dr. Kadir TOPBAŞ

*Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı
(İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı)*

Saygıdeğer Okurlar,

Türkiye'nin belediyecilik alanında en kıdemli yayını olan İller ve Belediyeler Dergisi'nin Mart/Nisan sayısı ile karşınızdayız. Belediyelerimizden aldığı güç ve destekle yayın hayatını sürdüren dergimizi her zaman olduğu gibi dolu dolu bir içerik ve zengin görsellerle harmanlayarak ilgi ve beğenize takdim ediyoruz.

Bildiğiniz üzere artık ülkelerin değil, şehirlerin rekabet içinde olduğu bir yüzyıldayız. Yerel yönetimlerin güçlenmesi, ülkelerin kalkınmasına katkı sağlıyor. TBB olarak yerel yönetimlerimizin dünya kentleriyle rekabet gücünü artırmak, demokrasiye yerelden ivme kazandırmak ve ülkemizi geleceğe taşımak hedefiyle hizmet üretmeye, inanç ve azimle devam ediyoruz. Belediyelerimize ihtiyaç duydukları her konuda destek olmayı sürdüren Birliğimiz Nisan ve Mart aylarını yurtiçi ve yurtdışında yoğun bir mesai ile geçirdi. Türkiye'nin dört bir yanından belediye personelleri Birliğimizce düzenlenen eğitim, çalıştay ve sempozyum kapsamında bir araya geldi. Ayrıca, Antalya Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa düzenlediğimiz 7.Uluslararası Şehircilik ve Teknolojileri Fuarı'nı yoğun bir katılımı ile tamamladık. Tüm bu gelişmelerin detaylarına dergimiz sayfalarında geniş yer ayırdık, ilgiyle okuyacağınızı ümit ediyoruz.

Belediyelerimizin uluslararası platformlarda etkili sesi olan Birliğimiz, yurtdışı faaliyetleri kapsamında Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı (UCLG-MEWA)'nın Flistin'de düzenlediği Kentsel Mobilite Toplantısına katılım sağladı. Yardım ve dayanışma çalışmalarımız çerçevesinde imkânlarımız ölçüsünde hem yurtiçinde hem de yurtdışında araç destek çalışmalarına imza attık. Dergimizin bu sayısında TBB'nin işbirliği projeleri başlığı altında Balkanlar'daki destek faaliyetlerimize detaylıca yer verdik. Nisan ayı ülkemiz adına önemli gelişmelerin yaşandığı bir ay oldu. Ülkemiz demokrasisi adına yeni bir sürecin miladı olan 16 Nisan tarihinde milletimiz Anayasa değişikliği için referanduma giderek kararını verdi. Bu sürecin milletimize ve devletimize hayırlı olmasını diliyor, her zaman olduğu gibi yerel yöneticiler olarak halkımızın refah ve huzuru için hizmet üretmeye devam edeceğimizi belirtmek istiyorum.

Birliğimiz faaliyetleri, ülkemizden ve dünya yerel yönetimlerinden haberler, rehber niteliğinde makaleler, iyi uygulama örnekleri ve güncel mevzuata yer verdiğimiz yeni sayımızı keyifle okuyacağınızı umuyor, bir sonraki sayımızda buluşmak üzere esenlikler diliyorum.

Türkiye Belediyeler Birliği adına sahibi
Dr. Kadir TOPBAŞ
Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı
(İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Hayrettin GÜNGÖR
Genel Sekreter

Danışma Kurulu
Prof. Dr. Adem ESEN
Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN
İsmail DESTAN
Dr. Rüstem KELEŞ
Tahir TEKİN
Av. Ali KARASLAN
Av. Veli BÖKE
Ayşe ÜNAL
Hayati ÜNLÜ

Yayın Kurulu
E. Vali Zekeriya ŞARBAK
Av. Zeliha MERCİMEK
Yüksel KOÇAK
Cüneyt TÜRKMEN
Nilüfer SİVRİKAYA
Fikret GÜLTEKİN
Gülfem KIRAC KELEŞ
Ahmet Sertan ÇAĞLAR
Tunahan ALTINTOP

Tasarım
Gizem GÖZ
Bilal BERBER

Yönetim Yeri
Tunus Caddesi No: 12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00 (pbx)
Faks: (0312) 419 21 30
e-posta: dergi@tbb.gov.tr

Yayın Türü
Dergimiz ayda bir yayımlanan
yaygın süreli yayındır.
Mart-Nisan Sayı: 827-828
Birleştirilmiş Sayıdır.
Basım Tarihi: 09/06/2017
ISSN 1308-6707

Baskı
KORZA Yayıncılık Basım San. ve Tic. A.Ş.
Büyük Sanayi 1. Cadde 95/11
İskitler / ANKARA
Tel: 0 312 342 22 08 (Pbx)
Fax: 0312 341 14 27

www.tbb.gov.tr

**TBB Dergi Yayın ve Yazım
İlkeleri Madde 8**
Dergide yayımlanan çalışmalarındaki fikirler ve
görüşler tamamıyla yazara aittir.

Görüş ve önerileriniz için:
dergi@tbb.gov.tr

İçindekiler

22 HAYRETTİN GÜNGÖR

*Terör Suçu Nedeniyle Belediye Başkanı Görevlendirilmesi
(KAYYUM)*

30 CEMAL BAŞ

Yerel Diplomasi

46 CEMAL BAŞ / AYBEN OKKALI

*Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi
Türkiye Raporu*

50 SUAT KÜÇÜK
Medeni Kanunda Evlenme

60 KURTULUŞ KUTAY
Görevden Uzaklaştırılan Memurların Mali Hakları

66 KEMAL DEVECİ
Kentsel Dönüşümde Hak ve Muafiyetler

- 04** KENTSEL DÖNÜŞÜM SORUNLARI İZMİR'DE TARTIŞILDI
- 06** UCLG-MEWA YÖNETİM KURULU NABLUS'TA TOPLANDI
- 07** KADIN KONUKEVİ PERSONELİNE EĞİTİM
- 10** UCLG YÖNETİM KURULU TOPLANTISI: MADRİD
- 11** BETON YOL UYGULAMALARI DEĞERLENDİRİLDİ
- 12** SU VE KANALİZASYON İDARESİ YÖNETİCİ EĞİTİMLERİ
- 13** İTFAİYE PERSONELİ EĞİTİMLERİ
- 14** KOCAELİ'NDE İMAR ÇALIŞTAYI
- 15** DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE KURUMSAL GELİŞİM EĞİTİMİ
- 16** DÖVİZ KURU RİSKİNE KARŞI KORUNMA ÇALIŞTAYI
- 18** BELEDİYELERİMİZ ŞEHİRCİLİK FUARINDA BULUŞTU
- 21** İYİ UYGULAMALAR
- 29** YEREL DİPLOMASİ ÇALIŞTAYI
- 32** TBB İŞBİRLİĞİ PROJELERİ BALKANLAR
- 36** ULUSLARARASI YEREL YÖNETİMLER STAJ PROGRAMI
- 39** ULUSLARARASI KARDEŞ ŞEHİR AĞLARI
- 40** TUSENET&TUSELOG UZUN SOLUKLU İŞBİRLİĞİ ÖRNEĞİ
- 44** RÖPORTAJ GAYE DOĞANOĞLU
- 55** İYİ UYGULAMALAR
- 64** BELEDİYELERE ARAÇ DESTEĞİMİZ
- 70** HUKUK
- 83** GENELGE
- 91** YARGI KARARI
- 93** SORU/CEVAP

Kentsel Dönüşüm Sorunları İzmir’de Tartışıldı

Birliğimizin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Adalet Akademisi ve Ankara Üniversitesi işbirliğiyle düzenlediği "Kentsel Dönüşüm ve Riskli Alan Sempozyumu" 16 Mart tarihinde İzmir’de gerçekleştirildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bürokratları ile ilgili personel, Danıştay daire başkanları, Danıştay üyeleri, Danıştay tetkik hakimleri, Bölge İdare Mahkemesi başkanları ve üyeleri, belediye başkanları, belediye kentsel dönüşüm daire başkanları ve müdürleri, hukuk müşavirleri, avukatlar ve konu ile ilgili personelin katıldığı sempozyumun ilk gününde söz belediye başkanlarındaydı.

Bu oturumun başkanlığını yapan Adalet Bakan Yardımcısı Bilal Uçar sempozyumdan çıkacak sonucun yeni bir yasal düzenleme getirebileceğini, bunun da yargılama sürecinin daha sağlıklı ilerlemesini sağlayacağını belirterek kentsel dönüşümün öneminin yaşanan acı depremlerle hatırlandığına işaret etti.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek de düzenlenen sempozyumun, kentsel dönüşümün bütün muhataplarını bir araya getirmesi açısından önem taşıdığını vurgulayarak, "Biz derdimizi anlatırız, hükümet de gerekli değişiklikler yapar diye düşünüyorum." dedi. Kentsel dönüşüm planlarına karşı açılan davalarda meslek odalarının dava ehliyeti bulunmadığını, Mimarlar Odası ve şehir plancıları odalarının genelde ideolojik davrandığını savunan Gökçek, kentsel dönüşümle ilgili bilirkişilerin verdiği kararların kişiden kişiye değiştiğini, aynı konuyla ilgili iki fakülteden taban tabana zıt görüşler geldiğini söyledi. Yargı mensuplarından ancak içinden çıkılmayacak işleri bilirkişiye göndermelerini istihdam eden Gökçek, yargıçların kendi muhakemeleriyle

çok rahatlıkla karar verebilecekleri konularda bilirkişilerden rapor istemelerinin yanlış olduğunu belirtti.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu yaptığı konuşmada, şehir planlaması konusunda yargının genellikle bilirkişi raporlarına dayanarak karar verdiğini, bir bilirkişinin yatay mimariye tamamen karşıyken bir diğerrinin dikey mimariye karşı olabildiğini ve bu durumun çeşitli sorunlar yarattığını vurguladı. Çözüm olarak şehir planlaması konusunda belirli bir eğitimden geçmiş hakim ve savcılardan oluşturulacak ihtisas mahkemeleri kurulması gerektiğini söyleyen Kocaoğlu, 5393 sayılı Kanun ile verilen yetkiler ile 6306 sayılı Kanun ile verilen yetkilerin uyumlaştırılması gerektiğini belirtti. 6306 sayılı Yasa'nın pratikte

mülkiyet hakkına ve tapu hakkına tecavüz eden bölümleri olduğunu ifade eden Kocaoğlu Yasa'nın bu bölümlerinin acilen değiştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu da yaptığı konuşmada kentsel dönüşüm işinin çok zor bir iş olduğunu farkında olarak hareket ettiklerini, bu süreci sürdürürken en önemli önceliklerinin vatandaşların can güvenliğini sağlamak ve olası bir Marmara depremine karşı önlem almak olduğunu belirtti. Kentsel dönüşümü milli bir görev olarak tanımlayan Göksu ülkemizde kentsel dönüşümün yeni bir kültür olduğunu bu nedenle ilgili konuda bir hukuk kültürü oluşmadığını ifade etti.

Gaziosmanpaşa Belediye Başkanı Hasan Tahsin Usta ise kentlerin imar sorununu çözdüğü takdirde birçok şeyi çözmüş olacağını belirterek başladığı konuşmasında Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlarının dikkat çektiği sorunları kendilerinin de yaşadığını belirterek kentsel dönüşümü yapmadan önce zihinlerde dönüşüm yapmak gerektiğini belirtti.

Aynı oturumda söz alan Şahinbey Belediye Başkanı Mehmet Tahma-

zoğlu ise ilçesindeki kentsel dönüşüm sürecini ayrıntılarıyla anlatarak "Kentsel Dönüşümde Şahinbey Modelini" katılımcıların istifadesine sundu. Toplantıda konuşan Türkiye Adalet Akademisi Başkanı Yılmaz Akçıl, akademi olarak ülkenin birlik ve beraberliğini koruyan, milli ve manevi değerlerini benimseyen hakim ile savcılar yetiştirdiklerini, 3 yılda 5 binden fazla hakim ve savcayı ülkeye kazandırdıklarını anlattı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 1. Hukuk Müşaviri Veli Böke, yıllardır karşı karşıya gelen kurumlar gibi görünen yargı camiasıyla yerel yö-

netimler ve akademisyenlerin ilk kez bir araya geldiğini vurgulayarak "Kentsel dönüşüm ivme kazandırma ve sorunlara çözüm arayışıyla ilgili beyin fırtınası gerçekleştireceğiz. İleriki dönemde plan parselasyon, ÇED ve çevre davalarıyla ilgili de toplantılar yapmak istiyoruz" diye konuştu.

Danıştay ve bölge idare mahkemesi üyesi hakimleri, savcılar, kentsel dönüşüm uygulayıcı kurumları, belediye başkanları, yerel yönetimleri hukuk müşavirleri ve akademisyenlerin katıldığı sempozyum 18 Mart tarihinde sona erdi.

UCLG-MEWA Yönetim Kurulu Nablus'ta Toplandı

Birliğimizin üyesi olduğu Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı'nın (UCLG MEWA) Yönetim Kurulu Toplantısı ile Kentsel Mobilite Toplantısı ve Kalkınma İşbirliği ve Kent Diplomasisi Komitesi Toplantısı 11 – 13 Mart tarihlerinde Filistin'in Nablus şehrinde gerçekleştirildi.

Birliğimiz toplantılara 11 farklı belediyeden gelen başkan yardımcıları, genel müdür, daire başkanları ve kurumumuz temsilcilerinden oluşan 18 kişilik bir grupla katılım sağladı.

Birliğimiz, UCLG-MEWA, İETT Genel Müdürlüğü ve Nablus Belediyesi işbirliğinde düzenlenen toplantılara, Türkiye ve Filistin belediyelerinden katılım oldu. Açılış konuşmalarında, Nablus Belediye Başkanı Sameeh Tubaila, UCLG-MEWA Genel Sekreteri Mehmet Duman, İETT Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Cevdet Güngör, Birliğimiz Genel Sekreter Yardımcısı Recep Şahin, Ramallah Belediye Başkanı ve Filistin Belediyeler Birliği Başkanı Musa Hadid, T.C. Kudüs Başkonsolosu Büyükelçi Hüsnu Gürcan Türkoğlu ve Filistin Yerel Yönetimler Bakanı Dr.Hussein A.Al-A'raj tarafından Türkiye

ve Filistin belediyeleri arasındaki işbirliklerinin ve özellikle kardeş şehir ilişkilerinin geliştirilmesine vurgu yapılarak, bu toplantıların Filistin'in Nablus şehrinde düzenleniyor olmasının stratejik önemine değinildi.

Başkanlığını UCLG-MEWA Genel Sekreteri Mehmet Duman'ın yaptığı Yönetim Kurulu Toplantısında ise 2016 yılında yapılan faaliyetler değerlendirilerek, yapılacak olan faaliyetlerin geliştirilmesine yönelik çeşitli kararlar alındı. 2016 yılı bütçe raporunun da gündeme alındığı kurulda, 2017 taslak bütçe raporu onaylandı. Toplantıda ayrıca, yeni üyelerin yönetim kuruluna dâhil olmasına ve 2018 yılında düzenlenecek olan yönetim kurulu toplantısının Ankara'da gerçekleştirilmesine karar verildi.

Oturum Başkanlığını Birlik Genel Sekreter Yardımcımız Recep Şahin'in yaptığı Kalkınma İşbirliği ve Kent Diplomasisi panelinde Birliğimizin, Ankara ve Konya Büyükşehir Belediyelerinin sunumlarına ve tecrübelerine yer verilirken ikinci oturumda Kızılay, Tika ve Filistin Belediyeler Birliği faaliyetlerini anlatıldı. Başkanlığını İETT Daire Başkanı Cevdet Güngör'ün yaptığı Kentsel Mobilite Toplantısının oturumlarında ise Gaziantep, Ankara ve Konya Büyükşehir Belediyeleri, Nablus Belediyesi ve İETT çalışmaları ile ilgili sunumlar yapıldı.

Toplantı; kapanış konuşmaları, plaket takdimi ve son olarak Nablus şehrinde düzenlenen ulaşım ve mobiliteye yönelik teknik gezi ile son buldu.

Kadın Konukevi Personeline Eğitim

Birliğimiz ile Aile ve Sosyal Politikalar Ankara İl Müdürlüğü işbirliğinde düzenlenen Aile İçi Şiddetle Mücadele Eğitimleri yapılan kapanış ve katılım belgesi töreni ile tamamlandı.

Kadına yönelik şiddet çok yönlü mücadeleyi gerektiren bir sosyal sorundur. Yasal ve idari düzenlemelerin varlığı bu konuda sağlam bir zemin hazırlamakta ve bu sorunu çözmenin ilk ve büyük adımını oluşturmaktadır. Tüm bu düzenlemelerin ve kurumsal yapının etkin bir şekilde hayata geçirilmesinin anahtarı ise kadına yönelik şiddet olgusunu doğru kavrayan ve doğru müdahalelerde bulunan insan gücüdür.

Bu bağlamda, Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ve Türkiye Belediyeler Birliği ortaklığında, Ankara ilinde hizmet veren Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı ve Ankara Büyükşehir, Keçiören, Çankaya, Yenimahalle belediyeleri tarafından hizmet verilen kadın konukevleri ve kadın danışma merkezlerinde çalışan meslek elemanlarına yönelik travma, tükenmişlik ve kadını güçlendirme eğitimleri planlanmış ve 6 Şubat - 3 Mart 2017 tarihleri arasında 112 meslek elemanına belirtilen konularda interaktif eğitimler verildi.

Programın kapanış töreninde konuşan Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü Bestami Erkoç kadına yönelik şiddetin çok yönlü mücadeleyi gerektiren sosyal bir sorun olduğunu dile getirdi. Yasal ve idari düzenlemelerin varlığının bu konuda sağlam bir zemin hazırlamakta olduğunu ve bu soruna ilişkin çözümün ilk ve büyük adımını oluşturduğunu dile getiren Erkoç, tüm bu düzenlemelerin ve kurumsal yapının etkin bir şekilde hayata geçirilmesinin anahtarının kadına yönelik şiddet olgusunun niteliğini doğru kavrayan ve doğru müdahalelerde bulunan insan gücü olduğunu dile getirdi. Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğü ve Türkiye Belediyeler Birliği ortaklığında bu program kapsamında

travma, tükenmişlik ve kadını güçlendirme konularda interaktif eğitimler verildiğini dile getiren Erkoç, söz konusu eğitimlerin amaçlarına da konuşmasında yer verdi. Eğitim sonunda alınan geri bildirimlerin eğitimlerde amaçlanan hedeflere ulaşıldığını gösterdiğini belirten Erkoç konuşmasının sonunda bu hususta duyduğu memnuniyeti dile getirerek Türkiye Belediyeler Birliğine, eğitimcilere, katılımcılara ve katılımcı belediyelerin yöneticilerine teşekkür ederek konuşmasını sonlandırdı.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser Ustaoglu bu eğitimin sertifika töreninde yer almaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Eğitime destek veren Türkiye Belediyeler Birliğine teşekkür eden Ustaoglu, ülkemizin uluslararası taahhütlerini de göz önünde bulundurarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması için her alanda gerekli yasal ve idari tedbirleri ala-

rak topyekûn bir mücadele içerisinde olduğunu belirtti. Bu kapsamda 6284 sayılı Kanun ile şiddet ve şiddet mağduru tanımlarının İstanbul Sözleşmesine uyumlu olarak kapsamlı bir şekilde düzenlendiğini ifade eden Ustaoglu söz konusu Kanun ile kadına yönelik şiddet vakalarında hızlı ve etkin bir şekilde müdahaleyi sağlamak amacıyla mülki amir ve kolluk tarafından da tedbir kararlarının alınmasının sağlandığını dile getirdi. Yine aynı Kanun ile 7/24 esasıyla ve tek kapı sistemine dayalı olarak çok yönlü hizmet veren Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin (ŞÖNİM) kurulmasının öngörüldüğünü dile getiren Ustaoglu ilk olarak 14 ilde kurulan bu merkezlerin ülke geneline yaygınlaştırılmakta olduğunu belirtti. Şu anda 49 ilimizde söz konusu merkezlerden mevcut olduğunun altını çizen Ustaoglu, bu merkezlerin olmadığı yerlerde bu görevlerin il müdürlükleri marifetiyle gerçekleştirildiğini belirtti. Kadınlara yönelik ayrımcılığın ve şiddetin yalnızca yasal ve idari düzenlemelerle tamamen ortadan kaldırılmasının mümkün olmadığını bilincinde olduklarını ifade eden Ustaoglu, kadına yönelik şiddetle mücadelenin ancak toplum ve kurumlar el ele verirse ve bunun üzerine kararlılıkla gidilirse önleneceğinin altını çizdi. Bu kapsamda 2016 Aralık ayı sonunda sonuçlandırılan aile içi şiddetle mücadele projesi ile şiddet mağduru kadınlara sağlanacak destek hizmetlerini geliştirmeyi

ve 26 proje ilinde kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarını güçlendirmeyi hedeflediklerini belirten Ustaoglu, proje kapsamında yürütülen faaliyetlerden en önemlisinin eğitim faaliyetleri olduğunu ifade etti. Bu kapsamda polis, sağlık çalışanları, aile mahkemesi uzmanları, yazı işleri müdürleri, bakanlık personeli gibi farklı sektörlerle yönelik yeni eğitim modülleri hazırlandığını ve toplam 1280 kamu personeline eğitimler verildiğini dile getirdi. Proje kapsamında elde edilen temel kazanımların proje sonrasında da etki ve faydasının devamlılığını sağlamak, kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde konulan hedeflere yönelik katkıyı sürekli kılmak amacıyla kurumsal düzeyde bir yol haritası belgesi geliştirildiğini belirtti. Ustaoglu konuşmasında, başta Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olmak üzere Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Yerel Yönetimlerin çalışanlarının kadına yönelik şiddetle mücadele kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla eğitimlere devam edildiğini belirtti. Bu görevi yerine getiren çalışanların kendilerini geliştirmelerinin önemine değinen Ustaoglu bu gelişimin de en önemli kaynağının eğitimler olduğunu belirtti. Yerel yönetimlerle gerçekleştirilen güçlü işbirliğinin mutlak sonucu ve başarıyı getireceğine inandığını dile getiren Ustaoglu kadınlarımızın ulusal ve uluslararası düzeyde toplumsal hayatın her ala-

nında daha aktif, güçlü ve üretken bir şekilde yer almaları için kadına yönelik şiddetle mücadelenin etkili kurumsal politikalar, vatandaş katılımı ve toplumsal dayanışma eşliğinde devam ettirileceğini belirtti. Bu anlamda Türkiye Belediyeler Birliği'nden de nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerin mutlaka kadın konukevi açmaları için teşviki konusunda destek beklediğini belirten Ustaoglu programda emeği olan başta Türkiye Belediyeler Birliği olmak üzere Ankara il müdürlüğü yönetici ve personeli, katılımcı belediyelerin yönetici ve çalışanları ve katılımcılara teşekkür etti. Tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlayan Ustaoglu, tüm kadınların ömür boyunca şiddetten uzak, sağlıklı, özgüvenli, huzurlu ve mutlu olmalarını dileyerek konuşmasını sonlandırdı.

Ustaoglu'nun ardından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ve TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör konuşmalarını gerçekleştirdi. Konuşmasına iki kurum arasında örnek bir dayanışmanın sembolü olan bu eğitimlerin sertifika ve kapanış töreninde yer almaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek başlayan Güngör, tanıtım filmindeki katılımcıların eğitime dair yorumlarından son derece mutlu olduğunu belirtti. Yerel yönetimlerin şehirlerde fiziki ortamı sağlamakla görevli yönetimler olduğunu belirten Güngör, yerel yönetimlerin bu fiziki ortamı sağlamakla

ilgili görevlerinin yanı sıra o şehirdeki sosyal hizmetlerle ve o şehrin ruhunu oluşturmakla ilgili de görevlerinin bulunduğunu dile getirdi. Güngör, bu iki görevi birleştirmeden şehir kurmak, şehirleri yaşatmak ve geliştirmenin mümkün olmadığını dile getirerek Türkiye’de 6 milyondan fazla konutun dönüşüme ihtiyacı olduğunu ve bunun da milyar dolarlık bir bütçe gerektirdiğini de sözlerine ekledi.

Şehirlerin fen ve tekniğe uygun hale getirildikten sonra bu şehirlere ruh, huzur ve mutluluk verilmesi gerektiğini belirten Güngör, bugün bizleri bir araya getiren bu ortak projenin amacının da oluşturduğumuz bu şehirlere ruh vermek, huzur vermek olduğunu dile getirdi. Mevzuata göre nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyelerde, büyükşehir ve illerde kadın konukevleri kurmanın zorunlu olduğunu hatırlatan Güngör, merkezi kurmanın tek başına yeterli bir çözüm olmayacağını belirterek asıl amacın merkeze az insanın gelmek zorunda kalmasının sağlanması olduğunu altını çizdi.

TBB olarak farklı alanlarda paydaş kuruluşlarla çeşitli projeler gerçekleştirildiğini dile getiren Güngör, sosyal hizmet alanında da bu faaliyetlerin artırılması gerektiğini belirtti. Bu eğitimlerin daha fonksiyonel ve akademik bir ortamda gerçekleştirilmesi için Belediye Akademisi yerleşkesinin kurulma aşamasında olduğunu ifade eden Güngör eğitimin tek bir seferlik olmadığını dile getirdi. Güngör konuşmasında uluslararası standartlara ve kurallara göre her bir hizmet alanının yıllık alması gereken eğitimlerin belli olduğunu belirtti. Eğitim alanının statik değil dinamik olduğunu belirten Güngör, bugün bildiklerimizin yarın geçerli olmaya bileceğini, yarın geliştirilmesi, değiştirilmesi gereken alanlar olabileceğini dile getirdi. Güngör konuşmasında TBB olarak uluslararası standartlara göre her yıl ihtiyaç duyulacak alanlarda uluslararası geçerliliği olan bir sertifikaya bağlanmış olarak bu eğitimlerin gerçekleştirilmeye çalışıldığını ve fiilen de gerçekleştirildiğini belirtti.

Eğitim sonunda verilen sertifikanın tek başına bir şey ifade etmediğini belirten Güngör, sertifikanın alınan eğitimle ilgili bir sonuç yaratıyorsa bir anlam ifade edeceğinin altını çizdi. Gelecekteki trendin diğer hizmetlerde olduğu gibi sosyal hizmetlerde de merkezi idarenin daha çok politika üretme ve denetim görevlerine ağırlık verme yönünde olacağını belirten Güngör, bu görevlerin uygulamasının ağırlıklı olarak yerel yönetimler tarafından yapılacağını ifade ederek yerel yönetimlerin kapasitesinin bu alanda da geliştirmesi gerektiğinin önemini vurguladı.

Güngör, bu işbirliğinden son derece memnun olduğunu dile getirdiği konuşmasında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına, Aile ve Sosyal Politikalar Ankara İl Müdürlüğüne, programda emeği geçen Bakanlık ve TBB çalışanlarına ile katılımcılara TBB adına teşekkür ederek, tüm kadınların Dünya Kadınlar Gününü tebrik etti. Tören katılım belgelerinin verilmesinin ardından yapılan kokteyl ile sonlandırıldı.

Özlem Şahin Özcan:

Ankara İkinci Kadın Evi’ndeyim. Çocuk Gelişimciyim. Yaklaşık 1,5 yıldan beri burada görev yapıyorum. İlk defa Birliğinizin bir eğitimine katıldım. Böyle bir eğitim programı düzenlenmesi, içerikler, ağırlama her şey çok güzeldi, çok teşekkür ediyorum. Bir haftalık eğitim çok güzel geçti. Bildiğimiz şeyler de vardı tabii ancak unuttuğumuz şeyleri hatırlamak ve yeni şeyler katmak adına çok verimli bir eğitim oldu. Eğitimden kendime dair bir şeyler çıkarttım. Kendimin olumlu ve olumsuzluk yönlerimi keşfederek farkındalığımı artırdım. O anlamda bana çok yararlı olduğunu düşünüyorum. Zaten birey önce kendisine yararlı olabilmeli ki karşımızdaki kadınlara da o faydayı sağlayabilelim.

Hüsnüye Açıkıldız:

Üçüncü Kadın Konuevi’nde nöbetçi personel olarak çalışıyorum. 29 yıldır bu görevdeyim. Uzun zamandır eğitimlere katılmıyorduk. Bu eğitim bilgilerimizin tazelenmesine faydalı oldu. Çok memnun kaldık. Türkiye Belediyeler Birliğine teşekkür ediyoruz.

Özgün Ata:

Ankara Birinci Kadın Konuevi’nde Çocuk Gelişimci olarak çalışıyorum. Bu alandaki dördüncü yılım. Eğitim çok keyifliydi. İçerisinde oyunlar barındırıyordu sadece bilgi birikimi değildi. Hem bildiklerimizi tekrar etme şansı yakaladık. Diğer kuruluşlardaki arkadaşlarımızı tanıdık. Bu bilgileri hem günlük hayatımızda hem de görev yaptığımız kuruluşlarda da kullanabileceğiz. Eğitim verilen ortam ve mekân da çok önemli, bu anlamda da çok memnun kaldık.

Aysun Töngüş:

Çankaya Belediyesi Kadın Danışma Merkezi’nden katılıyorum. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uzmanıyım. 1999 yılından beri kadın çalışanları ile ilgililiyim. Profesyonel anlamda 2010 yılından bu yana çalışmaktayım. Eğitim verimli ve nitelikli geçti. Alanda tecrübeli eğitimcilerin olması da çok anlamlı. Bu tarz eğitimlerin aslında kurum personeline çok büyük katkısı oluyor. Bizim aracılığımızla bizim hizmet verdiğimiz kişilere de faydalı olunuyor. Eğitim süresince farklı kurumlardan kişilerle tanışıyoruz, farkındalıklarımız artıyor. Yılda iki üç defa verilmesi gereken bir eğitim olduğunu düşünüyorum.

Rukiye Eryılmaz:

Eğitime Kırıkkale’den katılıyorum. Kırıkkale Kadın Konuevi Müdür Vekiliyim. Hemşire ve aynı zamanda Öğretmenim. Üç yıldır bu görevdeyim. Öncelikle kadınlar üzerindeki farkındalıkları ortaya çıkarmak hepimizin görevi. Ancak bu görevi yaparken kendi farkındalığımızı unutuyoruz. Bu eğitimde bu farkındalığımız ortaya çıktı. Unuttuğumuz bilgiler tekrar gündeme geldi. Aynı zamanda çalışma ortamından bir hafta uzak kalmak bizlere iyi geldi. Kendimizi anlatmayı unutmamışız bu fırsatı bulduk bu anlamda gerçekçi bir eğitim oldu. Aynı alanda çalışan farklı arkadaşlarla çalışmak da ayrıca keyifliydi.

Nur Koçakelçi:

Sosyal Çalışmacı olarak Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)’de çalışıyorum. Bu eğitimi aldığım için kendimi şanslı görüyorum. Meslekte yeni olduğum için birçok noktada eksiktim. Tükenmişlik, travma, kadının güçlendirilmesi ve farkındalık noktasında kendimi geliştirdiğime inanıyorum. Böyle bir eğitimi sağladığı için TBB’ye teşekkür ediyorum. Eğitim çok verimli geçti. İnteraktif olması çok iyiydi bundan sonraki eğitimlere de katılmak isterim.

#UCLGmeets

YÖNETİM KURULU

18-19 NİSAN 2017

M A D R I D

 UCLG
United Cities
and Local Governments

Birliğimizin üyesi olduğu Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı'nın (UCLG) Yönetim Kurulu Toplantısı 18 – 19 Nisan tarihleri arasında İspanya'nın Madrid kentinde gerçekleştirildi.

Ülkemizden de Yönetim Kurulu üyelerinin katılım sağladığı toplantıda UCLG'nin stratejik öncelikleri, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Gündem 2030, AB Komisyonu ile stratejik ortaklık, yerel yönetimlerin küresel düzeydeki müzakerelere katılımının yanı sıra barış, kültür ve kent- sel inovasyon politikaları alanındaki başarılar, toplumsal

cinsiyet eşitliği ve teşkilata atanacak yeni genel sekreterin seçim kriterleri konular ele alındı.

Yönetim Kurulu toplantısının akabinde Madrid Belediyesi ev sahipliğinde açılışı İspanya Kralı VI.Felipe tarafından yapılan Dünya Kentsel Şiddet Forumu'nun ilki gerçekleştirildi.

Beton Yol Uygulamaları Değerlendirildi

Türkiye Belediyeler Birliği ve Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB) tarafından ortaklaşa düzenlenen “Büyükşehir Belediyeleri için Beton Yollar Sempozyumu” 24-26 Nisan tarihleri arasında Samsun’da gerçekleştirildi.

Yüzde yüz yerli kaynaklar kullanılarak yapılan beton yolların uygulandığı Samsun, Tekirdağ, Denizli, Kocaeli, Şanlıurfa, Trabzon Büyükşehir Belediye temsilcilerinin, uzman ve akademisyenlerin katıldığı sempozyumda Türkiye’nin beton yol kullanımı bütün detaylarıyla irdelendi. Katılımcılar ayrıca sempozyum öncesinde düzenlenen teknik gezi kapsamında Samsun’da kullanılan beton yolları yerinde inceleme fırsatı da buldular.

Şahin: “Beton yol, yerli ve ekonomik bir alternatiftir”

Açılış konuşmasına Birliğimizin görev ve faaliyet alanlarından bahsederek başlayan Birliğimiz Genel Sekreter Yardımcısı Recep Şahin, belediyelerin sosyal, kültürel ve teknik birçok nitelikli işler yaptığını belirterek TBB’nin belediyelerin ihtiyaç duyduğu her konuda onlara destek olduğunu ve rehberlik ettiğini ifade etti. 2014 yılında yürürlüğe giren Yeni Büyükşehir Yasası ile ülkemizin %76’sının artık büyükşehir belediye sınırları içerisinde yaşadığını hatırlatan Şahin, TBB’nin belediyelerin ihtiyaç duyduğu konularda

eğitimler düzenlediğini ve sorun alanlarını tespit ederek bunlarla ilgili lobi faaliyetleri yürüttüğünü söyledi. Şahin, Sempozyumun deneyim paylaşımı için çok önem arz ettiğini belirterek, “Bu kapsamda belediyelerimizin ulaşım ile ilgili altyapı çalışmalarında beton yollar yerli ve ekonomik bir alternatif olarak önem arz etmektedir. Belediyelerimizin bu tecrübelerinin diğer belediyelerimizle paylaşılması da çok önemli. Sempozyuma katkı sunan TÇMB’ye ve desteklerinden dolayı Samsun Büyükşehir Belediyesine teşekkür ediyorum.” şeklinde konuştu.

Bulut: “Her yıl bir Avrasya Tüneli Projesi bütçesi kadar tasarruf edilebilir”

Beton yol kullanımının ülke ekonomisine yapacağı katkıdan bahseden Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği CEO’su İsmail Bulut ise Türkiye’de her yıl 25 milyon ton petrol ithal edildiğini ve ithalata bağımlılık oranının yüzde 98 seviyesinde seyrettiğine de dikkat çekerek, “Beton yol ve beton bariyer teknolojilerinden yeterince faydalanılması halinde ülke ekonomisine özellikle hammaddenin yerli

sermayeden karşılanabilmesi adına önemli avantajlar sağlanacak, uzun ömürlü olması nedeniyle siz uygulayıcılara ciddi zaman kazandıracak ve en önemlisi ülkemizde etkin kullanımı halinde her yıl bir Avrasya Tüneli Projesi kadar tasarruf sağlayarak cari açığın azalmasına neden olacaktır.” dedi.

Yılmaz: “Beton yol çözümdür, alternatiftir”

İki yılda 750 kilometre beton yol imalatı gerçekleştirerek, yol sorunun büyük kısmını çözmüş olduklarını belirten Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz konuşmasında, “Çok önemli bir konuyu masaya yatırmak için bugün buradayız. Beton bir çözümdür, alternatiftir. Elbette asfalt gibi beton yollarında bir ömrü vardır. Ama biliyoruz ki beton yolların kullanım ömrü uzun solukludur.” sözlerine yer verdi.

Açılış konuşmalarının tamamlanmasının ardından Sempozyum, Büyükşehir Belediye temsilcilerinin ve uzmanların beton yol uygulamalarına ilişkin sunumlarıyla devam etti.

Su ve Kanalizasyon İdaresi Yönetici Eğitimleri

Kahramanmaraş (KASKİ)

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi birim amirlerine yönelik olarak 10-12 Mart 2017 tarihlerinde Kahramanmaraş'ta düzenlenen programda 657 Sayılı DMK görev, yetki sorumlulukları, motivasyon, liderlik ve yönetici becerisi geliştirme eğitimleri verildi.

Devlet Personel Başkanlığı Başkan Yardımcısı Adem Dinç, katılımcılara devlet memurlarının genel hak, görev, yetki ve sorumlulukları ile kişisel sorumluluk ve zararları, norm kadro ve disiplin işlemleri hakkında, Uzman Eğitimi Fikret Güzeller, etkin çalışma yöntemleri, motivasyon ve kurumsal yönetimde yönetici-personel ilişkilerinin geliştirilmesi konularında, Marmara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Recep Bozlağan ise liderlik ve yönetici becerilerinin geliştirilmesi ile yönetsel gelişimde yöneticinin katkısının ve verimliliğinin artırılması konularında katılımcıları bilgilendirdi.

İstanbul (İSKİ)

İSKİ yöneticilerinin gelişen yönetim teknikleri ile tanışmalarını ve kurumun vizyonuna daha güçlü katkıda bulunmalarını sağlamak amacıyla Birliğimiz ile İSKİ Genel Müdürlüğü işbirliğinde düzenlenen "İSKİ'de Yönetici Olmak" başlıklı, "2017 Yılı Yönetici Geliştirme Programı Eğitimleri" nin ilk aşaması, İstanbul'da gerçekleştirildi.

Genel müdür, genel müdür yardımcıları, daire başkanları ve şube müdürleri'nin katıldığı ve üç gün süren eğitim programında bir değerlendirme konuşması yapan İSKİ Genel Müdürü Fatih Turan, İSKİ'nin Anadolu kentlerindeki su idareleri için bir model olduğunu ancak bunun kendileri için yeterli olmadığını belirterek, "Bilgi ve tecrübemizi artık ülke dışına taşımamız" diye konuştu. Turan, yöneticilerin bilgi, beceri ve donanımını daha da artırılması için bu ve benzeri eğitimleri sürekli kılacaklarını vurguladı.

Kuruma vizyon kazandırma çerçevesinde üç aşamalı olarak gerçekleştirilen ve alanında uzman eğitimciler tarafından vizyoner liderlik, stratejik yönetim, yöneticiler için finansal bakış, empati ve biz bilinci, etkili toplantı yönetimi ve kurumsal işletme yönetimi olmak üzere 15 farklı alanda verilen eğitimlerin ilk periyodu başarılı bir şekilde tamamlandı.

Eğitimlerin ikinci aşaması 6-7 Mayıs 2017 tarihleri arasında Akçakoca'da yapılacak. Yönetici Geliştirme Programı Eğitimleri programı 13 Mayıs 2017'de gerçekleştirilecek yazılı sınav ve değerlendirme ile tamamlanacak.

İtfaiye Personeli Eğitimleri

Yangınların önlenmesinde, yangın sırasında yerinde müdahalelerde, her türlü arama kurtarmalarda ve doğal afetler sonucu meydana gelen olaylarda itfaiye personelinin olaylara yerinde müdahalesi, hızlı ve doğru kararlar verebilmesi için sürekli eğitimlerle desteklenmesi önem arz etmektedir.

Birliğimizce, İtfaiye teşkilatının gelişiminde eğitimlerin kritik bir öneme sahip olduğu değerlendirilmekte ve bu amaçla 2010 yılından bu yana itfaiye personeline yönelik olarak uygulamalı eğitimler gerçekleştirilmektedir. Birliğimiz ile Kocaeli Büyükşehir Belediyesi işbirliğinde Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim merkezinde her ay 20 ila 30 kişilik gruplardan oluşan itfaiye çalışanlarına yönelik 3 hafta süreli uygulamalı itfaiyeciler yetiştirme eğitimleri düzenlenmektedir.

Bu kapsamda 12 Mart – 01 Nisan 2017 ve 02-22 Nisan 2017 tarihlerinde 20’şer itfaiye personeli katılımı ile 2 ayrı eğitim düzenlendi.

Ayrıca “İtfaiyeciler Yetiştirme Programı”nda eğitmen olarak görev yapan 15 itfaiye personeline “İletişim ve Stres Yönetimi” konulu eğitim 28 Nisan-1 Mayıs 2017 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Düzenlenen bu eğitim ile, Türkiye’nin farklı bölgelerinden gelen eğitimcilerin karşılaştıkları sıkıntıları hafifletmek ve motivasyonlarını arttırmak amaçlanmıştır. Eğitimde alanında uzman eğitimci ve akademisyen tarafından, “İletişim ve Halkla İlişkiler ile Beden Dili ve Kişisel İmaj” konuları ele alındı.

Kocaeli’nde İmar Çalıştayı

Kocaeli Büyükşehir ve ilçe belediyeleri imar birim amirleri ve personeline yönelik düzenlenen İmar Çalıştayı ve Eğitim Programı Kocaeli’de yaklaşık 150 belediye personelinin katılımı ile 17-20 Mart 2017 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Zekeriya Özak yaptığı konuşmada çalıştayın amacının Kocaeli Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin imar uygulamalarında birliği sağlamak ve belediyelerin teknik personelinin kaynaşmasını, yakınlaşmasını gerçekleştirmek olduğunu altını çizmiştir. Aynı işi yapan ve aynı sıkıntı ve sorunlarla karşılaşan kişilerin, yüz yüze bir araya gelmelerinin yaşanan sorunların çözümüne ciddi katkı sağlayacağı ifade etmiştir.

Öncelikle uygulama planlarında yer alan maddelerin değerlendirileceği ardından Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinin üzerinden geçileceği, devamında ise Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nce yaklaşık 10 aydır uygulanan Otopark Yönetmeliğinin değerlendirileceği, son olarak kırsal alanlardaki mimari tipoloji ile ilgili standartları beraber oluşturmaya çalışacakları ifade edilmiştir. Konuşmanın ardından Kocaeli Büyükşehir Belediyesi faaliyetlerini anlatan kısa film izlenmiştir. Kısa filmde kontrolsüz sanayileşme ile nasıl mücadele edildiği, “Kocaeli’de su musluktan içilir sloganıyla” kurulan artıma tesisleri ile Namazgah Barajına, kişi başına düşen yeşil alanın 1m²’den 11 m²’ye çıkartıldığı ve bu çalışmalarla ülkemizde en çok ağaç diken belediye unvanının alındığı (6,5 milyon fidan dikimi), kurulan akıllı bisiklet istasyonları, kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında kurulan yeni yerleşim alanları, 46 köprülülük kavşak ve tünel inşaatları, 67 restorasyon çalışması, Kocaeli’de kurulan Türkiye’nin en büyük bilim merkezi vb. çalışmalar anlatılmıştır.

“Plan Notları” konulu sunumlarını paylaşan Özak sunumunda, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nce Plan Notlarında yapılan revizyonların üzerinde durmuştur. Yapı/Yapılaşmaya İlişkin Hükümler, Yapı/Yapılaşmaya İlişkin Tanımlar başlığı altında İmar Planı ve Plan hükümleri öncelikli olduğu, burada yer almayan hususlarda ise ilgili yönetmeliklerin geçerli olduğu hatırlatılmış, düğün salonu, pergola, kameriye, basit tadil ve tamirat, imar durumu, arsa aplikasyon krokisi, yol ve arsa kotu tutanağı (plankote), ortak alanlar, sundurma, kargomatikler, motif çıkma, AVM’ler, emsal hesabı, bina derinliği, kat bahçesi, sosyal mekanlar, ibadet yeri tanımlarına değinmiştir. Yapı/Yapılaşmaya İlişkin Genel Hükümler başlığı altında konut alanında ticaret kullanımı, derz boşluğu, asma kat, konut alanında anaokulu, konutlarda zemin terası vb konular işlenmiştir. Sunum sırasında bahsedilen tüm konular ile ilgili çok sayıda görsel örnekler sunulmuş olup doğru ve yanlış uygulamaların ne olduğu konusunda katılımcılar net olarak aydınlatılmıştır.

Kocaeli BŞB İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı Osman Günler “Planlı Alanlar İle Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinin Çelişen Maddeleri” konulu sunumunda Planlı Alanlar İle Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinin maddelerinin çelişmediğini aslında farklı hükümler olduğunu vurgulamıştır. Her iki düzenleme metninde farklılık arz eden noktaları konuyu bir örnekle pekiştirmek için, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde düğün salonlarının ticaret alanlarında yapılabileceği düzenlendiği halde, plan notunda, düğün salonlarının ticaret, turizm, kentsel çalışma alanı, konut dışı kentsel çalışma alanı ve sosyo-kültürel tesis alanlarında yapılabileceği, salon alanı 300 m² ve iç yüksekliği 3.50 m olarak belirlendiği ifade edilmiştir.

Günler’in sunumunun ardından “Otopark İlke Esasları, Otoparklara İlişkin Aylık Veriler” konusunda Kocaeli BŞB İmar Müdürü Mustafa Gökhan Baykan sunum yapmıştır. Sunumunda Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nce otopark ilke ve esaslarında yapılan revizyon sonrası uygulama örneklerine tüm yönleriyle değinilmiştir. Bu kapsamda bodrum kata yoldan maksimum %20 eğimle girilebilen durumlara olumlu ve olumsuz örnekler yer verilmiş olup devamında, Otopark İlke ve Esaslarının 5.1.4. maddesi uyarınca yan ve arka bahçelerin kullanıldığı durumlara ilişkin yan ve arka bahçe kullanımlarına dair örnekler sunulmuştur. Otopark İlke ve Esaslarının 5.1.10. maddesi uyarınca yapılan oto asansörü çözümlerine ilişkin olumlu ve olumsuz örnekler paylaşıldıktan sonra Otopark İlke ve Esaslarının 5.1.14. maddesi uyarınca yapılan subasman kotunun +2,00 m.ye yükseltildiği durumlardan bahsedilmiştir.

Denizli Büyükşehir Belediyesine Kurumsal Gelişim Eğitimi

Birliğimizin tarafından belediyelerinin hizmet kalitesinin iyileştirilmesi ve ihtiyaç duyulan konularda eğitim taleplerinin karşılanması amacıyla 28-30 Nisan 2017 tarihleri arasında Denizli Büyükşehir Belediyesi personeline yönelik olarak düzenlenen Kurumsal Gelişim ve Değişim Eğitimi Antalya’da gerçekleştirildi.

Eğitim kapsamında açılış konuşmasını gerçekleştiren Denizli Büyükşehir Belediyesi Kalite Yönetim ve ARGE Şube Müdürü Kamile Akın desteklerinden dolayı Türkiye Belediyeler Birliği’ne teşekkür etti. Eğitimin tüm katılımcılar için verimli geçmesini temenni ederek konuşmasına son veren Akın; “Küresel Şehirler ve Türkiye” konusunda sunumunu yapmak üzere sözü Marmara Üniversitesi Rektör Yardımcı Prof. Dr. Recep Bozlağan’a devretti.

Bozlağan sunumuna küreselleşmenin işgücünün, kültürel öğelerin, mal ve hizmetlerin dünya üzerinde serbest bir şekilde dolaşımı olduğundan ve ülkelerin birbirlerine hem ekonomik hem de siyasi açıdan entegre olmalarından dolayı gerçekleşen küreselleşme sürecinden bahsederek başladı. Sunumun devamında Küresel şehirler ve bu şehirlerin ana fonksiyonlarına değinen Bozlağan, küresel ekonomik sistemin kumanda merkezi konumunda olan bu şehirlerin geniş coğrafyalardaki sosyo-ekonomik faaliyetleri yönlendirebilen şehirler olduğunu ifade etti. Sözlerine küresel şehirlerin sorunları ve küresel şehirlerin gelişmekte olan diğer şehirlere etkilerinden bahsederek devam eden Bozlağan, küresel şehir endeksleri, küresel şehir rekabet endeksleri, küresel güç şehir endeksleri konulu sunumlarını gerçekleştirerek kürsüden ayrıldı.

Günün ikinci yarısında İnovasyon konusunda uzman eğitimci Fikret Güzeller tarafından katılımcılara eğitim verildi. İnovasyonun bir icattan ziyade var olan ürün veya hizmete çağın ve bu çağın insanının gereklerine cevap verecek özellikler katılarak yeniden yorumlanması olduğunu belirterek başlayan Güzeller, inovasyon ile ilk defa karşılaşanlar için inovasyonun ne olduğundan, inovasyonun belediyelere etkilerinden ve inovasyonun bir kurum kültürü haline gelmesi için gerekli olan adımlardan bahsederek sözlerine son verdi.

Eğitimin ikinci gününde sunumunu gerçekleştiren uzman eğitimci Tugay Keçeci ise katılımcılara etkin değişim yönetimi hakkında sunum yaptı. Sunumuna, temel değişim kavramları kapsamında değişim sürecinin aşamaları ve değişimin ihtiyacı ile amacına değinerek başlayan Keçeci, kurum kültürü ve kazanımlar açısından değişimin öneminden bahsederek sözlerine devam etti. Değişimi gerektiren bazı unsurlar kapsamında teknolojik, ekonomik, Pazar değişiklikleri ve kurum kültüründeki yetersizlikler ve eksiklerden bahseden Keçeci, bu süreçte çalışanların ve yöneticilerin rollerinin önemine vurgu yaparak sözlerinde son verdi.

Döviz Kuru Riskine Karşı Korunma Çalıştayı

Birliğimiz ile Hazine Müsteşarlığı ve Uluslararası Finans Kurumu işbirliğinde düzenlenen Türkiye’deki Belediyeler İçin Döviz Kuru Riskine Karşı Korunma Araçları Çalıştayı Ankara’da düzenlendi. Çalıştaya büyükşehir belediyeleri ve bağlı idarelerimizin mali hizmetler daire başkanları, strateji geliştirme birim yöneticileri, şube müdürleri ve personelinden oluşan yaklaşık 50 kişi katılım sağladı.

Çalıştayın açılış konuşmasını gerçekleştiren Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansmanı Genel Müdür Yardımcısı Vekili Hakkı Karataş günümüzde altyapı ihtiyacının sürekli olarak artmasının yatırım ihtiyacını da beraberinde getirdiğini; söz konusu altyapı yatırımlarının yerel yönetimler için yeni harcamalar ortaya çıkmasına yol açmakta olduğunu, belediyelerin gelirlerinde bu harcamaları karşılayacak şekilde bir artış olmaması sebebiyle bütçe dengesinin olumsuz anlamda etkilenebildiğini, 2016 yılının ilk dokuz ayında mahalli idarelerin toplam bütçe açığının 4,6 milyar TL’ye yükseldiğini, belediyelerin bilançolarına bakıldığında da iç ve dış borçlarının yükselmiş olduğunu; son yıllarda artmış olsa da belediyelerin dış borçlarının iç borçlarına göre oldukça sınırlı olduğunu, bunun nedenlerinin dış kaynaklara erişimin belediyeler açısından oldukça kısıtlı olması ve dış borçlanmanın yatırım harcamaları arasında sayılması olduğunu, mevcut durumda belediyelerin

büyük finansman gerektiren yatırım projeleri ve teknoloji transferinin finansmanı amacıyla dış piyasalardan borçlanabildiğini, bu çerçevede belediyelerimizin finansman ihtiyaçlarını etkin ve verimli bir şekilde sağlamaları ve bu kapsamda sürdürülebilir bir mali yapıya sahip olmalarının ilave borç yüklerini azaltacağını, yerel yönetimlerin merkezi hükümete olan bağımlılığını azaltarak harcama politikalarında daha esnek bir yapıya kavuşulmasını sağlayacağını, finansman imkânlarının genişletilmesi ve çeşitlendirilmesinin yerel yönetimler için büyük önem taşıdığını, bu finansman kullanımının beraberinde birtakım riskleri de getirdiğini, bu nedenle belediyeler tarafından söz konusu risklerin kontrol altına alınması ve bu finansman araçlarından azami verimin elde edilebilmesi için mekanizmaların denetiminin ve kontrolünün yapılması gerektiğini, bu çalıştayda amacın mahalli idarelerin kur riski ile ilgili teknik bilgilerini artırmalarına katkıda bulunmak ve bu

konuda bir farkındalık oluşturmak olduğunu belirtti.

Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Cevdet Sökmen, hizmet sunumunda mevcut mali kaynakların etkin kullanımının, hizmetlerin önceliklendirilmesi, gelir-gider dengesinin ve bütçe disiplininin büyük önem arz ettiğini, bu hususlar kadar yetişmiş iş gücü, stratejik yönetim anlayışı ve insan kaynaklarının da o derece önemli olduğunu ifade etti. Belediyelerimizin zaman zaman finansman ihtiyacına da, borçlanmaya da ihtiyaç duyduğunu bunun hem hukuki hem mali süreçleri bulunduğunu dile getirdi. Döviz cinsinden borçlanmanın bir tarafta ilave bir kaynak sağlarken diğer yandan da çeşitli riskleri beraberinde getirebildiğini dile getiren Sökmen, bu toplantıda risklerin azaltılması ve bir farkındalık oluşturulması, ortaya çıkabilecek sorun ve çözümler konusunda katılımcıların bilgilendirilmesinin amaçlandığını belirtti.

IFC Türkiye Müdürü Aisha Elanie Williams, Türkiye'ye uzun süredir yatırım yaptıklarını, IFC İstanbul ofisinin Washington dışındaki en geniş ofis olduğunu ve operasyon merkezi olduğunu, Türkiye'nin IFC'nin en büyük 2. Müşteri ülkesi olduğunu, Türkiye'de 5 milyar dolarlık yatırım portföyleri olduğunu, geçtiğimiz yıl belediyelerin de dâhil olduğu birçok sektöre toplamda yaklaşık 1,5 milyar dolar yatırım yaptıklarını ifade etti.

IFC Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölgesi Altyapı ve Doğal Kaynaklar Yatırımları Direktörü Wiebke Schlömer, IFC'nin şu anda kentsel ulaşım faaliyetlerinde ve atıksu altyapı projelerinde belediyelerin en büyük finansörlerinden biri haline geldiğini ve bundan büyük gurur duyduklarını, Türkiye'nin IFC'nin şehirler inisiyatifi kapsamında odaklandığı ülkelerden biri olduğunu dile getirdi.

Açılış konuşmalarının ardından Marco Sorge tarafından "Döviz Kuru Riskine Karşı Neden Hedge" konulu sunumda Hedge işlemleri için ana gerekçeler, uluslararası deneyimler ve bazı alternatiflere yer verildi. Hedge işlemleri için ana gerekçeler arasında son 10 yıl içerisindeki kur trendleri (TR/EUR'daki yüksek volatilité, TL'deki değer kaybı ve diğer gelişmekte olan piyasaların para birimlerindeki değer düşüşü), hedge yapmanın bilanço ve nakit akışı üzerindeki faydaları (Hedge yapmak, belediyeler için gelirler ile borç servisi arasındaki, ve de varlıklar ile mali yükümlülükler arasındaki mevcut döviz uyumsuzluklarını ortadan kaldırmaktadır) ve kur riski nedeniyle borçlanma üzerinde sınırlama (Ağır TL/EUR değer kaybı, mevcut mali limitler dahilinde daha fazla borçlanma imkanını azaltabilir) zikredildi. Sunumun Kur Riskine Karşı Hedge (Korunma) için Bazı Alternatifler kısmında ise TL olarak borçlanma, Cross Currency Swap (Çapraz Döviz Swapları), Zero-cost collar (Sıfır maliyetli opsiyonlar) gibi alternatiflere yer verildi. Sunumun Uluslararası Deneyimler kısmında Stockholm-İsveç, Kommuninvest-İsveç, KommuneKredit-Danimarka, Orange County-California ve Jefferson County-Alabama örneklerine yer verildi.

Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansmanı Genel Müdür Yrd. V. Hakkı Karataş, "Mahalli İdarelerde Kur Riski" konulu sunumunda kur riskine ilişkin tanım ve kavramsal çerçeve, mahalli idareler için kur riskinin önemine ve yansımalarına, Hazine Müsteşarlığının kur riskine ilişkin yaklaşımlarına, Mahalli idarelerin gelirlerinin ağırlıklı olarak TL cinsinden olması, başta yatırım harcamaları olmak üzere harcamalarının son zamanlarda artması sebebiyle finansmana ihtiyacı olması, yatırım projelerinin uzun zamana yayılması sebebiyle uzun vadeli borçlanma ihtiyacı, küresel finansal gelişmeler ve merkez bankalarının politikaları sebebiyle döviz kurlarındaki dalgalanmaların artması gibi nedenlerle döviz kuru riskine maruz kaldığının önemi vurgulandı. Bu çerçevede mahalli idarelerin, dövizle borçlanmada ihtiyatlı davranmaları, yatırımlarının finansmanı için banka kredilerine ilave olarak yurtiçinde tahvil ihracı alternatifini değerlendirmeleri, dış borçlanma ihtiyacının kaçınılmaz olduğu durumlarda gerekli risk yönetim tekniklerini kullanmaları gerektiğinin altı çizilmiştir.

Hakan Pekiner "Hedge İşlemleri ve Swap Muhasebesi" konulu sunumunda IAS 39 ve IFRS 9 standartlarına değinilerek IFRS 9'un getirdiği Hedge Etkinlik Testi, Gruplama İmkânı, Mali Tablo Dipnotları, Risk Bileşeni ve Hedge Maliyeti konusunda getirdiği farklılıklara yer verildi. Daha sonra Hedge etkinlik testleri anlatılarak Hedge Etkinliği ölçümü için Prospective Test, Retrospective Test, Döviz-offset method, Regresyon analizi ve Senaryo analizleri gibi testlerin kullanılabileceği dile getirildi. Sunumun son kısmında döviz swap muhasebesi başlığı altında spot işlem muhasebesi (Swap Başlangıcı) ve forward işlem muhasebeleşmeleri örnekledi.

Sayıştay Uzman Denetçisi Engin Onat tarafından "Belediyelerde Swap İşlemleri Muhasebesi Nasıl Yapılmalıdır" konulu sunum gerçekleştirildi. Söz konusu sunumda türev ürünlerin tanımı, türleri ve türev ürünlerin; risklerden korunma ihtiyacı (Hedging) ve fon fazlasını değerlendirme ihtiyacı (Spekülasyon) gibi kullanım amaçlarına değinildi. Daha sonra Riskten Korunma Muhasebesine (Hedge Accounting) kısa bir giriş yapıldı ve swap işlemlerine detaylı bir şekilde yer verildi. Türev Ürünlerin Muhasebeleştirilmesi; Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri, Sosyal Güvenlik Kurumları ve Mahalli İdareler için ayrı ayrı anlatıldı. Devlet Muhasebe Standartları, Türev Ürünlerin Muhasebeleştirilmesi ile ilgili Devlet Muhasebe Standartları, Türev Ürünlerin Muhasebeleştirilmesi ile ilgili Devlet Muhasebe Standartları, Dövizle Yapılan İşlemler ve Döviz Kurlarındaki Değişimin Etkileri ile İlgili Devlet Muhasebe Standardı-DMS 4 anlatıldı. Türev ürünlerinin muhasebeleştirilmesinin ardından Muhasebe yönetmelikleri ve 13 Kurum Alacakları, 134 Türev Ürün Alacakları Hesabı, 234 Türev Ürün Alacakları Hesabı, 33 Emanet Yabancı Kaynaklar, 334 Türev Ürün Borçları Hesabı ve 434 Türev Ürün Borçları Hesabı gibi türev ürünler ile ilgili hesaplara detaylı bir şekilde yer verildi.

Belediyelerimiz Şehircilik Fuarında Buluştu

Türkiye Belediyeler Birliği ve Akdeniz Belediyeler Birliği'nin işbirliği ile bu yıl 7'ncisi düzenlenen Antalya City Expo-Şehircilik ve Teknolojileri Fuarı ve Yerel Yönetimler Sempozyumu, 23-25 Mart tarihlerinde ANFAŞ Expo Center'da gerçekleştirildi.

Akdeniz Belediyeler Birliği ve Kepez Belediye Başkanı Hakan Tütüncü, 7 yıl önce Türkiye Belediyeler Birliği öncülüğünde Konyaaltı Belediyesi ve bir önceki dönem Akdeniz Belediyeler Birliği Başkanı Muhittin Böcek'in girişimleri ve çabasıyla başlayan Antalya City Expo Şehircilik Fuarının her yıl daha da güçlü bir hale geldiğini söyleyerek Fuara geçen yıl 15 binden fazla ziyaretçinin geldiğini ve bu rakam göz önüne alındığında bu organizasyonun büyüklüğünün ne kadar önemli olduğunu ifade etti. Tütüncü, "Antalya'da gerçekleşen fuarlar içinde de en önemlilerinden birisi Antalya City Expo'dur. Önümüzdeki yıllarda Antalya City Expo'yu Antalya'nın en büyük fuarı haline getirmeyi hedefliyoruz" dedi. Bu hedefe ulaşmak için büyük bir özenle çalıştıklarını

belirten Tütüncü, şuan burada görülen bu güzelliklerin aslında bu çalışmaların bir meyvesi olduğunu ve mutfakta çok özverili hareket eden bir ekibin bulunduğunu ifade etti.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ve Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör ülkemizde son 15 yılda yapılan reformlarla belediye sayısının 3225'den 1398'e düşürüldüğünü ancak belediye sınırlarında yaşayan nüfus oranının %93'e çıktığını belirterek Büyükşehir belediye sayısının 30'a çıkarılması ile belediye nüfusunun %87'sinin büyükşehir belediye sınırlarında yaşamaya başladığını ifade etti. Yapılan düzenlemelerle belediyelerin görev ve yetkilerinin artırılmış mali yapılarında iyileştirme yapıldığını söyleyen Güngör, belediyeciliğin altyapı ve üstyapı çalış-

malarını tamamlayarak, inovasyon yaratan şehirler arasında rekabete geçen bir hizmet sektörü olduğunu ve 1500'ün üzerinde kardeş şehir oluşturması ile AB fonlarından yararlanılmasının, bu durumun somut bir göstergesi olarak karşımıza çıktığını ifade etti.

Yapılarımıza yeni standart ve disiplin getirecek olan Planlı Alanlar Tıp Yönetmeliği, diğer bir adıyla imar yönetmeliği çalışmasının son aşamaya getirildiğini ifade eden Güngör, yönetmeliğin getirdiği en önemli yeniliğin aynı emsale sahip parsellere yapılan yapıların farklı şehirlerde farklı inşaat yüzölçümü olarak ortaya çıkmasını önlemek olduğunu belirtti.

Suriye de ki iç savaş ve Güney Doğu ile Doğu Anadolu da yaşanan terör

Şehircilik & Teknolojileri Fuarı

olayları ile 15 Temmuz hain darbe girişiminin belediyelerimizin hizmetlerini ve mali yapılarını etkilediğini söyleyen Güngör, bu kapsamda Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaske başkanlığında oluşturulan Belediyelerin Sorunları ve Öneriler raporunun hazırlandığını ifade etti.

Sözlerine birliğimizin belediyelere rehberlik etme görevi kapsamında kurulan Belediye Akademisi kampüsü proje çalışmalarının son aşamaya geldiğini belirterek devam eden Güngör, bu kampüsün dünyada bir ilk olacağını ve ülkemiz kadar yurt dışındaki yerel yöneticiler için de önemli bir belediyeçilik okulu olacağını söyledi.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, fuarın her yıl bir önceki yıldan daha iyi bir şekil-

de devam ettiğini, son teknolojilerin sunulacağı bu fuarın her yıl daha iyi noktaya gelmesine şahitlik ettiklerini ve hem teknolojik, hem de belediyeçilik alanındaki katılımcıların ilgisinin bu yıl oldukça arttığını belirtti.

Antalya Valisi Münir Karaloğlu, fuarın üst düzey noktaya gelmiş Türk belediyeçiliğinin tecrübesini ihraç etme noktasına getirilmesi gerektiğini söyledi. İnsanlığın büyük çoğunluğunun şehirlerde yaşadığını vurgulayan Karaloğlu, belediyeçiliğin hem dünyada, hem ülkemizde artan ihtiyaçları karşılamak için kullandıkları insan gücü ve teknik ekip bakımından son derece geliştiğini ifade etti. Son yıllarda yapılan yerel yönetim reformlarıyla, altyapıda ve sosyal belediyeçilik de kullanılan teknolojilerde çok önemli noktaya geldiğine işaret eden Karaloğlu,

“Türkiye artık belediyeçilik tecrübesini, kullandığı bilgi teknolojilerini, komşularıyla, dostlarıyla, paylaşacak ve bu tecrübesini ihraç edecek noktaya gelmiştir. Akdeniz Belediyeler Birliği’ni bu fuarı geliştirip tecrübemizi ihraç etmemizin bir aracı olarak kullanmamız gerektiğini düşünüyorum. Artık devletlerden çok şehirler yarışıyor. Şehirlerin marka değerleri, bulundukları ülkenin bazen önüne geçebiliyor. Şehirlerimizin markalaşması çok önemli” diyerek sözlerine son verdi.

3 gün süren fuar kapsamında katılımcılara; kent yaşamına ilişkin iyi uygulama örnekleri, Türkiye şehirlerinin diğer ülke şehirleri ile rekabet gücünün artırılması, şehirlerin sosyal ve ekonomik gelişim odağı haline getirilmesi, başta İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere ülkemizin

büyük şehirlerinin, dünyanın önde gelen küresel şehirleri arasına dâhil edilmesi için politika ve stratejilerin geliştirilmesi, değişimin tanımı, değişimin nedenleri ve çeşitleri, değişim mühendisliğinin sorunları ve başarısızlık nedenleri gibi konularda uzman eğitimciler tarafından sunumlar gerçekleştirildi.

ANFAŞ kampasında gerçekleştirilen sempozyumda düzenlenen eğitimlerin içeriği ise şu şekildedir;

Yerel Yönetimler Sempozyumu

Fuar kapsamında düzenlenen sempozyuma konuşmacı olarak Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen ile eski dönem Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı ve Tarihi Kentler Belediyeler Birliği Eski Başkanı Dr. Asım Güzelbey katıldı.

Menderes Türel'in moderatörlük görevini üstlendiği sempozyumda ilk olarak sunumunu gerçekleştiren Asım Güzelbey inovasyonun tanımı ile sözlerine başlayarak, inovasyonu farklı ve değişik fikirler geliştirmek ve bunları uygulamak olarak tanımlamıştır. İki kardeş şehir olan Gaziantep ve Halep'in geçmiş ve şimdiki durumlarını anlatarak yaşanan savaşın iki şehri nereden nereye getirdiğini görsellerle anlatarak sözlerine devam etmiştir. Suriyeli mültecilere yönelik olarak Suriyeli Misafirlerimiz Bilgi ve Eğitim Merkezi kurduğundan, Gaziantep Belediye Başkanı olduğu dönemde 2500 tane sokak sağlamlaştırılması yapıldığını, Restorasyon çalışmalarının tamamlandığını, Zeugma müzesinin ve Pla-

netaryum Bilim Merkezinin açılığını, çocuklara, gençlere ve yaşlılara yönelik birçok farklı hizmetin verilerek şehrin gelişimine katkı sağladığını anlattı.

Yılmaz Büyükerşen, Eskişehir'in durumunu öncesi ve sonrası şeklinde karşılaştırmalı olarak fotoğraflarla açıklayarak Kentsel Gelişim Projeler Paketi hazırladıklarını ve kısa sürede gerekli desteği zor şartlar altında bularak,

- Hafif Raylı Sistemin inşaatına,
- Porsuk Çayı'nın rehabilitasyonuna
- Kanalizasyon, yağmur drenaj sistemleri ile su şebekelerinin tamamını yenilemeye,
- Evsel atıklar için dev bir arıtma tesisi inşasına başladığını ifade etmiştir.

Başka bir proje olan Estramın, 2004 yılında işletmeye açılarak vatandaşların hizmetine sunulduğunu, kent içi toplu taşımacılıkta, lastik tekerlekli araçlar yerine, modern tramvay sistemine geçildiğini Estram ile Avrupa'daki pek çok raylı sistem projesini geride bırakarak, 2004 yılı Dünya Raylı Sistemler Ödülü'nü kazanma başarısı gösterdiğini ifade etmiştir.

Küresel Şehirler

Marmara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Recep Bozlağan tarafından Küresel Şehirler eğitim semineri düzenlendi. Bozlağan küreselleşmeyi sermayenin, işgücünün, bilginin, kültürel öğelerin, mal ve hizmetlerin dünya üzerinde serbest dolaşması diye tanımlarken küreselleşme sürecini, ülkelerin ekonomilerinin birbirlerine entegre olması, siyasi açıdan

yoğun bir etkileşim içine girmeleri, belli başlı toplumların kültürel öğelerinin diğer toplumları artan oranda etkilemesi şeklinde tanımlamıştır. Bu kapsamda da ekonomik sistemin kumanda merkezi konumunda olan, geniş coğrafyalara ekonomik, sosyal ve kültürel hizmetler sunan, buralardaki sosyo-ekonomik faaliyetleri yönlendirebilen şehirler ise küresel şehir olarak tanımlanabileceğini söylemiştir. Küresel şehirlerin ana fonksiyonlarının neler olduğunu, küresel şehir kriterlerinin kapsamını, dünyadaki ve Türkiye'deki küresel şehirlerin özelliklerini ayrıntılı olarak anlatmıştır.

İnovasyon

Uzman eğitimci Fikret Güzeller tarafından İnovasyon eğitim semineri düzenlendi. Eğitim değişim tanımı, değişimin özellikleri, değişimin çeşitleri, değişim nedenleri, değişim konuları, değişim yönetiminin temelleri, değişim sistemsel yaklaşım, değişim mühendisliği, değişim mühendisliğinin sorunları ve başarısızlık nedenleri, değişim modeli, değişim süreci, değişime direnç, değişime direncin ortadan kaldırılması, değişim stratejilerinin seçilmesi, değişimde liderlik gibi belli başlı noktaları içermektedir. Sunum sırasında dünyada ve ülkemizde başarılı olan ve fark yaratan inovatif örnekler yer verilmiştir. Bu örneklerin üzerinde durulmakta, görselleri paylaşılmakta ve inovasyonun icattan ziyade var olan ürün veya hizmete çağın ve bu çağın insanının gereklerine cevap verecek özellikler katılarak yeniden yorumlanması olduğu hususunun altı çizilmiştir.

İstanbul'da Minibüs Takip Sistemi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kent içi ulaşımında devrim yaratan hizmetlerle İstanbul'u tüm dünyaya örnek olacak şehirlerden biri haline getiren çalışmalara imza atmaya devam ediyor. Bu kapsamda; Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan genelge ile başta terör olayları olmak üzere, meydana gelebilecek adli olayların araştırılması, delillere ve faillere ilişkin bilgilere hızlı ulaşılması ve nihai olarak suçların aydınlatılabilmesi amacıyla, toplu ulaşım araçlarının içerilerine kayıt tutabilme özelliğine sahip kameralar yerleştirilmesi görevi UKOME ve İTK kurullarına verildi.

Proje ana hatları ile; güzergah ve konum takibi, denetim birimlerince her an izlenen “güvenli yolculuk”, hız optimizasyonu ve takibi ile kaza riski düşürülmüş bir seyahat, afet ve acil durumlarda merkez tarafından koordine edilen, bu gibi durumlarda krizin değil çözümün bir parçası haline gelmiş bir toplu ulaşım sistemi, hedeflerini yerine getirmeyi amaçlıyor.

Sistem kapsamında kurulmakta olan “Toplu Ulaşım Yönetim ve Denetim Merkezi” yazılımı ile toplu ulaşım araçlarına ait, görsel raporlama, 7/24 konum ve hız bilgisi, kaza ve acil durum bilgisi ve güzergâh kontrolü yapmak mümkün olacak. Yolcu ve sürüş güvenliği, can güvenliği, hırsızlık, gasp, kayıp-çalıntı kontrolü ve kural ihlallerinin kontrolünün yanı sıra haksız yapılan şikâ-

yetlerde doğması mümkün mağduriyetlerde önlenmiş olacak.

Tüm minibüs ve taksi dolmuş araçlarının dâhil olacağı sisteme katılım Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü internet sitesi üzerinden randevu alınması ve aracın kurulum alanına götürülmesi ile tamamlanacak. Araçların servislerinin aksamaması için kurulumlar gece saat 21.00 ile 07.00 saatleri arasında yapılacaktır.

Şu ana kadar 85'i minibüs, 87'si taksi-dolmuş olmak üzere toplam 172 araca montajı tamamlanmış olan sistemin tamamlanması ile birlikte şehir içerisinde çalışmakta olan 6460 minibüs ve 572 taksi-dolmuşta toplam 7032 araçta, 128 kamera ile tüm hareketlilik izlenebilir hale gelecek.

Ankara İtfaiyesine Özel Eğitim Galerisi

Ankara Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı dünya standartlarında, modern ve başarılı itfaiyecilik hedefiyle teorik ve pratik eğitimler düzenlemeye devam ediyor.

İtfaiye Daire Başkanlığı, İskitler'deki Merkez Karargahı'nda, personeli yangın koşullarına daima hazır ve zinde tutmak için yeni bir eğitim galerisi inşa etti. Yeni galeride, kanal borularıyla oluşturulan labirent ortamında eğitim gören itfaiye personeli, yürümenin mümkün olmadığı dehlizlerden oluşan labirentlerde, yangın ortamına uygun kıyafetlerle, teçhizatlı olarak, bir dehlizden diğerine sürünerek geçip, zor bir eğitimi başarıyla tamamlıyor. Veri-

len düzenli eğitimlerle, personelin fizik kondisyonu zirvede tutulurken, labirent eğitimiyle, personel, karşılaşılabilecek muhtemel zor koşullara hazırlanıyor.

Özel yangın şartlarında, ısı ve dumanın değişik derecelerde ayarlan-

masıyla oluşturulan ortamda yangın kaynağının bulunması, mahsur kalkanların kurtarılması tatbikatlarıyla, itfaiyecilerin zor koşullara uyumu sağlanıyor. Tatbikatlarda, telsizlerle de iletişim kurularak, itfaiyeciler yönlendiriliyor.

İtfaiye merkezinde bulunan ve tatbikatlarda yangın söndürülmesi amacıyla kullanılan kule de temizlenerek, eğitim alanında artık farklı amaçlarla kullanılmaya uygun hale getirildi. Kulede, arama kurtarma ekipleri yüksekten iniş, yatay geçiş, yüksek aç kurtarma, yatay geçiş kurtarma tatbikatları yapılıyor.

Foto 1- Belediyeler iş makineleriyle teröristlerin yolları kazmalarına ve barikat kurmalarına destek vermiştir.

Terör Suçu Nedeniyle Belediye Başkanı Görevlendirilmesi (KAYYUM)

Hayrettin GÜNGÖR / Genel Sekreter / TBB

7 Haziran 2015 tarihinde yapılan genel seçimler sonrası ağırlıklı olarak doğu ve güneydoğu bölgesindeki bazı şehirlerde bölücü terör örgütünün silahlı ve kanlı eylemleri artmış, güvenlik kuvvetlerimizin operasyonlarını engellemek için cadde ve sokaklara çukurlar kazılmış, mayınlar döşenmiş ve barikatlar kurulmuştur. Temel Anayasal haklardan olan konut dokunulmazlığı hakkı ihlal edilerek belde sakinlerinin evleri teröristlerce işgal edilmiş, tuzaklar kurulmuş, tahrip edilmiş, yakılmış ve yıkılmıştır. Belde halkı evlerini terk etmek zorunda kalmıştır.

Ne acıdır ki teröristlerin şehirlerde yuvalanmasına ve eylem yapmasına en büyük destek bu bölgelerdeki bazı belediyelerce sağlanmıştır. Bu

destek, güvenlik kuvvetlerini engellemek için belediye iş makineleri ve araçlarıyla çukur kazmak, silah ve mühimmat taşımak veya diğer lojistik destek sağlamak, örgüte eleman temininde yardımcı olmak, örgüt mensuplarını taşıyan personel yönetimiyle istihdam etmek veya ücretlerinden örgüte yardım yapmalarını sağlamak, ihaleleri örgüt yandaşlarına vermek veya ihalelerden örgüte pay vermek, terör örgütüne destek vermeyen belde halkı üzerinde belediye hizmetlerinin yapılmasını baskı unsuru olarak kullanmak gibi yöntemlerle yapılmıştır.

Bunun yanında belediye başkanları ve meclis üyeleri terörist cenazelerinde en önde yer aldıkları gibi terör örgütü lehine ve Devlet aleyhine

açıklamalar yapmaktan da çekinmemişlerdir. Sözde öz yönetim ilan edenler de olmuştur.

Ayrıca 15 Temmuz 2016 tarihinde Anayasal düzeni ve meşru hükümeti yıkmak amacıyla bir darbe girişiminde bulunulmuştur. Bu darbe girişimi sonucu, 20 Temmuz 2016 tarihinde Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'nca doksan gün süreyle olağanüstü hal ilan edilmiş ve olağanüstü hal 21 Temmuz 2016 tarihli ve 29777 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Olağanüstü hal kapsamında çıkarılan 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 38 ve 39'uncu maddeleriyle, 5393 sayılı Belediye

Kanunu'nun 45 ve 57'nci maddelerinde yeni düzenlemeler yapılmıştır.¹ Bu düzenleme ile terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılan veya tutuklanan ya da kamu hizmetinden yasaklanan veya başkanlık sıfatı veya meclis üyeliği sona erenlerin yerlerine meclis üyesi olma şartı aranmaksızın duruma göre başkan, başkan vekili ve meclis üyesi görevlendirilebilmektedir.

Kamuoyunda kayyum² belediye başkanı olarak da adlandırılan bu düzenleme ile terör veya terör örgütlerine (PKK/FETÖ) yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılan veya tutuklanan belediye başkanları yerine ağırlıklı olarak vali, vali yardımcısı ve kaymakamlardan belediye başkan vekili görevlendirilmiştir.

Anayasaya Uygunluk

Anayasa'nın 120'nci maddesi Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'na, olağanüstü hal ilan etme, 121'nci maddesinin ikinci fıkrası da olağanüstü hal süresince, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermiştir.

Olağanüstü hal, Anayasa'nın 120'nci maddesine göre ilan edilmiş ve Bakanlar Kurulu Anayasa'nın 121'inci maddesinin verdiği yetki çerçevesinde 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 38 ve 39'uncu maddeleriyle olağanüstü halin gerekli kıldığı konularla sınırlı olarak sadece terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılan başkan ve meclis üyelerinin yerine

görevlendirme yapılmasıyla ilgili düzenleme getirmiştir. Dolayısıyla bu düzenlemenin yetki ve konu bakımından Anayasa'ya aykırı olmadığı görülmektedir.

Anayasa'nın 127'nci maddesinin beşinci fıkrası mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kaybetmeleri konusundaki denetimin "yargı yolu ile olacağı", ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile "hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan" mahalli idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanının, geçici bir tedbir olarak, "kesin hükme kadar uzaklaştırılabileceği" hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin altıncı fıkrasında da merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, "kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde" idari vesayet yetkisine sahip olduğu belirtilmiştir.

Anayasa'nın 127'nci maddesinin beşinci fıkrasının amir hükmü, belediye başkan ve meclis üyelerinin ancak yargı kararıyla görevlerine son verileceğine ilişkindir. İçişleri Bakanına verilen yetki görevine son verme değil, görevden uzaklaştırma yetkisidir. Anayasa görevden uzaklaştırma yetkisini, "soruşturma" veya "kovuşturma" açılması şartına bağladıktan sonra "kesin hükme kadar" demek suretiyle süre olarak da sınırlamıştır. Anayasa belediye başkanı ve meclis üyesinin görevden uzaklaştırılma usulünü düzenlemesine rağmen, bu kişilerin yerlerine kimlerin görevlendirileceğini yasaya bırakmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesinin birinci fıkrası görevden uzaklaştırılan veya görevine son verilen belediye başkanı yerine belediye

meclisince kendi üyeleri arasından birinin seçilmesini genel ilke olarak benimsemiştir. Kanun'un 46'ıncı maddesinde yer alan, belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması ve yeni belediye başkanı veya başkan vekili seçiminin yapılamaması durumuyla sınırlı olmak üzere, seçim yapılınca kadar belediye başkanlığına büyükşehir ve il belediyelerinde İçişleri Bakanı, diğer belediyelerde vali tarafından meclis üyesi şartı aranmaksızın görevlendirme yapılacağı düzenlemesi ise bu genel kuralın istisnasını oluşturmaktadır.

674 sayılı KHK ile 5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesine eklenen ikinci fıkra ise bu istisnai hükmü belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesinin terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılması veya tutuklanması ya da kamu hizmetinden yasaklanması veya başkanlık sıfatı veya meclis üyeliğinin sona ermesi halleriyle kısıtlı olarak meclis üyesi olma şartı aranmaksızın görevlendirme yapılması yönünde genişletmiştir.

Diğer taraftan bu düzenleme ile seçilmiş bir belediye başkanı veya meclis üyesinin görevine son verilmemekte, sadece terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları nedeniyle adli makamlarca (cumhuriyet savcılıkları ve mahkemelerce) haklarında açılan "soruşturma" veya "kovuşturma" sonucunda geçici olarak görevden uzaklaştırılmakta ve yerlerine görevlendirme yapılmaktadır. Görevden uzaklaştırılan belediye başkanlarının aylık ödeneklerinin üçte ikisinin (2/3) ödenmesine ve diğer sosyal hak ve yardımlardan yararlanmasına devam edilmektedir. Görevden uzaklaştırılan belediye başkanı veya meclis üyesi adli süreç sonucunda suçsuz bulunması halinde görevine dönecektir.

1) 01 Eylül 2016 gün ve 29818 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)

2) Belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse. (<http://tdk.gov.tr/index.php?>, 29.01.2017)

Foto 2- Terör örgütlerince kanalizasyonlar içersine bomba ve silahlar yerleştirilmiştir.

Anayasa'nın 127'nci maddesinin altıncı fıkrasında "merkezi idarenin mahalli idareler üzerinde kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu" belirtilmektedir. Acaba düzenlemenin kanun yerine, kanun hükmünde kararname ile yapılması uygun mudur? Anayasal bir yetki çerçevesinde Bakanlar Kurulunca çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin (kanun gücünde=kanun gibi=kanun niteliğinde) denetiminin Anayasa Mahkemesince³ kanun gibi yapıldığı dikkate alındığında yaptırım açısından kanunla eşdeğer (gibi) olduğu görülmektedir.

Düzenlemeyle Anayasanın kısıtlamadığı bir alanda ve kanunda zaten var olan bir istisnai hükmün terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları nedeniyle görevden uzaklaştırılan belediye başkanlarının yerine görevlendirme yapılması da ilave edilmiştir. Bu düzenlemenin yapılması terörle mücadelenin getirdiği zorunluluktan ve sadece bu alanla sınırlı olarak yapılmıştır.

Özerklik Şartına Uygunluk

Anayasa'nın 127'nci maddesinin ikinci fıkrası, mahalli idarelerin ku-

ruluş ve görevleri ile yetkilerinin, yerinden yönetim (özerklik) ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceğini hüküm altına almıştır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde de kamu tüzel kişisi olan belediyelerin özerkliklerinin "idari" ve "mali" alanda olduğu ifade edilmiştir.

Genel kabul görmüş ilkeler ve iç hukumuza göre yerel yönetimlerin görev, yetki ve sorumlulukları anayasal güvenceler çerçevesinde kanunla düzenlenmesi esastır. Bu ilke çerçevesinde belediyelerimizin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Kanun'un 14 ve 15'inci ve 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddelerinde belirtilmiştir. Yerine göre başka kanunlarda da belediyelere verilen görevlere rastlanılmaktadır.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının⁴ 3'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre özerk yerel yönetim kavramı, yerel makamların, kanunlarla belirlenen sınırlar çerçevesinde, kamu işlerinin önemli bir bölümünü kendi sorumlulukları altında ve yerel nüfusun çıkarları doğrultusunda düzenleme ve yönetme hakkı ve

imkânı anlamını taşır. Bu şehirlerde belediye imkânları belediyenin ve belde halkının çıkarları yerine, teröristlerin ve terör örgütünün çıkarları doğrultusunda kullanılmış veya kullanılmıştır.

Özerklik Şartının 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında, bu hakkın doğrudan, eşit ve genel oya dayanan gizli seçim sistemine göre serbestçe seçilmiş üyelerden oluşan ve kendilerine karşı sorumlu yürütme organlarına sahip olabilen meclisler veya kurul toplantıları tarafından kullanılacağı belirtilmesine rağmen, bu şehirlerdeki terör örgütü seçmenler üzerinde tehdit ve baskılar kurularak seçmen iradesi sakatlanmıştır.

Yine Özerklik Şartının 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında yerel yönetimlerin temel yetki ve sorumluluklarının "anayasa" ya da "kanun" ile belirleneceği, ikinci fıkrasında yerel yönetimlerin takdir hakkının "kanunla belirlenen sınırlar ve yetki alanı içinde" olduğu, dördüncü fıkrasında ise yerel makamlara verilen yetkilerin normal olarak tam ve münhasır olduğu, "kanunda öngörülen durumların dışında" bu yetkilerin öteki merkezi veya bölgesel

3) Anayasa Md.148.

4) Türkiye, Şartı 1988 yılında imzaladı. TBMM tarafından 3723 sayılı yasa ile 1991 yılında kabul edildi ve 92/3398 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylandı. 3.10.1992 tarih ve 21364 sayılı Resmi Gazete yayımlandı ve yürürlük tarihi ise 01 Nisan 1993 olarak belirlendi.

Foto 3- Terör nedeniyle halkın evlerini terkedişi.

makamlar tarafından zayıflatılma-
yacağı veya sınırlandırılmayacağı
belirtilmiştir.

Görüleceği üzere Özerklik Şartı hükümlerine göre özerk yerel yönetimler anayasa ve kanunların belirlediği sınır ve yetkiler içerisinde takdir hakkına sahiptir. Ancak bu takdir hakkı, yerel yönetimlere hiç bir zaman terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık etme, suç işleme ve hukuka aykırı hareket etme hakkı vermemektedir. Bu belediyelerde başkan, eş başkan ve meclis üyelerinin Anayasa ve kanunun öngördüğü sınırlar içinde takdir haklarını kullanma özgürlüklerinin olmadığı gibi, yetkileri de terör örgütü tarafından zayıflatılmış veya sınırlandırılmıştır.

Özerklik Şartının 7'nci maddesinin birinci fıkrasında ise "Yerel düzeyde seçilmiş temsilcilerin görev koşulları görevlerin serbestçe yerine getirilmesi olanağını sağlayabilmelidir." denilmektedir. Sözü edilen belediyelerde mevzuatta olmamasına rağmen belediye başkanı yanında meclis üyeleri arasından bir de eş başkan görevlendirilmiş ve fiili durum yaratılmıştır. Aslında eş başkan uygulamasının amacı demokratik bir tercih değil, terör örgütünün belediye başkanını kontrol altında tutma amaçlı

bir uygulaması olduğu hep söylenmiştir. Daha vahim olanı da başkan ve eş başkanın, terör örgütünden bağımsız bir yetki kullanamadığı konusundaki bilgilerdir. Bu belediyelerde belediyenin resmi organları olan meclis, encümen ve başkanın aslında organizasyon şemasında bir boşluğu dolduran kişilerden öteye geçememiştir. Terör örgütünün talimatı dışında kendi iradeleriyle bir karar alma yetkilerinin bulunmadığı bilinmektedir. Geçmişte Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanının bu nedenle terör örgütünün sözde mahkemesinde yargılandığı haberi basında yer almıştır.

Bu nedenlerle 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen düzenleme, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na aykırı olmadığı gibi, terör örgütlerine yardım ve yataklık suçundan dolayı haklarında adli makamlarca soruşturma veya kovuşturma açılması ve görevden uzaklaştırılması nedeniyle bunların yerine başkan vekili veya meclis üyesi görevlendirilmesi, aynı zamanda bu belediyelerin özerkliklerinin korunmasına ve belediye hizmetlerinin halkın çıkarları doğrultusunda yapılmasına da yardımcı olmuştur.

Başkan ve Başkan Vekili Görevlendirilmesi

Belediyelerde üç şekilde başkan vekili görevlendirilmektedir. Birincisi; 5393 sayılı Kanun'un 40'ıncı maddesinin birinci fıkrasına göre belediye başkanının izin, hastalık veya başka bir sebeple görev başında bulunmadığı hâllerde, bu süre içinde kendisine vekâlet etmek üzere, belediye meclisi üyeleri arasından birini başkan vekili olarak görevlendirmesidir.

İkincisi; 5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesinin birinci fıkrasına göre belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması, görevden uzaklaştırılması veya tutuklanması halinde belediye meclisinin kendi üyeleri arasından duruma göre başkan veya başkan vekili seçilmesidir.

Üçüncüsü ise; 5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesinin ikinci ve 46'ncı maddeleri hükmüne göre İçişleri Bakanı ve vali tarafından başkan veya başkan vekili görevlendirilmesidir.

Konumuz üçüncü ihtimalde belirtilen ve 674 sayılı KHK ile 5393 sayılı Kanunun 45'inci maddesine ikinci fıkra olarak eklenen terör suçu nedeniyle başkan veya başkan vekili görevlendirilmesidir. Bu şekilde başkan ve başkan vekili görevlendirilmesi genel kuralın istisnasını oluşturmakta olup ancak belli şartların varlığı halinde uygulanabilmektedir.

- Belediye başkanı ve başkan vekili ile meclis üyeleri yerine görevlendirme yapılmaktadır. Burada kastedilen başkan vekili 5393 sayılı Kanun'un 40'ıncı maddesine göre görevlendirilen değil, 45'inci maddenin birinci fıkrasına göre başkan vekili seçileni ifade etmektedir.
- Belediye başkanı ve başkan vekili ile meclis üyeleri hakkında terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle "soruşturma" veya "kovuşturma"

ma” açılmış olması ve görevden uzaklaştırılması gerekir. Başka bir suçtan dolayı görevden uzaklaştırılan başkan ve başkan vekili ile meclis üyesi yerine bu şekilde görevlendirme yapılamaz.

- Belediye başkanı hakkında soruşturma ve kovuşturma açılması sonucu görevden uzaklaştırılması işlemi, idari bir karar ve tedbirdir. Bu süre içinde görevinin başında kalmasında sakınca görülmeyenler hakkında görevden uzaklaştırma kararı uygulanmayabilir. Görevden uzaklaştırma işlemi yapılmamakla birlikte, terör eylemlerine yardım ve yataklık suçu nedeniyle yargılanıp kamu hizmetlerinden yasaklama cezası alan ve/veya mahkûm olan belediye başkanı, başkan vekili ve meclis üyesi, seçilme yeterliğini kaybettikleri için bunların yerine de bu şekilde görevlendirme yapılır.
- Bu şekilde belediye başkanı, başkan vekili ve meclis üyesi görevlendirilmesi büyükşehir ve il belediyelerinde İçişleri Bakanı, ilçe ve belde belediyelerinde ise vali tarafından yapılır.
- Görevlendirilecek kişinin meclis üyesi olma şartı bulunmamakla birlikte seçilme yeterliğine sahip olması şarttır. Bunun yanında meclis üyeleri arasından da görevlendirme yapılması mümkündür. Ancak meclis üyeleri veya kamu görevlileri arasından ya da dışarıdan başka bir kişinin başkan ve başkan vekili görevlendirilmesi, görevlendirme yapacak makamın takdirindedir.

Terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları nedeniyle görevden uzaklaştırılan belediye başkanı, başkan vekili veya meclis üyesi yerine ancak yukarıdaki şartlar ve usullere göre yerlerine görevlendirme yapılabilir.

Bu şekilde başkan, başkan vekili veya meclis üyesi görevlendirilen-

lerin görev süresi nedir? Terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları nedeniyle belediye başkanı, başkan vekili ve meclis üyesi görevlendirilenlerin görev süreleri duruma göre farklılık göstermektedir.

a) 5393 sayılı Kanun’un 45’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre görevden uzaklaştırılan veya tutuklanan ya da kamu hizmetinden yasaklanan veya başkanlık sıfatı veya meclis üyeliği sona erenlerin yerine görevlendirilen kişinin görev süresi hiçbir şekilde ilk mahalli idareler genel seçimini geçemez. Görevlendirilen kişilerin görev süresi seçimle kendiliğinden sona erer ve yerlerine seçilen kişiler gelir.

b) Belirtilen suçtan dolayı hakında soruşturma veya kovuşturma açılması sonucu görevden uzaklaştırılanlar; kovuşturma açılmaması, takipsizlik, kamu davasının düşmesi, beraat kararı verilmesi hallerinde görevlerine iade edilir ve iade işlemiyle görevlendirilen kişinin görevi de sona erer.

c) Yargılama sonucu kamu hizmetlerinden süreli yasaklama cezası almış ve ceza süreleri görev sürelerinden önce sona ermiş olan kişiler de kalan süreyi tamamlamak üzere görevlerine iade edilir. Bu durumda da görevlendirilen kişilerin görev süresi sona erer.

d) 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun’un 9 ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu’nun 11’inci maddelerine göre terör suçundan mahkûm olanlar affa uğramış olsalar dahi belediye başkanı ve meclis üyesi seçilemezler. Bu şekilde mahkûm olanlar seçilme yeterliğini kaybettikleri için yerine görevlendirilenler ilk mahalli idareler genel seçimine kadar görev yaparlar.

e) Terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları nedeniyle belediye başkan, başkan vekili ve meclis üyesi görevlendirilenlerin

yerine, görevlendirmeyi yapan makam tarafından gerek görülmesi halinde her zaman yeni görevlendirme yapılabilir. İçişleri Bakanı ve vali tarafından yeni görevlendirme yapılması halinde öncekinin görevi sona erer.

Başkan ve Başkan Vekilinin Ödeneği

5393 sayılı Kanun’un 45’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belediye başkanının terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle yargılanıp ceza alması ve başkanlık sıfatını kaybetmesi halinde yerine belediye başkanı görevlendirilecektir. Bu şekilde belediye başkanlığı sıfatını kazananlar 5393 sayılı Kanun’un 39’uncu maddesinde nüfusları esas alınarak belirlenen göstergelerin memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak brüt ödenek alacaklardır.

5393 sayılı Kanun’un 45’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre başkan vekili olarak görevlendirilenlere ise görev süresince, 40’ıncı maddenin üçüncü fıkrası hükmü gereği 39’uncu maddeye göre belediye başkanına ödenen aylık brüt ödenğin gün hesabı üzerinden ödenek verilecektir. Çünkü bu belediyelerde belediye başkanının başkanlık sıfatı sona ermemiş, ya görevden uzaklaştırılmış veya tutuklanmıştır.

Bu şekilde görevlendirilen başkan ve başkan vekilinin resmi bir iş için belde dışına görevlendirilmeleri halinde harcırahlarında bir farklılık olmayacaktır. 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre yol, yevmiye ve konaklama ücretleri ödenecektir.

Vekilin Yerine Vekil Bırakması

Belediye başkan vekilliği, belediye başkanlığı görevinin istisnai şekilde üslenilmesidir. 5393 sayılı Kanun’un 40’ıncı maddesinin birinci fıkrasında, belediye başkanı izin, hastalık veya başka bir sebeple görev başında bulunmadığı hâllerde, bu

Foto 4-Belediye Başkanı görevlendirilmesinin ardından Cizre’de yapılan sokak sağlıklılaştırılması.

süre içinde kendisine vekâlet etmek üzere, belediye meclisi üyeleri arasından birini başkan vekili olarak görevlendireceği belirtilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında da “Başkan vekili, başkanın yetkilerine sahiptir.” denilmektedir. Başkan vekilli görevlendirilen kişinin izinli ve hasta olması veya geçici görevli olarak belde dışına çıkması durumunda yerine vekil görevlendirmesini bu yetki dışında tutmak mümkün değildir. Zaten kanunda belediye başkanı ile vekilinin yetkisi aynı tutulmuş ve başkan vekilinin yetkileri sınırlandırılmamıştır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının, diğer bir ifade ile idarenin sürekliliği esastır. İdare kesintisiz hizmet vermek zorundadır ve belediye başkanlığı görevinin asaleten veya vekâleten mutlaka biri tarafından yürütülmesi gerekir.

Dolayısıyla Kanun’un 45’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre başkan vekili görevlendirilen kişiler de izinli ve hasta olması veya geçici görevle belde dışına çıkması durumunda yerlerine vekil görevlendirecektir. Bu şekilde görevlendirilen vekilin

görev süresi görevlendirildiği süre kadardır.

Kanun’un 40’inci maddesinin birinci fıkrasına göre başkan vekili meclis üyeleri arasından görevlendirilmektedir. Ancak kanunun 45’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre başkan vekili görevlendirilen kişilerin, meclis üyeleri veya meclisin görev ve yetkilerini üstlenen encümenin memur üyeleri arasından da başkan vekili görevlendirebileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca başkan vekili görevlendirilen kişinin izinli ve sağlık sebebiyle raporlu olması durumunda bu süreyle sınırlı veya sınırsız olarak, kanunun 45’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre İçişleri Bakanı veya vali tarafından yeni bir görevlendirilme yapılması da mümkündür.

Belediye başkan vekilinin izinli ve hasta olması veya geçici görevle belde dışına çıkması durumunda yerlerine görevlendirdikleri başkan vekiline de ödenek verilir mi?

5393 sayılı Kanun’un 40’inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü başkan vekilliği sıfatının nasıl elde edildiğine bakılmaksızın başkan vekiline, görev süresince başkana öde-

nen aylık brüt ödeneğin gün hesabı üzerinden ödenek verileceğini belirtmektedir. Ayrıca kanun başkan vekilinin, görevi başında olmadığı süre için başkan vekili görevlendirmesini kısıtlamadığı gibi, birden fazla kişiye başkan vekili ödeneği verilmeyeceğini de belirtmemiştir. Bu şekilde başkan vekili görevlendirilen kişiye de başkan vekili ödeneği ödenmesi yasaya aykırı olmayacaktır.

Ancak 5393 sayılı Kanun’un 39’uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki “belediye başkanının görevli, izinli ve hasta bulunduğu sürelerde ödeneği kesilmez.” hükmü dikkate alındığında, görevli, izinli ve hasta bulunduğu sürelerde yerine vekil görevlendiren başkan vekilinin ödeneğinin, sadece görevli olduğu sürece kesilmeyeceği, izinli ve raporlu olduğu sürece kesileceği değerlendirilmektedir.

Meclis ve Encümen Toplantıları

5393 sayılı Kanun’un 17 ve 2972 sayılı Kanun’un 5’inci maddesine göre seçilerek oluşturulan belediye meclisleri, 5393 sayılı Kanun’un 20’nci maddesinin birinci fıkrasına göre her ayın ilk haftası, önceden kararlaştırdığı günde toplanmak-

tadır. Ayrıca aynı Kanun'un 24 ve 5216 sayılı Kanun'un 15'inci maddelerine göre zorunlu ve ihtiyari ihtisas komisyonları kurulabilmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre meclis üyeleri ve birim amirlerinden teşekkül eden belediye encümeni de, 35'inci madde hükmüne göre haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplantı yapmaktadır.

5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belediye başkanı veya başkan vekilinin terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılması veya tutuklanması ya da kamu hizmetinden yasaklanması veya başkanlık sıfatının sona ermesi hallerinde başkan veya başkan vekili görevlendirilen belediyelerde, aynı madde hükmüne göre meclis ve komisyonlar ile encümenin görev ve yetkilerinin, kanunun 31'inci maddesinde belirtilen encümen üyeleri tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

5393 sayılı Kanun'un 31'inci maddesi, belirtilen hallerde meclisin görevinin belediye encümeninin memur üyeleri tarafından yürütüleceğini hüküm altına almıştır. Bu sayıya encümen başkanı olarak başkan veya başkan vekili dâhildir. Encümenin başkan veya başkan vekili dâhil memur üye sayısı büyükşehir belediyelerinde 6, il ve nüfusu 100.000'den fazla olan belediyelerde 4 ve nüfusu 100.000'den az olan belediyelerde 3 olacaktır. Meclis ve encümen toplantı ve karar yeter sayısı için bu üye sayıları esas alınacaktır. Örneğin; büyükşehirlerde encümenin memur üyeleri belediye meclisi sıfatıyla toplantı yapması halinde toplantı yeter 4, karar yeter sayısı 3 olacaktır.

5393 sayılı Kanun'un 45'inci maddesi ikinci fıkrası bu belediyelerde meclis, komisyonlar ve encümenin görev ve yetkilerini encümenin memur üyelerine devrettikten sonra meclisin aylık toplantısını da başka-

nın çağrısına bağlamıştır. Bu belediyelerde başkanın çağrısı olmadıkça meclis aylık toplantı yapmaz.

Bu belediyelerde encümenin memur üyeleri meclis ve encümen sıfatıyla ayrı ayrı toplanacak, ancak kanunda meclis ve encümen için düzenlenmiş diğer usul ve esaslara uyulacaktır. Örneğin; meclis sıfatıyla yapılan toplantıda encümene ait karar veya encümen sıfatıyla yapılan toplantıda meclise ait karar alınmamalı, meclis ve komisyonlar toplantılarını kanunda yazılı sürelerde bitirmelidir. Toplantı ve karar yeter sayısı, kararların kesinleşmesi ve yürürlüğe girmesi gibi usuller aynıdır.

5393 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında en az üç en fazla beş, 5216 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin birinci fıkrasında da en az beş en çok dokuz kişiden ihtisas komisyonlarının teşekkül edeceği belirtilmiştir. Meclis üye tam sayısı ile komisyon asgari üye sayısının aynı olduğu görülmektedir. Kurulacak komisyon sayısı da dikkate alındığında aynı kişiler hem komisyon hem de meclis üyesi sıfatıyla toplanacaktır. Bu durumda komisyon kurulması ve toplantı yapılmasının hukuki gerekliliği ve pratik bir faydasının olmadığı düşünülmektedir. Meclis toplantısının hukukî komisyon toplantısını da içine alan bir toplantı olduğu değerlendirilmelidir.

Encümenin memur üyelerine meclisin toplantıları için huzur ücreti ödenip ödenemeyeceği hususu çok açık değildir. 5393 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin birinci fıkrası, meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, huzur hakkı ödeneceğini belirtmiştir. Kanun meclis üyelerine, meclis üyesi olmalarından dolayı maktu bir huzur hakkı ödemesini öngörmemiş, huzur hakkı ödemesini meclis ve komisyon toplantılarına katılmaları ve mesai sarf etmeleri şartına bağlamıştır. Huzur hakkı, meclis ve komisyon toplantılarına katılmanın bir karşılığıdır. Kanunun 45'inci maddesinin ikinci fıkrasına

göre başkan vekili görevlendirilen belediyelerde meclis ve komisyonların görev ve yetkileri encümen memur üyeleri tarafından yürütülmekte ve bu üyeler meclis üyesi sıfatıyla toplanmakta ve karar almaktadırlar. Hukukî toplantı meclis toplantısı ve üyeler meclis üyesidir.

Dolayısıyla encümenin başkan ve memur üyelerinin meclis üyesi sıfatıyla yapmış oldukları toplantılar için, kanunun 32'nci maddesindeki usullere göre huzur hakkı alabilecekleri değerlendirilmektedir. Kaldı ki meclis toplantıları için, hem meclis üyelerine hem de encümen üyelerine mükerrer bir ödeme de söz konusu değildir.

Sonuç

Anayasal düzeni ve meşru hükümeti yıkmak amacıyla bir darbe girişiminde bulunulmuş, bu nedenle Anayasanın verdiği yetki çerçevesinde Bakanlar Kurulu'nca olağanüstü hal ilan edilmiş, bu kapsamda 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkarılarak Anayasa'nın kısıtlamadığı bir alanda ve kanunda zaten var olan bir istisnai hükmün terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları nedeniyle görevden uzaklaştırılan belediye başkanlarının yerine görevlendirme yapılması da ilave edilmiştir. Çıkarılan KHK yasama organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine sunulmuştur.

Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen düzenleme, Anayasa ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına aykırı olmadığı gibi, terörle mücadelenin getirdiği zorunluluktan ve sadece bu alanla sınırlı olarak yapılmış, aynı zamanda bu belediyelerin özerkliklerinin korunmasına ve belediye hizmetlerinin halkın çıkarları doğrultusunda yapılmasına da yardımcı olmuştur.

Görevden uzaklaştırılan belediye başkanının başkanlık sıfatı devam etmekte ve mali hakları da kısmi olarak (2/3) ödenmektedir. Kişi adli süreç sonucunda suçsuz bulunması halinde görevine dönecektir.

Yerel Diplomasi Çalıştayı

Birliğimiz, belediyelerimizin uluslararası platformda aktif rol almalarına ve diğer ülke yerel yönetimleri ile birlikte ortak faaliyetler yürütmelerine destek vermek, kardeş şehir ilişkilerinin işlevselliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak, fon kaynaklı proje uygulamaları konularında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak amacıyla 18-19 Mart 2017 tarihleri arasında belediyelerimizin dış ilişkiler birimlerine yönelik olarak Antalya’da Yerel Diplomasi Çalıştayı düzenlemiştir.

Programın açılış konuşmalarını yapan Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör Yerel Diplomasi kavramının önemine vurgu yaparak yerel yönetimlerin artık devletlerin ulusal dış politikalarını tamamlayıcı roller üstlendiğini belirtti. Konuşmasında gönül coğrafyamızdaki ülkelerin yerel yönetimleri sürdürülebilir kardeş şehir ilişkilerinin geliştirilmesinde karşılıklı tecrübe paylaşımının önemli olduğunu söyleyen Güngör, özellikle yurt dışında hizmet veren diğer kurum ve kuruluşlarımızın desteğinin alınmasının buna katkı sağlayacağını ifade etti. Ayrıca, kardeş şehir ilişkilerinin sürdürülebilmesi ve daha etkili ilişkilerin kurulabilmesi için Birliğimiz tarafından belediyelerimiz ve diğer paydaş kuruluşların temsilcilerinden oluşan bir “Dış ilişkiler Çalışma Komisyonu” kurulması ve bu komisyonla birlikte belediyelere bir ortak yol haritası çizilmesi amacıyla “Kardeş Şehir Strateji Belgesi” geliştirilmesinin önemine değindi.

Programda “Gönül Coğrafyamız ve Kardeş Kentler” başlıklı bir söyleşi gerçekleştiren Prof.Dr. Tufan Gündüz, belediyelerimizin dış faaliyetlerini ve sorumluluklarını tarihi geçmişimiz ile değerlendirerek, gerçekleştirilen ortak faaliyetlerin öne-

mine vurgu yaptı. Belediyelerimizin özellikle Balkanlar, Orta Doğu, Afrika ve Türk Cumhuriyetlerindeki faaliyetlerinin daha somut sonuçlarla şekillendirilmesi tavsiyelerinden bulundu ve Türk miraslarının bu coğrafyalarda yaşatılması gerektiğini vurguladı.

Başkanlığını Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Ulusal Heyeti Başkan Yardımcısı Gaye Doğanoğlu’nun yaptığı “Paydaş Kurumlar oturumunda ise Kızılay Genel Müdürü Dr. Mehmet Güllüoğlu, AB Bakanlığı Proje Uygulama Dairesi Başkanı Bülent Özcan, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Kültürel ve Sosyal İlişkiler Dairesi Başkanı Memet Kılıç, İçişleri Bakanlığı Dış İlişkiler Şube Müdürü Abdullah Köklü, Yunus Emre Vakfı Strateji Geliştirme Müdür Yardımcısı Bülent Üçpunar ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Uzmanı Ayşegül Hamşioğlu yurtdışında yapmış oldukları faaliyetleri anlattılar ve ortak faaliyet geliştirilebilecek alanlar ve ihtiyaç duyulan ortaklıklar hakkında belediyelerimizle görüş alışverişinde bulundular.

Belediyelerimizin dış ilişkileri ile ortak kavramsal çerçevede hareket edilmesi ve hizmetlerde ortak bir

bakış açısı sağlanması amacıyla Birliğimiz tarafından hazırlanan “Yerel Diplomasi Rehberi” de programda tanıtıldı. Rehber içerisinde bulunan Kardeş Kent Rehberi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Avrupa Kentsel Şartı, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, Habitat III, Yazışma Örnekleri, Yerel Yönetim Ödülleri, Yerel Yönetim Ağları ve Hibe Rehberi adlı kitaplar ile ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

Programın ikinci günü ise Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Ramazan Kabasakal, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Ahmet Ertürk, Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanı Selim Yücel Güleç, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Müdürü Fahri Murat Tuncay, Osmaniye Belediyesi Meclis Üyesi Hacer Burcu Yüceer, Büyükçekmece Belediyesi Dış İlişkiler Müdürü Abdülhamit Pehlivan kardeş şehirler alanında yapmış oldukları hizmetleri ve iyi uygulama örneklerinden bahsettiler.

Programın son oturumunda, sorun alanlarını tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla “Proje” ve “Kardeş Şehir” konu başlıklarındaki görüşmelere yer verildi.

YEREL DİPLOMASİ

Yerel yönetimler tarafından yürütülen uluslararası ilişkiler

Diplomasi devletlerarası ilişkilerle ilgili bir bilim dalıdır. Devletlerin ulusal çıkarlarını koruması, dış politikalarını icra etmesi ve diğer devletlerle müzakeresi gibi konu başlıkları bu dalın kapsadığı alanlardır. Ancak günümüzde uluslararası ilişkiler, küresel barışın inşası amacıyla yerel ve bölgesel yönetimlerce de ciddiyle sürdürülmektedir.

Yerel diplomasi (kent diplomasisi) yerel yönetimler tarafından yürütülen uluslararası ilişkilere verilen genel addır. Küreselleşme ile birlikte yerel yönetimlerin küresel politikaları etkileme güçleri büyük oranda artmıştır. Bu sebeple yerel yönetimler; merkezi yönetimlerin ulusal dış politikalarını destekleyici faaliyetlerde bulunmak, ulusal çıkarlarını belirli platformlarda savunmak ve küresel manada diğer ülke yerel yönetimleri ile birlikte ortak faaliyetlerde bulun-

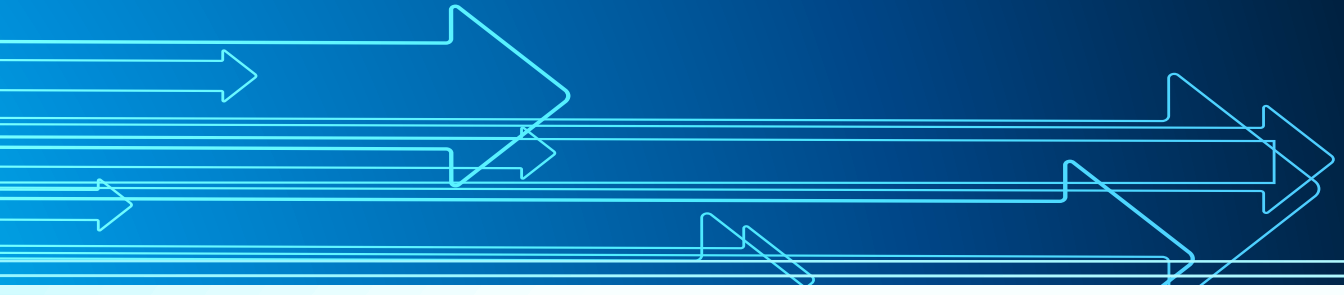
mak amacıyla dış ilişkiler faaliyetlerini yürütmektedir.

Kentler arası diplomatik ilişkiler her ne kadar bilimsel olarak 14. yüzyılda Kuzey Avrupa bölgesinde bulunan bir kısım kentin ticari değerlerini korumak üzere kurduğu Hanseatic Birliğine dayandırılrsa da, tarihin sahnelerinde kentlerin diplomatik ilişkiler geliştirdiği birçok sayfa yer almaktadır.

Ancak endüstri devriminden sonra özellikle Batı ülkelerinde gerçekleşen kentleşme süreçleri ve kentlerin aldığı yoğun göçler, kentleri bir arada çalışmaya ve uluslararası gündemlerde menfaatleri korumaya itmiştir. Son iki asır içerisinde ise kentleşme oranı hızla gelişmiş ve sürekli olarak kırsal alanlardan kent merkezlerine göçler başlamıştır. Kentleşmede karşılaşılan problemlere ortak çö-

züm arayışları içerisinde giren kentler, komşu kentleri ile ortak faaliyetler yürütmeye başlamış ancak farklı bilgilere ve tecrübelere ulaşmak için ulusal sınırların da dışına çıkarak ortaklıklar kurmuşlardır.

Son asır içerisindeki bu gelişmelerin ilki 1913 yılında Belçika'nın Ghent kentinde oluşturulan Uluslararası Yerel Yönetim Birliği'dir. Ancak 1914 yılında patlak veren I. Dünya Savaşı tüm kentlerin sorun önceliklerini değiştirdiği için yeterli başarıyı sağlayamamıştır. Bu alandaki önemli bir diğer girişim ise II. Dünya Savaşı ardından yaralarını sarmaya çalışan devletlerin savaş sürecinde en ağır hasarları alan kentleri, bu süreci hızlı aşmak, benzeri yıkımları bir daha yaşamamak ve toplumlar arasında barış köprüleri kurmak amacıyla 1957 yılında kurulan Birleşmiş Kentler Örgütü'dür.

Küresel savaşların getirdiği yıkımları sonrası kıtasal barışın kıymetini çok net idrak eden Avrupa, II. Dünya Savaşının ardından yerel yönetimlere ve farklı ülkelerdeki yerel yönetimler arasındaki ortaklıklara önem vermiş ve sürekli olarak bu ilişkilerin gelişmesi için teşvik programları oluşturmuştur. Seneler içerisinde ortak hareket etme kabiliyetine sahip olan Avrupa kentleri Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Avrupa Bölgeler Komitesi, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi gibi önemli yerel yönetim kuruluşlarının da temelini atmışlardır. Benzer girişimlerin Amerika kıtasında da başladığı ve benzer özelliklere, ölçeklere, endüstrilere ve ihtiyaçlara sahip olan kentler çeşitli uluslararası kent ortaklıkları geliştirmeye başlamıştır. 1985 yılında dünyadaki metropol kentleri bir araya getirmek üzere kurulan METROPOLIS örgütü ise küresel hareketlerin önemli bir kilometre taşıdır.

2004 yılına gelindiğinde ise IULA (Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği) ve FMCU-UTO (Dünya Birleşmiş Kentler Federasyonu) ve METROPOLIS kuruluşlarının Paris'te gerçekleştirilen bir toplantıda bir araya gelmesi ile küresel anlamda yerel yönetimleri en geniş temsiline sahip UCLG teşkilatı kurulmuştur. UCLG

teşkilatı kuruluşundan itibaren varlığını dayandırdığı yerel diplomasiye büyük önem vermiş ve 2010 yılında Lahey'de gerçekleştirdiği kent diplomasisi temalı toplantı ile dünyadaki kentler tarafından kabul edilen Lahey Kent Diplomasisi Politika Belgesini oluşturmuştur.

Barışın yerelden inşasına temel taşı olan önemli bir diğer gelişme ise kardeş kent ilişkileridir. Kardeş kent, farklı ülkelerde bulunan yerel yönetimlerin sosyal, kültürel ve ticari ilişkiler amacıyla oluşturdukları birlikteliktir. Günümüzdeki manasında kaydedilmiş ilk kardeş kent antlaşması Birleşik Krallık'ın Keighley şehri ile Fransa'nın Poix-du Nord şehirleri arasında 1920 yılında imzalanmıştır. Küresel kentsel örgütlenmeler ortak ve çok taraflı ilişkileri temsil ederken, kardeş kentler ise ikili ilişkilerin yerel diplomasi araçlarına bir örnek olarak gösterilmektedir.

Yerel diplomasi ülkemiz belediyeleri için yeni bir tema değildir. Belediyelerimiz uzun yıllardır kentsel gelişim süreçlerinde Avrupa kentleri ile ortaklıklar kurarak bilgi paylaşımlarında bulunmakta ve kültürel miraslarımızı korumak amacıyla Balkanlar, Orta Doğu, Türkî Cumhuriyetler, Afrika gibi bölgelerde ki belediyelere yardımcı olmaktadır.

Uzun yıllar yerel politikacılarımız Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi gibi çeşitli yerel yönetim örgütlerinde aktif rol almakta ve ülkemiz belediyelerini uluslararası platformlarda temsil etmektedir. Bu alanda edinilen en önemli başarı ise Birlik Başkanımız ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Dr. Kadir Topbaş'ın 2010 yılında Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) Başkanı olarak seçilmesidir. Ülkemiz yerel yönetimlerinin bu sürecin sonrasında UCLG teşkilatına olan ilgisi ve görev alma istekleri artırmıştır. UCLG Teşkilatı ülkemizdeki yerel yönetimler için en önemli küresel kuruluş haline gelmiştir. Dr. Kadir TOPBAŞ döneminde UCLG Teşkilatı BM kuruluşu ile olan ilişkilerine odaklanmış ve BM Genel Sekreteri ile birebir görüşmeler başlatılmıştır. Dönemin UCLG Başkanı Topbaş'ın özellikle uluslararası toplantılara aktif katılım sağlaması, rol alması ve birebir görüşmeler gerçekleştirmesi UCLG'ni lobi kapasitesini üst seviyelere taşımıştır.

Yerel diplomasi küresel boyutta gün geçtikçe önemini artırmaktadır. Bu çalışma alanı Türkiye'nin bölgesel ve küresel ölçekteki ilişkilerine önemli derece katkılar sunma fırsatları sağlamaktadır.

TBB İşbirliği Projeleri **BALKANLAR**

Ülkemizde ulusal düzeyde kurulmuş tek yerel yönetim birliği olan Türkiye Belediyeler Birliği, ulusal dış politikamız çerçevesinde farklı ülke yerel yönetimleriyle münasebetler kurmaktadır. Türkiye'nin stratejik konumu itibarıyla üç kıtanın ortasında yer alması, tarihi geçmişi bulunan ilişkilerinin geniş bir coğrafyaya yayılması ve gelişmiş ülkelerin bulunduğu Avrupa'ya yakınlığı nedeniyle Balkanlardan Kafkaslara, Ortadoğu'dan Afrika'ya ve Uzak Doğu'ya kadar birçok ülke ile işbirliği projeleri yürütmektedir. Projeler kapsamında ve ulusal dış politikamız çerçevesinde, özellikle tarihi ve kültürel geçmişimizin olduğu ülkelerle dostluk ve kardeşlik bağlarının güçlendirilmesini, yeni ilişkilerin kurulmasını ve işbirliklerinin artırılmasını amaçlayan Türkiye Belediyeler Birliği, sosyal ve kültürel ilişkiler, teknik bilgi ve tecrübe paylaşımı, tarihi geçmişin korunması, diplomasi ve lobicilik gibi alanlarda

ülkelerin yerel yönetimleri ve birlikleri ile çalışmalarını sürdürmektedir.

İşbirliklerini Belediye Kanunu, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Türkiye Belediyeler Birliği Tüzüğü çerçevesinde, Birlik Meclisi'nin kararı, Dışişleri Bakanlığı'nın uygun görüşü ve İçişleri Bakanlığı'nın izni ile yürüten Birlik, aynı zamanda hizmetlerin amacına ulaşması, sorunsuz ve hızlıca yürütülmesi amacıyla Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve Kızılay gibi uluslararası alanda çalışmalar yapan kuruluşlarla işbirliği içinde faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

Türkiye Belediyeler Birliğinin Balkan ülkelerinde yürüttüğü faaliyetler aşağıda özetlenmiştir.

Makedonya

2013 yılında Makedonya'nın Üsküp kentinde, Makedonya ile kardeş şehir ilişkisi bulunan belediyelerimi-

zin de katılımıyla "Birinci Türk ve Makedon Yerel Yönetimleri İşbirliği Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. Karşılıklı işbirliklerinin geliştirilmesini amaçlayan program kapsamında birçok kurum ile tecrübe paylaşımı ve bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Aynı zamanda düzenlenen bir tören ile Türk ve Makedon yerel yönetimleri arasındaki işbirliğinin bir sembolü olarak proje kapsamında, Türkiye Belediyeler Birliği tarafından Gostivar Belediye'sine bir adet çöp toplama aracı hibe edilmiştir.

Çalışma ziyareti esnasında Gostivar'da bulunan Mustafa Kemal Atatürk İlkokulu da ziyaret edilmiş ve bu okuldan bir grup öğrenci ülkemize davet edilmiştir. Makedonya Cumhuriyeti Eğitim ve Bilimler Bakanlığına bağlı olarak Türkçe eğitim veren Atatürk İlkokulu öğrencileri, "Türkiye ve Makedonya Yerel Yönetimleri Arasında Etkin ve İşlevsel İşbirliklerinin Geliştirilmesi Projesi"

kapsamında, 6-12 Ekim 2013 tarihlerinde Türkiye Belediyeler Birliği ev sahipliğinde ülkemizde misafir edilerek Ankara ve İstanbul'da düzenlenen kültür gezisine katılmışlardır. Ziyaret kapsamında, Çankaya Erdoğan Şahinoğlu Ortaokulu ile Atatürk İlkokulu arasında kardeş okul ön protokolü de imzalanmıştır.

Projenin tamamlanmasıyla birlikte ilişkilerin devam ettirilmesi amacıyla "Türkiye ve Makedonya Yerel Yönetimleri İşbirliği Projesi -II" hayata geçirilmiştir.

İkinci proje kapsamında da iki ülke arası ilişkiler sürdürülmekte ve karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Makedonya'da Türkçe Eğitim veren en büyük okul olan Atatürk İlkokulunun tadilatı gerçekleştirilmiştir. Açılışının 2017 yılı içerisinde yapılması planlanan okulun bakım, onarım, tadilat ve ek bina yapımı proje kapsamında Türkiye Belediyeler Birliği tarafından TİKA işbirliğinde gerçekleştirilmiştir.

06-07 Ağustos 2016 tarihlerinde Makedonya'nın başkenti Üsküp ve çevresinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle Birlik, Kızılay aracılığıyla bölgeye insani yardım ulaştırılması amacıyla 1.000.000 TL tutarında yardımda bulunmuştur. Yapılan yardım sayesinde selden etkilenen halka 1.334 adet beyaz eşya dağıtılmıştır.

Bosna-Hersek

Bosna Hersek'te 2014 yılında yaşanan sel felaketi nedeniyle meydana gelen hasarın telafisine destek olmak ve her iki ülke yerel yönetimleri arasında dostluk ve dayanışmanın sürdürülmesi amacıyla Türkiye Belediyeler Birliği ile TİKA arasında Bosna Hersek'in Başkenti Saraybosna'da 02 Ekim 2014 tarihinde Bosna Hersek Cumhurbaşkanlığı Konseyi Başkanı Bakir İzzetbegović'in ev sahipliğinde düzenlenen törende "Ortak Proje ve İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır.

İmzalanan protokol çerçevesinde Birlik tarafından 2 Milyon Avro tutarında destekle bulunulmuş ve başta

Maglay bölgesi olmak üzere birçok farklı bölgede yer alan evler tadilatı alınarak bakımları yapılmıştır.

Birliğin yürüttüğü “Türkiye ve Bosna-Hersek Yerel Yönetimleri Arasında İşbirliği Projesi” kapsamında Bosna-Hersek’in başkenti Sarajevo Belediyesi tarafından talep edilen 1 adet tam donanımlı cenaze aracı da 2017 yılı içerisinde belediyeye teslim edilecektir.

Arnavutluk

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından yürütülen “Türkiye ve Arnavutluk Yerel Yönetimleri İşbirliği Projesi” çerçevesinde Arnavutluk’un başkenti Tiran Belediyesi tarafından belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere talep edilen 1 adet cenaze nakil aracı 2016 yılı içerisinde belediye yetkililerine teslim edilmiştir. Öte yandan, yine Tiran Belediyesinin talepleri doğrultusunda proje çerçevesinde 2 adet itfaiye aracı 2017 yılı içerisinde belediyeye teslim edilecektir.

Kosova

Kosova ile ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla yürütülen “Türkiye ve Kosova Yerel Yönetimleri İşbirliği Pro-

jesi” kapsamında yerel düzeyde iki ülke yetkilileri tarafından karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, Kosova Büyükelçiliği ve Kosova’nın tek Türk belediyesi olan Mamuşa Belediye Başkanı Arif BÜTÜÇ ve beraberindeki heyet Birliğe ayrı ayrı ziyarette bulunmuşlardır. Ziyaretler esnasında Mamuşa halkının hizmetinde kullanılmak

amacıyla talep edilen bir adet cenaze nakil aracı, yürütülen proje kapsamında Türkiye Belediyeler Birliği tarafından temin edilerek, 25 Mart 2016 tarihinde Mamuşa’da gerçekleştirilen bir törenle Belediyeye teslim edilmiştir.

Bulgaristan

Ülkemiz ile soydaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı Bulgaristan yerel

yönetimleri arasında yardımlaşma ve işbirliklerinin geliştirilmesi amacıyla yürütülen proje kapsamında 2014 yılı içerisinde Aytos Müftülüğüne 1 adet cenaze nakil aracı hibe edilmiştir. Yapılan bu yardımın ardından Bulgaristan'ın farklı bölgelerinde görev yapan 30 müftü Birliğe teşekkür ziyaretinde bulunmuştur.

Hem ziyaret kapsamında hem de Sofya Büyükelçiliğimiz aracılığıyla, Bulgaristan'da vefat eden Müslümanların defin işlemlerinin zorlulğundan ve kendi inançlarına göre defnedilememelerinden duydukları üzüntü dile getirilerek Birlikten tekrar araç talebinde bulunmuşlardır.

Aytos Müftülüğünün talepleri doğrultusunda ve "Türkiye ve Bulgaristan Yerel Yönetimleri İşbirliği Projesi" kapsamında temin edilen

18 adet tam donanımlı cenaze nakil aracı, 9 Ekim 2015 tarihinde Sofya'da gerçekleştirilen tören ile Müftülüğe teslim edilmiştir.

Karadağ

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından iki ülke yerel yönetimlerinin ilişkilerinin geliştirilmesini amaçlayan "Türkiye ve Karadağ Yerel Yönetimleri İşbirliği Projesi" kapsamında yerel düzeyde iki ülke yetkilileri tarafından karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilmektedir. Ziyaretler kapsamında Karadağ Belediyeler Birliği ve Karadağ Büyükelçiliği tarafından Birliğe gerçekleştirilen ziyaretlerde bilgi ve tecrübe paylaşımı konusunda çalışmalar yapılması talebinde bulunulmuştur.

Bu kapsamda, Karadağ'ın tarihi Sancak Bölgesinde yer alan Rozaje

Belediyesi Başkan Yardımcısı ve beraberindeki heyet 7-12 Şubat 2016 tarihleri arasında çalışma ziyaretinde bulunmak üzere Türkiye Belediyeler Birliği ev sahipliğinde Ankara ve İstanbul'da misafir edilmişlerdir. Türkiye yerel yönetimleri ve belediyeçilik hizmetleri hakkında bilgi edinen heyet uygulamaları yerinde inceleyerek karşılıklı tecrübe paylaşımında bulunuldu.

Karadağ İslam Birliği tarafından talep edilen, Karadağ'daki Müslüman vatandaşların ihtiyaç duyduğu 5 adet cenaze yıkama ve nakil aracı "Türkiye ve Karadağ Yerel Yönetimleri İşbirliği Projesi" kapsamında Türkiye Belediyeler Birliği tarafından temin edilerek, 25 Haziran 2016 tarihinde Karadağ'ın başkenti Podgoritsa'da düzenlenen tören ile yetkililere teslim edilmiştir.

Uluslararası Yerel Yönetimler Staj Programı

LOCALINTERNational

International Local Authorities
Internship Program

Birliğimiz Türkiye yerel yönetimlerinin uluslararası platformda tanıtılması ve ileride oluşabilecek işbirliklerinin geliştirilmesi amacıyla gelecekte bu alanda çalışmak isteyen üniversite öğrencilerine yönelik 2012 yılından bu yana LOCALINTERNational adı altında bir staj programı düzenlenmektedir.

Program Birlik Genel Sekreterimiz Hayrettin Güngör'ün Kırgızistan Manas Üniversitesi'nin 2012 yılında düzenlediği "Değişen Dünyada Yerel Yönetimlerin Modernizasyonu Sempozyumu"nda Kırgız öğrencilere staj sözü ile başlamış, 13 Temmuz 2012 ve 11 Ağustos 2012 tarihleri arasında yapılan ilk programa Mühendislik ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinden başarılı 6 öğrenci çağırılmıştır.

Programda öğrencilere Türkiye'nin yerel yönetim yapısı ile ilgili teorik eğitimler verilmiş, Ankara, İstanbul ve Konya'ya yapılan ziyaretlerle belediye hizmetlerini yerinde görmeleri sağlanmıştır. Bu ziyaretlerde öğrenciler tarihi ve kültürel mekanları da gezerek ortak tarihi geçmişimiz hakkında da bilgi edinmişlerdir.

Program sonunda alınan geribildirimler ve Birlik içinde yapılan değerlendirmeler sonucunda staj programının içerik ve katılımının geliştirilerek devam edilmesine karar verilmiştir.

İkinci Staj Programı (1 – 14 Temmuz 2013)

2013 yılına programın hedefi ve ulaşılmak istenen coğrafya genişletilmiş, özellikle tarihi ve kültürel geçmişimiz olan ülkelerle kardeşlik bağının güçlendirilmesi ve kültürler

arası kaynaşmayı sağlamak amacıyla bu ülkelerin gelecekteki yerel yöneticilerinin bir araya getirilmesi hedeflenmiştir.

İkinci programa Kırgızistan, Azerbaycan, Yemen, Bosna Hersek ve Irak'dan öğrenciler ile kültürel etkileşimin sağlanması için Türkiye'den öğrencilerin de katılımı sağlanmıştır.

Staj programının içeriği de zenginleştirilmiş, belediye hizmetlerinin anlatıldığı teorik ve uygulamalı eğitimler yapılırken, aynı zamanda onlara gelecekte katkı sağlayacak kişisel gelişim, liderlik, iletişim ve cv hazırlama gibi eğitimlerde programa dahil edilmiştir. Program çerçevesinde öğrencilerin belediyelerin farklı hizmet alanlarında yaptığı uygulamaları yerinde görmeleri için Ankara, Konya, Eskişehir ve İstanbul illerimize geziler düzenlenmiş,

tarihi mekanları görmeleri sağlanmıştır.

Bu program sonrasında kurumsal bir kimlik arayışına gidilmiş ve uluslararası bir program olması sebebiyle İngilizce bir markanın yurtdışından gelecek olan öğrenciler için daha görünür bir ifade olacağı düşünüldükçe "LOCALINTERNational Uluslararası Staj Programı" adını almıştır. Yerel anlamındaki "local" uluslararası anlamındaki "international" ve stajyer anlamındaki "intern" kelimelerinin bir araya gelmesiyle oluşan bu yeni kurumsal ad, programın vizyonunun da daha genişlediğini anlatır niteliktedir.

LOCALINTERNational 2014 (11-23 Ağustos 2014)

Bir marka olarak ilk defa gerçekleştirilen üçüncü staj programında ise başvuruların fazla olması sebebiyle öğrencileri belirlemede bazı kriterler

konulmuştur. Bir önceki staj programlarına katılan öğrencilerin sosyal medya üzerinden yapmış olduğu paylaşımlar başvuru sayısının artmasını sağlamıştır. Öğrenciler yaş, cinsiyet, not ortalaması, mezun oldukları bölüm, ülkemizi daha önce ziyaret edip etmedikleri, yabancı dil bilgisi ve benzeri kriterler çerçevesinde belirlenirken, başta büyükelçiliklerimiz olmak üzere yurt dışında bu alanda çalışma yapan kamu kurum ve kuruluşlarımızla (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı, Yunus Emre Enstitüsü ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı) irtibata geçilerek öğrencilerin belirlenmesi aşamasında işbirliği yapılmıştır.

2014 yılında gerçekleştirilen staj programına Türkiye Azerbaycan, Bosna Hersek, Bulgaristan, Fas, Filistin, Irak, Kırgızistan, Libya, Makedonya, Moritanya, Tunus ve Yemen'den 43 öğrenci katılım sağlamıştır.

LOCALINTERNational 2015 (23-30 Ağustos 2015)

2015 yılında programın daha da kurumsallaşması amacıyla başvurular bir web-sitesi üzerinden alınmıştır. Türkiye, Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan Bosna Hersek Bulgaristan Fas, Filistin Hırvatistan, Irak, Karadağ, Kazakistan, Kırgızistan, Kosova, Lübnan, Makedonya, Malezya, Pakistan, Romanya ve Ürdün'den 400 başvuru alınmış 44 öğrenci staj programına katılmıştır. 2012'de Kırgızistanlı öğrencilerle başlayan staj programı Balkanlar, Kuzey Afrika, Kafkaslar, Orta Asya, Orta Doğu derken Asya Pasifikteki ülkelerin gençlerinin de katılımıyla etki ettiği coğrafyayı daha da genişletmiştir.

LOCALINTERNational 2016 (21-31 Ağustos 2016)

2016 yılında Mısır, Sudan ve Ukraynadan gibi yeni ülkelerde dahil olmak üzere 20 ülkeden 400'ün üzerinde başvuru alınmıştır.

Hayrettin Güngör

“Hayalleriniz ve hedefleriniz olduğunu biliyorum ancak hayallerinizde, hedeflerinizde kendi halkınız ve memleketinizi unutmayın, kendi halkınızın refahını artırmak için elinizden geleni yapmaya çalışın. Dünyadaki en büyük sorun hammadde ya da lojistik kaynakların eksikliği değil; iyi yetişmiş, nitelikli ve çok yönlü insan kaynağıdır. Hangi alanda çalışırsanız çalışın insanlara karşı ırkı, dini, etnik kökeni, cinsiyeti, bedensel özellikleri, ekonomik ve sosyal statüsü ne olursa olsun ayrımcılık yapmayın ve herkese eşit hizmet anlayışı ile görevinizi yerine getirin. Ülkelerinize gittiğinizde Türkiye'yi, Türkiye Belediyeler Birliğini ve burada edindiğiniz dostluklarınızı unutmayın. Birliğimizi her zaman Türkiye'deki yuvanız olarak görün. İlerde kendi ülkelerinizin yerel yöneticileri olarak tekrar görüşmek üzere.”

Her yıl programda kurulan dostluklar, akıllı telefonlarda kurulan gruplar, online platformlarda oluşturulan bloglar ve e-sayfalar başvuru sayısını arttırmaktadır.

Sonuç

Türkiye Belediyeler Birliğinin yerel diplomasi ve yerel demokrasinin geliştirilmesi, Türkiye'deki yerel yönetim tecrübesinin paylaşılması ve bu alandaki işbirliklerinin geliştirilmesi, yerel yönetim alanında çalışmaya düşünen öğrencilere bir vizyon kazanması ve farklı ülkelerden gelen öğrenciler arasında dostluk ve kardeşliğin geliştirilmesi amacıyla 2012 yılından beri düzenlediği LOCALINTERNational Programı her yıl artan başvuru sayısı ve kurulan dostluklar göz önünde bulundurulduğunda hedefine ulaşmıştır. Öğrencilerden ve kurumlarımızdan aldığımız geri dönüşler programı her yıl zenginleştirmektedir. Öğrenciler kendi aralarında kurdukları iletişim ağı ile program sonrasında da birbirleri ile görüşmekte, birbirlerini farklı etkinliklere davet ederek iletişimlerini sürdürmektedirler. Türkiye ile ilgili bakış açıları değişirken, yerel yönetim alanında çalışma isteklerinin de arttığı görülmektedir.

“

Ogulerek Amangeldiveya/Türkmenistan:

Ben Türkmenistan'dan geliyorum. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nden mezun oldum. Türkiye'de okulum dolayısıyla dört sene kaldım. Türkiye çok güzel bir ülke. Bu ülkeyi çok seviyorum. Staj programında Türkiye ve belediyeler hakkında önemli bilgiler edindim. Türkiye'nin sistemi ile Türkmenistan'ın sistemi çok benziyor. Bu konuda tecrübe edindik ve başka ülkelerden gelen öğrencilerle tanışma imkânı bulduk. Türkiye Belediyeler Birliğine çok teşekkür ediyorum.

Yasser El Kabbut/Lübnan:

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bilgisayar Mühendisliği okuyorum. Bu programdan çok büyük beklentilerim vardı ve bu beklentilerime fazlasıyla karşılık buldum. Çok bilgilendirici ve eğlenceli bir şekilde geçti program. Farklı ülkelerden arkadaşlarla iletişime geçme imkânı bulduk, hepsiyle görüşmeye devam edeceğim.

Azamat Doloto / Kırgızistan:

Kırgızistan vatandaşıyım. Hem Türk yerel yönetim sistemini hem de Türkiye Belediyeler Birliği sistemini öğrenmek üzere geldik. Bu programa katıldığımız için çok mutluyuz gerçekten amacımıza ulaşabildik. Çok sıcak, saygı ve ilgi dolu bir ortamdı. Türkiye ve Kırgızistan iki dost ülke. Ben burada bunu hissettim. Belediyeleri ziyaret ettik, çeşitli projeleri inceledik. Bunları kendi ülkemize aktarmak ve ülkenin gelişmesine katkıda bulunmak istiyorum.

Sara Hasanova/Azerbaycan:

Türkiye'yi çok sevdim. Zaten Türkiye ile kardeş ülkeyiz. Herkes bizi çok sıcak karşıladı. Bunu zaten biliyorduk, emin olduk. Bizim ülkemizde belediyeçilik Türkiye'deki kadar gelişmiş değil. O yüzden burada öğrendiğim bilgileri kendi ülkemde tatbik etmek istiyorum. Program çok profesyoneldi. Farklı ülkelerden arkadaşlar edindim. Türkiye Belediyeler Birliği'nin çalışmalarını inceledik, çok beğendim. Kendi ülkemde de böyle bir kurum olsun istiyorum, bunu önermeyi düşünüyorum.

Asma Elmenaseer/Ürdün Krallığı:

Diplomatik İncelemeler konusundan uzmanlığım var. Beni buraya davet ettikleri için çok teşekkür ediyorum. Staj programından çok fazla şey bekliyordum. Programın oldukça faydalı olduğunu gördüm. Bilhassa da benim çalıştığım alanla ilgili çünkü ben Amman'da bir hükümet kuruluşunda çalışıyorum. Bu konuda önemli bilgiler edindim. Bu Türkiye'ye ilk ziyaretim, çok mutluyum. Aynı zamanda farklı ülkelerden arkadaşlarla tanıştım bu da benim için büyük bir şans oldu.

Kian Kee Heong/Malezya:

Tunku Abdul Rahman Üniversitesi'nde Kamu İlişkileri okuyorum. 22 yaşındayım. Türkiye'de devlet sisteminin nasıl işlediğini ve Türk kültürünü öğrenmek için geldim. Bu konuya zaten ilgi duyuyordum. Burada öğrendiklerimi kendi ülkemde paylaşmak istiyorum. Ortam çok güzeldi. Bu programı düzenleyenlere teşekkür ediyorum.

”

Uluslararası Kardeş Şehir Ağları

SisterCities
INTERNATIONAL

I. Küresel Kardeş Kentler (Sister Cities International-SCI)

II. Dünya Savaşı sırasında bozulan barış ve refahın yeniden tesis edilmesinde yerel aktörlerin etkin bir şekilde rol almasını amaçlayan Küresel Kardeş Kentler Birliği (SCI), 1956 yılında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Dwight D. Eisenhower'ın girişimiyle, oluşturulmuştur. Küresel Kardeş Kentler Birliği, başlangıçta Ulusal Kentler Birliği Kurumu adı ile ABD sınırları içerisinde faaliyet gösterirken, daha sonra gerçekleştirilen kardeş şehir uygulamalarının gelişmesi ve rağbet görmesi ile birlikte, 1967 yılında ABD ve diğer ülkelerdeki yerel yönetim toplulukları arasında ortaklıklar oluşturan ve güçlendiren bir kuruluş haline gelmiştir.

Kuruluş yıllarında, sadece ABD ile Avrupa kentleri arasında eşleştirme yapan Küresel Kardeş Kentler Birliği, daha sonra faaliyet alanını genişleterek Doğu ve Güneydoğu Asya, Afrika ve Latin Amerika'da faaliyetlere başlamıştır. Yerel yönetim düzeyinde, küresel işbirliğini anlamak, kültürel bilinç geliştirmek ve ekonomik kalkınmayı teşvik ederek

yerel yönetimler arasında uzun süreli ortaklıklar oluşturmaya amaçlayan Küresel Kardeş Kentler Birliği'nin çalışmaları neticesinde bugün 136 ülkeden, 2000'den fazla şehir, eyalet ve ilçe arasında kardeş şehir ilişkileri gerçekleştirilmiştir.

Kent diplomasisi üzerine çalışmalar ve araştırmalar yapan SCI, kentlerdeki sivil toplum kuruluşlarının, iş adamlarının ve vatandaşların yerel diplomasiye aktif katılım sağlayabilmeleri için bunları motive etmektedir. Kardeş şehir ilişkileri kurmak isteyen yerel yönetimler için bilgi merkezi niteliği taşıyan SCI, aynı zamanda üyelerinin ortak bulabilmeleri ve faaliyetlerini geliştirip, büyütebilmeleri için çeşitli hizmetler, programlar ve kaynaklar sunmaktadır. SCI üyesi yerel yönetimler, SCI'nin sunduğu kaynaklara erişim sağlamanın yanı sıra SCI tarafından verilen personel desteği ve rehberliği aracılığıyla uygun bir şehir eşleştirme programı gerçekleştirme fırsatı bulmaktadır. Ayrıca SCI sistemini kullanmak, yerel yönetimlere maddi ve vakti anlamda kolaylıklar sağlamaktadır. SCI, kentler arasında kurulan ilişkilerde kültür ve sanat, gençlik, eğitim, ticaret,

sosyal kalkınma ve teknik tecrübe paylaşımı alanlarına yoğunlaşmaktadır. SCI'nin Kardeş Şehir, Gençlik ve Eğitim, Kültür ve Sanat, İş ve Ticaret, Toplumsal Kalkınma ve Yıllık Ödüller olmak üzere altı temel programı bulunmaktadır.¹ Ancak bu makalede sadece Kardeş Şehir programına değinilecektir. Yukarıda bu sisteme giriş aşamalarını inceleyebilirsiniz.

Başvuru işlemleri tamamladıktan sonra kardeş şehir eşleştirme süreci hakkında destek talep edebilmek için partnerships@sistercities.org adresine, başvuru talebine ilişkin bilgileri içeren bir mail gönderilmesi gerekecektir. Mail'in ardından SCI yetkilisi, başvuran yerel yönetim biriminin talepleri hakkında detaylı bilgi almak için ilgili yerel yönetim birimi ile iletişime geçecektir. Ön bilgilendirme aşamasının ardından, SCI, uygun bulunan kentlerin listesini başvuran yerel yönetim birimine sunacaktır. Son aşamada, SCI yetkilileri oluşturulacak işbirliğini görüşmek üzere eşleştirilmiş iki kent arasında karşılıklı temasların kurulmasını ve ortaklık antlaşmalarının prosedürü, protokolü, biçimi ve içeriği hakkında bilgi sağlayacaktır.²

Üyelik için:

- <http://www.sister-cities.org/> web sitesine giriş yapınız.
- "Hakkımızda" sekmesindeki "Üyelik" kısmında bulunan "ABD dışı ülkeler (Evrensel Üyelik)" butonuna tıklayınız.
- Başvuru formunu doldurunuz ve info@sistercities.org adresine mail atınız.
- Başvuru sonuçları hakkında gerekli bilgiler için yetkili bir personel kurumunuzla iletişime geçecektir.

1) Başvuruda bulunmak istenilen program içerikleri ile ilgili detaylı bilgiler ana sayfada "Programlar" sekmesinde bulunmaktadır.

2) Ayrıca, üyelik ve programlar hakkında detaylı bilgi almak isteyen yerel yönetim birimleri membership@sistercities.org adresine mail atabilir ya da (202) 347-8630 numarasını arayıp üyelik departmanından bir yetkili ile iletişime geçebilirler.

tusenet & TUSELOG

Uzun Soluklu İşbirliği Örneği

Dünyada yaşanan gelişmeler yerel yönetimlerin önemini giderek artırmaktadır, yerel yönetimler artık sadece yerel aktörler olmaktan çıkmakta, devletlerin ulusal dış politikalarını tamamlayıcı roller üstlenmektedirler. Kardeş şehir ilişkileri ve işbirliği projeleri belediyelerin hizmet kalitelerini artırarak yönetim kapasitelerini geliştirirken, yerel ve ulusal düzeyde sosyo-ekonomik kalkınmaya da katkı sağlamaktadırlar. Sürdürülebilir ve işlevsel kardeş şehir ilişkileri belediye bütçesine ek yük getirmeden karşılıklı tecrübe paylaşımına olanak sağlarken, ulusları birbirine yaklaştırarak dünya barışına da katkı sağlamaktadır.

Birliğimiz de belediyelerimizin yurt dışındaki belediyelerle yapmış olduğu ortak proje ve kardeş şehir ilişkilerine destek olmakta, diğer ülkelerdeki eş-kuruluşlar ile ortak projeler geliştirerek yerel yönetimler arasında tecrübe paylaşımını teşvik etmekte, yerel yönetimler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır.

İsveç Belediyeler Birliği (SALAR) ile yürütülen TUSENET ve TUSELOG Projeleri Birliğimizin bu alanda yürüttüğü en önemli işbirliklerindendir.

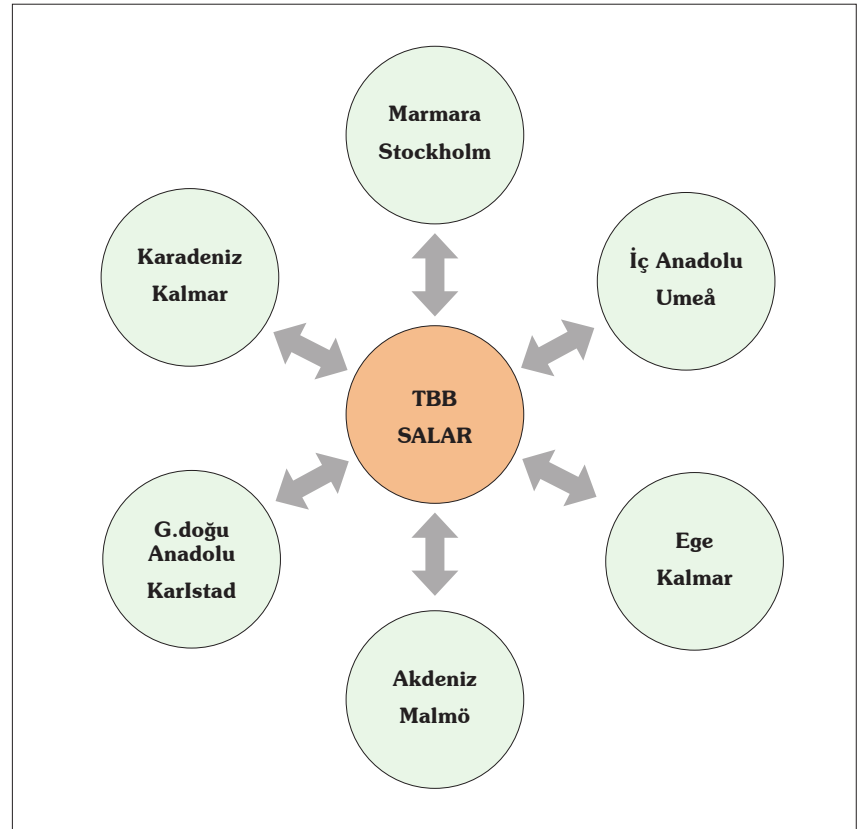
Türk-İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Projesi (TUSENET)

2004 yılından bu yana İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği (SALAR) ile yürüttüğümüz ve belediye ortaklıkları üzerinden şekillendirdiğimiz işbirliği, Birliğimizin şu ana ka-

dar yürüttüğü en uzun süreli ortaklık olma özelliğini taşımaktadır. Ana hedefi Türkiye'deki yerel yönetim reformunun desteklenmesi ve Birliğimizin kapasitesinin geliştirilmesi olan, TUSENET Projesinde Türkiye'den 23 belediye ve İsveç'ten 6 belediye arasında belediye ortaklık ağları oluşturulmuş, İsveç tarafından geliştirilen "Tematik Yerel Ortaklıklar" yöntemi uygulanmıştır. İki ülke belediyeleri arasında altı farklı temada işbirlikleri oluşturularak kar-

şılıklı tecrübe paylaşımı yapılması sağlanırken, SALAR ve TBB arasında kurulan ortaklık ağı ile de Birliğimizin kurumsal gelişimi konusuna odaklanılmıştır. Katılımcı yöntemle geliştirilen belediye ortaklıklarında belediyeler bir araya gelerek mevcut durum analizi yapmış ve projeler şekillendirilmiştir.

TUSENET Projesinde işbirliği yapılan temalar, eşleşen belediyeler ve elde edilen sonuçlar;

TUSENET Programı kapsamında belediyelerimiz yaptıkları pilot projelerle hem kendi aralarında hem de İsveç belediyeleri ile tecrübe paylaşımında bulunmuşlar bir yandan kapasitelerini geliştirirken bir yandan da iki ülke yerel yönetimleri arasında kalıcı dostluk ve güven ortamının oluşumuna katkıda bulunmuşlardır. Projede Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerinden, farklı ölçeklerdeki belediyeler bir araya gelerek birlikte çalışma kültürünü de geliştirmişlerdir. Pilot projelerin katılımcı bir yön-

temle hazırlanması projelerin başarılı bir şekilde sonuçlandırılmasına büyük katkı sağlamıştır.

Türk-İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Programı (TUSELOG)

TUSENET Projesi'nin tamamlanmasının ardından, belediyelerin talepleri ve iki birlik arasında yapılan görüşmelerin ardından işbirliğinin sürdürülmesine karar verilmiş 2012-2016 yılları arasında Türk-İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Programı-2 (TUSELOG) uygulanmıştır. Türki-

ye'deki yerel yönetim reformunun desteklenmesi ve Birliğimizin stratejik planına uygun şekilde kapasitesinin artırılması ve belediyelerde hizmet kapasitesinin güçlendirilmesini hedefleyen Program'da beş farklı bileşen üzerinden çalışmalar yapılmıştır. Bu bileşenlerden ilk üçü, bir hizmet sağlayıcı olarak TBB'nin kurumsal gelişimi, lobicilik faaliyetleri ve AB uyum sürecindeki rolüne odaklanmış, diğer iki bileşen ise daha çok, İsveç ve Türkiye yerel yönetimleri arasında işbirlikleri kurul-

İşbirliği Teması	İşbirliği Yapan Belediyeler	TUSENET Ürünleri
Çevre Koruma, Teknik Altyapı, Su, Atık Su ve Katı Atık Yönetimi	Stockholm Nacka	Katı Atık Yönetimi Planlama Klavuzu
Vergiler, Ücretler, Bütçeleme, Mali Takip Gözetim ve Liderlik Geliştirme	Umeå	İnsan Kaynakları Yönetim Rehberi
Sürdürülebilir Turizm	Kalmar	Turizm Rehberleri ve Sürdürülebilir Turizm Planı
Sürdürülebilir Sosyal, Ekonomik ve Çevresel Kalkınma	Malmö	Enerji El Kitabı
Kent Planlama, Arazi Kullanımı, Risk Yönetimi	Karlstad	Kent Planlama Rehberi
Yerel Ekonomik Kalkınma ve İstihdam	Kalmar	İşbirliği Uygulama Rehberi Karadeniz Turizm Ağı 1-2

ması ve eğitim programları aracılığıyla belli başlı hizmetlerin geliştirilmesine yoğunlaşmıştır. Belediyeler arasında oluşturulan beş farklı ortaklık ağında faaliyetler yürütülmüş, ortaya çıkan sonuçlar Birliğimiz aracılığı ile yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır.

Ortaklık ağları çerçevesinde işbirliği yapılan temalar, eşleşen belediyeler ve elde edilen sonuçlar;

Belediye Hizmetlerinde Kalite ve Verimlilik		
Huddinge	Manisa Çorum Şişli Tarsus	Sosyal hizmetler ve çevre ile ilgili 32 gösterge seti elde edildi.
Sürdürülebilir Ekolojik Kent Planlaması		
Karlstad	Gaziantep Hatay Muğla Nilüfer	“Sürdürülebilir Ekolojik Kentsel Gelişime Yönelik Yaklaşım” adlı rehber belediyelerimizce hazırlanmış ve Birliğimiz tarafından basılmıştır.
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği		
Kalmar	Ordu Giresun Osmangazi	CEMR Şartı belediyelerce imzalandı, eylem planları oluşturuldu. Bu alanda yapılan çalışmaların ardından Birliğimizde bir Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu oluşturulmuştur.
Atık Yönetimi		
Linköping	Burdur Malatya Erzincan Karaman	Geri dönüşüm konteynırları yerleştirildi.
Enerji		
Umeå	Zeytinburnu Büyükçekmece Bornova Karşıyaka	“Yerelde Enerji” adlı enerji verimliliği online eğitim modülü www.yereldeenerji.com adresinden yayına başlamıştır.

Projenin Birliğimizle ilgili bileşenlerine bakıldığında belediyelere rehberlik etmek ve uluslararası iyi örneklerin ülkemizde de uygulanmasını sağlamak amacıyla TBB yöneticileri ve personeli için farklı teknik çalışma ziyaretleri düzenlemiştir. Bu ziyaretler insan kaynakları yönetimi, danışmanlık hizmetleri, siyasi komite yapıları, lobicilik ve veriye dayalı savunuculuk, kurum içi iletişim, AB ile ilişkiler, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi alanlarda kurumsal ve işlevsel kapasitenin geliştirilmesine odaklanılmıştır. Çalışma ziyaretleri TBB'nin belediyeleri ilgilendiren alanlarda politika geliştirmesi ve hizmet alanlarının çeşitlenmesine de imkân tanımıştır.

Yerel Karar Alma Süreçlerine Vatandaş Katılımı

Bu çerçevede özellikle Birliğimiz için yeni bir alan olan “Yerel Karar Alma Süreçlerine Vatandaş Katılımı” bileşeni çerçevesinde yapılan pilot projeler hem Birliğimiz de hem de belediyelerimizde konuyla ilgili kapasitenin geliştirilmesine katkı sağlamıştır. Yerel yönetimlerde katılımcılık uygulamalarını geliştirmek, karar alma ve yerel karar alma süreçlerinde aktif vatandaş katılımını sağlamak amacıyla ülkemizin farklı bölgelerinden, farklı siyasi ve sosyo-kültürel yapıya sahip belediyelerimizde (Denizli Büyükşehir, Çorum, Osmaniye, Gölcük ve Akdeniz Belediyesi) 2014-2015 yılları arasında pilot proje çalışmaları yürütülmüştür. Bu pilot çalışmaların sonlandırılmasının ar-

dından belediyelerden gelen talep doğrultusunda Birliğimizde kapasite oluşturmak, katılımcı uygulamaları diğer belediyelere de yaygınlaştırmak ve konuyla ilgili rehberlik etmek amacıyla bir Yerel Katılımcılık Çalışma Grubu kurulmasına karar verilmiştir. Çalışma grubunun yapmış olduğu çalışmalar ve belediyelerimizin desteği ile yerel katılımcılık örneklerinin ve katılımcılık mekanizmalarının belediyelerin bilgisine sunulduğu Katılımcılık Pusulası web sitesi www.katilimcilikpusulasi.com adresinde yayına başlamıştır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Proje'nin belediye ortaklık ağlarından biri olan “Türk İsveç Cinsiyet Eşitliği Ağı” (Ordu, Giresun ve Osmangazi Belediyeleri ile İsveç'ten Kalmar Belediyesi) çerçevesinde “belediye hizmetlerinden kadın ve erkeklerin eşit şekilde faydalanmalarını sağlamak amacıyla belediye personelinin ve yerel politikacıların konuyla ilgili farkındalıklarının ve kapasitelerinin artırılması ile ilgili toplumsal cinsiyet eşitliğine odaklanan çalışmalar yürütülmüştür. Özellikle Birliğimizin de üyesi olduğu Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi tarafından “Avrupa'daki yerel ve bölgesel yönetimlerin yetkilerini kullanmak ve ortaklıklar oluşturmak suretiyle vatandaşları için daha fazla eşitliği hayata geçirme görevini edinmeleri amacıyla” hazırlanan Avrupa Yerel Yaşamda Kadın-Erkek Eşitliği Şartı'nın (CEMR Şartı) pilot belediyelerimizce imzalanması ve eşitlik eylem planlarının hazırlanması sürecine destek verilmiştir. Ayrıca proje çerçevesinde pilot belediye ve Birlik personeline yönelik aile içi şiddet konulu bir eğitim de düzenlenmiştir.

Birliğimiz bu çalışmalar ve daha önce edinmiş olduğu tecrübeler ışığında öncelikli olarak stratejik plandaki kurumsal ilkeler arasında “Toplumsal cinsiyete duyarlı bir kurumdur” ilkesini eklemiştir. Belediyelerin yapmış olduğu çalışma-

larının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilmesi, CEMR Şartı'nın belediyeleri-mizce imzalanması ve eşitlik eylem planlarının hazırlanması, konuyla ilgili belediyelerden gelen taleplerin karşılanması ve özellikle Birlikte toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili kapasitenin geliştirilmesi amacıyla bir Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubu proje çerçevesinde Türk ve İsveçli uzmanlardan eğitimler almış ve eğitimler sonrasında grup bir eylem planı hazırlamıştır.

İletişimsel Liderlik

İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni altında 2015-2016 yılları arasında yapılan İletişimsel Liderlik çalışmaları ile kurum içi iletişim, takım çalışması, değişim yönetimi ve yenilikçi çözümler üretilmesi konularında eğitimler yapılmıştır. Gerçekleştirilen eğitimler ve çalışmaların ardından Birliğimiz ve belediyelerdeki üst ve orta düzey yöneticilerin kullanabileceği kurum içi iletişimi güçlendirecek bir kaynak niteliğinde olan “İletişimsel Liderlik ve Gelişimsel Yönetim” adlı kitap uzmanlar tarafından hazırlanmış, Birliğimiz tarafından basılarak belediyelerin kullanımına sunulmuştur.

Suriyeli Sığınmacılar Araştırması

TBB belediyelerin hak ve menfaatlerini korumak amacıyla lobi çalışmaları yürütmekte, belediyelerin karşılaştığı sorunlarla ilgili çözüm önerilerini ilgili mercilere iletmektedir. Bu çerçevede Suriye’de yaşanan savaş nedeniyle ülkemize sığınan 3 milyona yakın Suriyeli sığınmacının yaklaşık %90’ının belediyelerin sınırları içinde yaşadığı göz önünde bulundurulduğunda belediyelerin karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerileri üretilmesi amacıyla bir alan çalışması yapılmıştır. Saha çalışması özellikle geçici sığınma altındaki Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı Hatay, Şanlıurfa, Gaziantep, Mardin, Kahramanmaraş, Adana, İstanbul Büyükşehir, Edirne, Reyhanlı, Seyhan, Zeytinburnu ve Sultanbeyli belediyeleri ile çıkış noktaları olarak kullanılan İzmir Büyükşehir, Urla, Çeşme, Seferihisar, ve Bodrum belediyelerinde yüz yüze görüşme metoduyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada şehirlerde yaşayan sığınmacıların belediyeler üzerinde ne gibi bir bütçesel maliyet yarattığı ele alınırken, elde edilen veriler ışığında sosyal uyum konusu da değerlendirilmiştir.

Sonuç

TBB ve SALAR arasında yaklaşık on üç yıldır uyum içinde yürütülen ortaklık 2016 yılı sonunda tamamlanmıştır. Bu projeler ile Türkiye ve İsveç’ten katılan belediyeler birlikte çalışma kültürünü geliştirmiş, karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların çözümünde sahip oldukları tecrübeleri birbirleri ile paylaşarak ortak çözüm arama yolları üretmişlerdir. Bu süreç yerel yönetimlerin hizmet standartlarını doğrudan etkilemiş ve olumlu değişiklikler meydana getirmiştir. Bunun yanında bu etkileşim bir yönüyle de belediyelerin uluslararası aktörler olmasına katkı sağlamıştır.

Kaynakça

<http://projects.sklinternational.se/tuselog/tr/tusenet/> • <http://projects.sklinternational.se/tuselog/tr/belediye-ortakliklari> • <http://projects.sklinternational.se/tuselog/tr/bilesenler/belediye-ortaklik-aglari/> • <http://projects.sklinternational.se/tuselog/tr/> • http://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charte_egalite_tr.pdf

Gaye DOĞANOĞLU

Kadın Yerel Politikacı Olmak

Sayın Gaye Doğanoğlu, bize kendinizden biraz bahseder misiniz?

Ankara doğumluyum. Türk Eğitim Derneği Ankara Kolejinden mezun olduktan sonra Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde İtalyan Dili ve Edebiyatı Fakültesinde okudum. Sonrasında kendimi geliştirmek ve yüksek lisans yapmak üzere İtalya'ya gittim. İtalyan diline ve edebiyatına olan ilgim ile hayatımı sürekli olarak öğrenmeye ve gelişmeye adadım. 1990 yılında İtalyan Hükümeti tarafından İtalyan ve Türk kültürüne yaptığım katkılardan dolayı Adelaide Ristori nişanı ile ödüllendirilen ilk Türk kadını oldum.

1991-1998 yılları arasında Türk ve İtalyan Cumhurbaşkanlarının onayı ile Antalya İtalya Fahri Baş Konsolosu olarak atanarak Türk ve İtalyan işbirliği çerçevesinde sanayi, ticaret, kültür ve eğitim dallarında etkin çalışmalarda bulundum.

Bunu açıkça söylemem gerekir ki aktif siyasete başladığım 1994 yılından itibaren yeni bir dünya keşfettim. Muratpaşa Belediyesi Meclis Üyesi olarak başladığım siyaset hayatımda birçok şey öğrendim. 1994- 2014 yılları arasında 3 dönem seçilerek Antalya Muratpaşa

Belediye Meclis Üyesi olup 2014 yerel seçimlerinde 4. kez seçilerek Antalya Konyaaltı Belediye Meclis üyesi oldum.

1994 yılında itibaren T.C. İçişleri Bakanlığı tarafından 840 milyon nüfuslu, 200 bin Belediyenin üye olduğu Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresinde Türkiye'yi temsil etmek üzere atandım. 2010-2016 yılları arasında 4 kez seçildim. Kongre Başkan Yardımcılığı görevimi halen sürdürmekteyim.

Türkiye; farklı siyasi partilerden seçilmiş belediye başkanı, meclis üyesi ve il genel meclisi üyelerinden oluşan 36 üye ile temsil edilmektedir. 2008 – 2014 yılları arasında Türkiye Milli Heyet başkanlığını sürdürdüm.

47 üye ülkenin su, enerji, atıkların geri dönüşümü, iklim değişikliği, turizm ve kültürler arası işbirliği, kadına şiddet, insan ticareti ve siyaset dünyasında kadının yeri gibi ortak sorunlarının tartışıldığı toplantılara başkanlık ettim.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerlik Şartının raportörü olup Azerbaycan, Sırbistan, Arnavutluk, Karadağ, Gürcistan ve Andorra gibi üye

ülkelerin yerel demokrasileri üzerine raporlar hazırladım.

Yerel Demokrasi Haftası ELDW projesinin başkanlığını sürdürmekteyim.

Halen Antalya Büyükşehir Belediyesinin iştirakçi şirketlerinden olan kültürel etkinliklerin yanı sıra Uluslararası Film,Piyano ve Yörük Şenlikleri düzenleyen ANSET Ltd. Şti. de Genel Müdür olarak görev yapmaktayım.

Türkiye'nin en tecrübeli yerel diplomatlarından birisiniz. Yerel diplomasi kavramı sizin için ne ifade ediyor?

Yerel diplomasi benim için karşılıklı öğrenme, birbirini anlama ve temsil etme gibi üç önemli fonksiyonu taşımaktadır. Avrupa yerel demokrasiyi çok güçlü bir araç olarak kullanıyor. Yerel siyasetçilerini dış ilişkilerinde aktif olarak görevlendiriyor ve gençleri bu alana yönlendiriyor. Avrupa son yüzyıl içerisinde savaşımlardan çok çekmiş bir kıtadır. Barışın tesisinin sadece ulusal yönetimlerce sürdürülemeyeceğini çok önemli tecrübelerle öğrenmiştir. Bu nedenle dikkat ediniz, ilk çok uluslu yerel yönetim kuruluşları ve ilk kardeş şehir ilişkileri Avrupa'da

tesis edilmiştir. Avrupa toplumlar arası barışı yerel diplomasi ile pekiştirmiştir.

Avrupa Konseyi Kongresinin en tanınan üyeleri arasındasınız. Bu kuruluşa büyük emekler verdiniz. Peki, Kongre size ne kattı?

Avrupa Konseyi 47 ülkenin üyesi olduğu 840.000 nüfusu temsil eden bir kuruluştur. Kongre de bu kuruluşun yerel ayağını oluşturur. Avrupa Konseyi ile ilgili “demokrasi okulu” terimini kullanırlar. “İnsan Hakları, Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü” en önemli çalışma konularıdır. Dünya genelinde fazlaca çok uluslu yerel yönetim birliği bulunmaktadır. Ancak Kongre bu kuruluşların arasında özel bir yere sahiptir. Öncelikle kurumsal yapısı ve ortak Avrupa kültürü vardır. Bunu Avrupa Konseyi binasından içeriye girdiğiniz anda hissedersiniz. Konuşmalarınız, tartışmalarınız, oylamalarınız... Hepsi yıllar içerisinde edinilen çalışma tecrübesi ile oluşturulan kurallara bağlıdır. Kongrenin çalışmaları size çok şey öğretir. Ben senelerce çok farklı çalışma gruplarının başkanlığını yürüttüm. Bu sayede çeşitli konularda tecrübe ve bilgi birikimi oluşturdum. Faaliyetler ile birlikte farklı ülkelerdeki yerel yönetimleri ziyaret etme şansını ve seçimleri izleme olanağını elde ettim. Bu ziyaretler size iyi uygulama örneklerini ülkemize getirme şansı sunuyor. Ayrıca bir kıyaslama fırsatı elde ediyorsunuz. Kendi kentinizin güçlü / zayıf yönlerini veya eksik kaldığı alanları bu çalışmalarla öğrenmektesiniz. Bu tecrübeler paha biçilemez. Avrupa Konseyi sizlere üst derece müzakere ve arabuluculuk becerileri kazandırıyor. 47 farklı ülkenin yerel yönetimleri ile ortak bir karar almak çok kolay bir süreç olmuyor. Burada aktif şekilde

edindiğiniz becerileri kullanmanız gerekir. Zaman zaman tansiyonun yükseldiği oturumlar tabii ki oluyor. Bu durumda soğukkanlı olmayı ve sonuca ulaşmayı Avrupa Konseyinde öğrendim.

Bir kadın yerel politikacı olmak ne anlama geliyor?

Ben kadınların aktif şekilde siyasete katılım sağlamaları gerektiğini bulduğum her ortamda dile getiriyorum. Çalışma ve siyaset hayatım boyunca kadın olduğum için asla bir ayrıcalık talep etmedim. Sürekli olarak mücadele ettim. Ülkemizde son yıllarda bu alanda sevindirici ilerlemeler oldu. Artık kadın belediye başkanlarımız, muhtarlarımız ve meclis üyelerimizin sayısı artıyor. Ancak henüz arzu ettiğimiz noktada değiliz. Türkiye Belediyeler Birliğinin kadın yerel politikacılara yönelik yürüttüğü yıllık toplantılar bence bu amaca hizmet etmek için iyi bir araç. Kuzey Avrupa ülkeleri kadın siyasetçi çalışma alanı konusunda dünyaya örnek bir bölge. Kadınlar bu bölgede kendilerini hayatın her alanında ispat etmişler. Kongreye üye ülke temsilcilerinin oluşumunda kadın seçilmişlerin %30 oranında yer alması gerekmektedir. Bu sene ilk defa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresine kadın bir başkan seçtik. Bildiğiniz üzere ben de bu yıl içerisinde TBB'nin Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi heyetine de dahil oldum. CEMR özellikle yerel yaşamda kadınların desteklenmesi konusunda kendini ispat etmiş bir kuruluştur. CEMR'ın bu konuda önemli çalışmaları, raporları ve rehberleri bulunmaktadır. Bunların belediyelerimiz tarafından okunması ve kullanılması gerekir.

Son olarak uzun yıllardır Avrupa Konseyi Kongre üyesi olarak,

TBB'li bir Kongre Genel Kurulunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben Avrupa Konseyinde ülkemizi temsilen göreve başladığım yılları düşündüğümde, bugün TBB sekreteriasının Kongre ile yaptığı çalışmalarda ve verdiği bilgi desteğinde inanılmaz bir gelişme görüyorum. TBB'nin burada çok çeşitli fonksiyonları bulunuyor. Öncelikle TBB ulusal heyet üyeleri ile Kongre arasında bir iletişim köprüsü kuruyor. Bu da iletişimin sağlıklı olmasını sağlıyor. Toplantı gündemini takip ediyor ve konuşmacılar öneriyor. Bizler heyet üyeleri olarak doğrudan TBB'den farklı konularda bilgi notları talep edebiliyoruz. Geçmiş yıllarda bu işlerin hepsini işimizden feragat edip biz yapardık. Ayrıca TBB'nin lojistik desteğinden de bahsetmek gerekir. 2016 yılında Türkiye, Avrupa Konseyinin 6 büyük başışçı ülkelerinden biri oldu ve Türkçe Kongrenin resmi dillerinden biri haline geldi. Ancak bundan önce tüm tercüme ve tercüman desteği TBB tarafından sağlanırdı. Bu konuda verdikleri desteğe bir kez daha teşekkür etmek isterim.

Kongrenin yılda 2 kez yapılan Genel Kurulu sırasında farklı konularda sergiler açarak yönetim, göçmenler, siyasette kadının yeri, romanların sorunları ve şehircilik alanlarında TBB'nin çalışmalarını Kongrenin 47 ülke temsilcilerine sunma imkanımız oldu. Ayrıca CEMR bünyesinde yürütülen toplantılarda da tercüme hizmeti TBB tarafından sağlanmaktadır.

TBB Meclis Üyesi olarak, yapılan başarılı çalışmaları kutluyor, uluslararası organizasyonlarının düzenlemesi konusunda Asya, Afrika ve Avrupa Belediye Birlikleri ile ilişkilerinin artarak devamını diliyorum.

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Türkiye Raporu

Avrupa Konseyi

İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından oluşan büyük maddi ve manevi kayıpların üstesinden gelmek ve halklar arasında uzlaşma köprüleri kurmak amacıyla kurulan Avrupa Konseyi, 1948 yılında üye ülkelerin hükümetlerini temsilen Bakanlar Komitesi ve İstişare Meclisi olmak üzere iki kanatlı bir şekilde kurulmuştur. Ülkemizin de kurucu üyeleri arasında bulunduğu Konsey'in resmi yapısı Londra Antlaşması ile 5 Mayıs 1949'da vücut bulmuştur. Avrupa Konseyi teşkilatının belkemiğini ise 4 Kasım 1950'de üye ülkeler tarafından Roma'da imzalanan Avrupa İnsan Hakları oluşturmaktadır.

Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi

İlk olarak 1955 yılında Avrupa Konseyi Asamblesinin kararı üzerine her yıl Avrupa Konseyinde yerel temsilcilerin bir araya gelerek, Avrupa'da merkezi yönetimler tarafından alınan kararların yerel temsilcilerce tartışılması amacıyla her yıl düzenli olarak

Avrupa Konferansı düzenlenmesi tavsiye kararı alınmıştır. 12 Ocak 1957 Cumartesi günü Avrupa Konseyi Asamblesinde 13 ülkeden 124 yerel temsilcinin bir araya gelmesi ile birlikte bugünkü Avrupa Konseyi Kongresinin ilk adımları atılmıştır. Yıllar içerisinde yerel temsilcilerin bir araya gelmesinin devamı sağlanmış, 1983 yılında gelindiğinde ise bu özel Toplantıya tanınan "daimi konferans" sıfatı ile birlikte, Konferans uluslararası platformlarda yerel yönetimler için temel bildiriler olarak benimsenecek birçok sözleşme ve manifestonun temelini atmıştır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Avrupa Bölgesel ve Azınlık Dilleri Şartı ve Avrupa Kentsel Şartı gibi belgeler bu dönem içerisinde geliştirilmiştir. Kongrenin tam manasıyla kendini kabul ettirdiği yıl 1994 yılıdır. 1961 yılında bir uzmanlık komitesi olan Kongre, 1994 yılına gelindiğinde ise Yerel Yönetimler Meclisi ve Bölgesel Yönetimler Meclisi olmak üzere iki meclisten müteşekkil daimi bir kongre yapısı kazanmıştır.

Kongrenin Faaliyetleri

İzleme Faaliyetleri

Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin temel misyonu, 1985 yılında kabul edilen Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın uygulanmasını değerlendirmek suretiyle üye ülkelerdeki yerel ve bölgesel demokrasi durumunun etkin bir şekilde izlenmesidir. Kongre; Şartın uygulanmasını izleme süreci için tamamlayıcı olan yerel ve bölgesel seçimleri gözlem yetkisine sahip tek Avrupa kurumdur. Bu izleme süreci ile Kongre bölgesel düzeyde, Avrupa kıtasındaki demokrasi ve insan haklarını geliştirecek olan Avrupa Konseyi'nin temel hedeflerine katkı sağlamaktadır. İzleme faaliyetleri ayrıca ilgili devlette bulunan farklı yönetim düzeyleri ile devam eden siyasi diyalogun bir parçasıdır.

Seçimlerin Gözlenmesi

Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, 1990 yılından bu yana 47 Avrupa Konseyi üyesi ülkede gerçekleşen yerel seçimlere yönelik gözlemci mis-

yonlarına katılmaktadır. Kongre bugüne kadar yaklaşık olarak 100 seçim gözlem misyonu yürütmüştür. Yerel seçimlerin gözlemlenmesi Kongre'nin eylem öncelikleri arasında bulunmaktadır. Bu faaliyet, Avrupa'da yerel demokrasinin temelini oluşturan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın siyasi olarak izlenmesi faaliyetini tamamlamaktadır. Seçim gözlem misyonları, ilgili ulusal yönetimlerin resmi talebi üzerine yürütülür. Böyle bir talep üzerine, Kongre çoğunlukla kendi üyelerinden oluşan bir heyet kurarak gözlem görevlerini yürütür.

Hükümetler-Arası Diyalog

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın hükümleri ve üye devletlere yaptığı ziyaretler çerçevesinde geliştirilen tavsiyeler sadece kâğıt üzerinde kalmamaktadır. Kongre ilgili kurumların gerekli değişiklikleri uygulamalarına destek sağlayıcı programlar yürütmektedir. Üye devletler için demokrasi bileşeninin bir parçası olan işbirliği projeleri geliştirilmektedir. Kongre, Avrupa'daki diğer yerel ve bölgesel yönetim ağıları (CEMR ve AER) ile

işbirliği içinde yerel yönetim birliklerini destekler ve çeşitli ağların kurulmasını teşvik eder.

Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi (CoR) ile İlişkiler

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi ve Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi arasında 2005 yılında işbirliği sözleşmesi imzalanmıştır. 2007 yılında içeriği daha geniş bir mutabakat halini alan sözleşme ise 2009 yılında yürürlüğe girmiştir. İşbirliği anlaşması özellikle Kongre ve Bölgeler Komitesi'nin yetkilerine karşılıklı saygının yanı sıra iki kurum arasındaki tamamlayıcılık ilkesi teyit edilmiştir. Varılan mutabakat çerçevesinde iki kurum arasında bir temas grubu oluşturulmuştur. Kongre ve Bölgeler Komitesi Temas Grubu yılda iki kez toplanmaktadır. Her kurumdan altı siyasi temsilci ile oluşan temas grubu belirlenen öncelikler temelinde çalışma programının hazırlanmasından ve yönlendirilmesinden sorumludur.

Kongre Türkiye Raporu

Raporun Gelişim Süreci

Kongre Bürosu 08 Şubat 2016 tarihli toplantısında Türkiye Raportörleri Leen Verbeek (Hollanda) ve Anders KNAPE (İsveç) için Türkiye'ye bir İzleme Görevi tanımlamıştır. Tanımlanan ziyaret çerçevesinde raportörler 3 – 4 Ekim 2016 tarihleri arasında ilk ziyaretlerini gerçekleştirmiş ve özellikle Ankara'daki siyasi partilerin merkezlerinde görüşmelerde bulunmuşlardır. Raportörler ikinci ziyaretlerini ise 18 – 20 Aralık 2016 tarihleri arasında gerçekleştirmişlerdir. İkinci ziyaret kapsamında İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği, Diyarbakır Valiliği, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve siyasi parti temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İki zi-

yaretin sonucunda oluşturulan rapor 16 Şubat 2017 tarihinde Atina'da gerçekleştirilen Komite toplantısında gündeme alınmıştır.

Atina İzleme Komitesi Toplantısı

Yunanistan'ın başkenti Atina'da 16 Şubat 2017 tarihinde gerçekleştirilen İzleme Komitesi toplantısı Türkiye ile ilgili oluşturulan raporun ilk defa görüşmeye açıldığı toplantı olmuştur. Atina'da oylanan raporda Türkiye hakkında hazırlanan raporun oldukça yanlı ve siyasi olması Türk heyet üyelerinin tepkisini çekmiştir. Öncelikli olarak Kongre'nin en tanınır üyelerinden ve Kongre Başkan Yardımcısı Gaye Doğanoglu (Antalya Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi) söz almıştır.

Sn. Doğanoglu konuşmasında Türkiye hakkın da daha kesin bilgiler toplanması gerektiğine vurgu yapmış ve bazı konulara açıklık getirmek istediğini belirtmiştir. Türkiye'deki sürecin kişilerin terörist organizasyonlara olan bağları nedeniyle başlatıldığını ifade eden Doğanoglu, Kongre üyelerine "birbirimizi dinlemeli ve doğru sonuca ulaşmalıyız" önerisinde bulunmuştur.

Toplantıya Türkiye Heyeti Başkanı olarak katılan ve söz alan Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanı Menderes Tevfik TÜREL ise "Türk milletinin demokrasiye olan bağlılığı ve Türk insanının askeri tankların önünde yatarak bu darbeyi engellemesi bence demokrasiye ülkenin, milletin bağlılığı açısından takdir edilmesi gereken bir husustur." ifadeleriyle sözlerine başlamıştır. Hazırlanan raporun eksik bilgilerle ve yanlış yönlendirmelerle oluşturulduğunu belirten Sn. TÜREL konuşmasını "Avrupa Konseyinin kimseye bazı suçları işleme imtiyazı vermesi kabul edilemez. Ayrıca olağan üstü hal sadece Türkiye'de yoktur. Fransa'da da hala olağan üstü hal var. Bunlar anayasal temeller üzerindedir. Avrupa'da da belediye başkanı için çeşitli suçlar işlendiğinde yerine atanan devlet görevlileri vardır. Bizim anayasamızın ilk ilkesi demokrasidir. Türkiye güvenliği, AB'nin güvenliği demektir. Örneğin Türkiye bugün 3 milyon sığınmacıya yardım etmeseydi Avrupa doğrudan etkilenecekti. Avrupa Konseyi bu süreçte Türkiye'nin yanında olmalıdır." diyerek tamamlamıştır.

Kongre 32. Genel Kurulu

Avrupa Konseyi'nin 32. Genel Kurulu 27 – 30 Mart 2017 tarihleri arasında Avrupa Konseyi merkez binasının bulunduğu Strazburg kentinde gerçekleştirilmiştir. 32. Genel Kurulun en

önemli gündem maddesi olarak ise Türkiye raporu belirlenmiştir. 29 Mart 2017 tarihine gerçekleştirilen Türkiye Raporu görüşmelerinde ilk olarak AK YBYK Türkiye raportörü Anders Knappe ve Leen Verbeek rapor sunumlarını gerçekleştirilmiş ve ardından tartışmaya geçilmiştir.

Rafet Vergili / Karabük Belediye Başkanı

Tartışmada ilk olarak Türkiye Milli Heyet üyesi Karabük Belediye Başkanı Rafet Vergili söz almıştır. Türkiye'de uygulanmakta olan tutuklu yargılamalara kendi bağlı bulunduğu muhalefet partisinin de karşı olduğunu belirtmekle birlikte Avrupa Yerel Yönetimler

Özerklik Şartı 3. Maddesinde yer alan "Belediye Başkanları kanunların belirlediği çerçevelerde çalışır" sözünün altını çizen Vergili, Türkiye'de düzenlenen yasa çerçevesinde Başkan ve Başkan Yardımcılığı görevlerinin olmasına rağmen tutuklu bulunan Meclis Üyelerinden bazılarının kendilerinin, partileri tarafından "eş başkan" olarak "atandıklarından" bahsetmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "eş başkanlık" statüsünü tanımlamadığını; yasada olmayan bir tanımına tutuklu bulunan meclis üyelerinden kullanılmasının yasal olmadığı yinelenmiştir. Olmayan bir sistemi kullanmakta direnen Meclis Üyelerinden bahsetmeyen Türkiye Raporu'nun da objektif olmadığını savunan Başkan, Türkiye'de Avrupa Yerel Özerklik Şartı'nın getirmiş olduğu tüm görev ve sorumlulukları uygulayabildiğinden ve ülkemizin çekince koymuş olduğu maddelerin dahi Türkiye'de uygulandığından bahsederek konuşmasını noktalamıştır.

Hasan Akgün / Büyükçekmece Belediye Başkanı

Tartışmada ardından, Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün konuşmalarını gerçekleştirmiş; Türkiye'de yerel demokrasinin sürdürülebilmesi için yoğun çabaların sarf edildiğini bilen ve otuz yıldır görev alan bir Başkan olarak söz aldığını Kongre'de beyan etmiştir. Türkiye'de OHAL'in devam etmekte olduğu hatırlatan Akgün, Türkiye'de zaruri sebeplerle devam eden bu durum ile normal zamanların kıyaslanmaması gerektiğini açıkça beyan etmiştir. Raportörlere İstanbul'da kendisi ile de görüştükleri için teşekkür eden Akgün, Türkiye iç hukukuna göre Başkan olarak kendisinin Belediyesinde olmadığı durumlarda yerine vekâlet etmesi gereken kişinin Başkan Yardımcısı olduğunu; kendi belediyesinde görev alan başkan yardımcılarının da 3/5'inin kadınlar

olduğunu söyleyerek raporda yer alanlara itirazı olduğunu belirtmiştir. Bu hususta Akgün, Türkiye iç hukukunda “eş başkanlık” kavramının olmadığını; bu nedenle de raportörlerin “eş başkanlık” konusunu bir kere daha gözden geçirmesi gerektiğini savunarak sözlerini noktalamıştır.

Menderes Türel / Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

Türkiye Milli Heyeti ve Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel söz alarak, tutuklu bulunan Belediye Başkanları ve Meclis Üyelerinin; belediyelerindeki iş makinelerini kullanmak suretiyle şehirlerde güvenliği engelleyerek terör örgütüne destek verdiklerinin altını çizmiş; bu kişilerin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası güvencesinde bağımsız yargı mensuplarıncı suç delillerinin oluşmasından sonra ba-

ğımsız mahkemenin vermiş olduğu karar neticesinde tutuklandığını belirtmiştir. Türkiye Cumhuriyeti’nin Avrupa Konseyi’nin kurucu üyeleri arasında olduğunu vurgu layan Menderes Türel, Türkiye’nin Avrupa Konseyi ile olan ilişkilerini güçlü ve sağlıklı şekilde götürmek istediğinin de altını çizmiştir. Türkiye’de yargı aşamasında bulunan 94 Belediye Başkanı’nın 50’sinin tutuklu bulunduğunu hatırlatan Türel; Kongre’de tartışılan konunun seçilmiş belediye başkanlarına suç imtiyazı tanımak olmadığını ve Belediye Başkanları’nın kanun çerçevesinde iş ve icraatlarını gerçekleştirmeleri gerektiğini belirterek konuşmasına son vermiştir.

Anar İbrahimov / Azerbaycan Milli Heyet Üyesi

Kongre tartışmalarında yer alan Azerbaycan Milli Heyeti Üyesi Anar İbrahimov, Türkiye Raporu’nu dikkatle okuduğunu belirterek; Türkiye’nin endişe verici düzeydeki radikalleşme ile mücadele etmekte olduğunu hatırlatmış ve bir mahkeme olmayan Kongre’nin hâlihazırdaki rapor ile Türkiye’yi “cezalandırma” amacı taşıdığından duyduğu endişeyi açıkça ifade etmiştir.

Nevzat Doğan / İzmit Belediye Başkanı

Türkiye adına söz alan bir diğer üye İzmit Belediye Başkanı Nevzat Doğan, raporun siyasi yönlendirmelerle hazırlandığına dikkat çekerek gerçeklikten ve yapıcılıktan uzak olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Eski bir milletvekili ve iki dönemdir Belediye Başkanı olduğuna dikkat çeken Doğan, kardeş belediye ilişkilerinin kurulduğu Kayyum atanmış Diyardin ve Kızıltepe Be-

lediyelerinin, kayyum atamasından sonra hizmet ve belediye servislerinde gelişme kaydettiğini ve gelirlerinin ait olduğu yere; halka geri döndüğünü açıklamıştır. Aynı şekilde, Türkiye Raporu’nda yer alan “kadın sığınma evlerinin kapanması” hususunun bir yanlış yönlendirme olduğunu belirten Doğan, terör faaliyetlerinde bulunulduğu için kapatılan binaların bu sığınma evleri olmadığını açıkça ifade etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti’nin hiçbir

vatandaşının özgürlüğünü, güvenliğini ve haklarını reva içinde yaşatma isteğinden vazgeçmeyecek bir ülke olduğunu söyleyen Nevzat Doğan, ülkemizin bir taraftan 15 Temmuz gibi kanlı bir darbe girişimini altlatırken diğer yandan da bölgedeki kanlı terör örgütleriyle mücadele etmeye devam ettiğinin aynı zamanda da 3 milyondan fazla sığınmacıya ev sahipliği yaptığının altını çizmiştir. Türkiye böylesi bir yükün altında iken bazı uygulamaların düzeltilmesi ve değiştirilmesi gerekli olduğundan da bahseden Doğan, hazırlanan raporların daha dikkatli ve siyasi kaygılardan uzak durması gerektiğinin düşünüldüğünü belirterek konuşmasına son vermiştir.

Türkiye Değişiklik Önerileri

Tartışmaların sonucunda karar değişikliği önerilerine geçilmiş; Türkiye Heyeti Başkan Yardımcısı Gaye Doğanoglu tarafından Türkiye ve Azerbaycan ülkelerinin önerdikleri değişiklikler oylamalara sunulmuştur. Türkiye özellikle yanlış bilgilerin ve yanlış rapor maddelerinin değiştirilmesi amacıyla “değişiklik önerileri” hazırlayarak, kardeş ülke Azerbaycan’ında destekleriyle Başkanlık Divanına sunulmuştur.

Raportörlerin kabul ettiği değişiklikler olmasına rağmen Genel Kurul oylamalarında karar değişiklikleri kabul edilmemiştir. Türkiye Raporu, Türkiye ve Azerbaycan’ın red oyu, Rusya’nın çekimser oyu kullanmasına rağmen Genel Kurul’da kabul edilmiştir.

Medeni Kanunda Evlenme

Suat KÜÇÜK / İçişleri Bakanlığı / Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü / Nüfus Hizmetleri Daire Başkanı

Anayasanın 41'inci maddesine göre aile Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Evlenme “bir erkekle bir kadının, şekli ve şartları hukuken düzenlenen bir akitle, tam bir yaşama ortaklığı yaratmak üzere hayatlarını birleştirmeleridir. Bir başka tanımda ise evlenme “tam ve sürekli bir hayat ortaklığı yaratmak üzere, cinsiyetleri ayrı iki kişinin hukuken makbul ve gerekli şekilde birleşmesidir.”¹ Evlendirme Yönetmeliğinde ise evlenme “Bir kadın ve bir erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde bir aile kurmak amacı ile yapmış oldukları medenî hukuk sözleşmesi” olarak tanımlanmıştır.

İlkeler

» 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 134'üncü maddesinde “Birbirleriyle evlenecek erkek ve kadın”, 136'ncı maddede “Erkek ve kadından her biri” ibareleri yer almıştır. Buna göre evlenme, bir kadın ve erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde aile kurmak amacı ile meydana getirdikleri bir birliktir.

- » Tek evlilik esastır.
- » Türk Medeni Kanununun 145'inci maddesi uyarınca ikinci evlilik mutlak butlan sebebidir.
- » Evlenme, evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır.
- » Evlenme, evlendirme memurunun evleneceklerden her birine birbirleriyle evlenmek isteyip istemedikleri sorusuna tarafların olumlu sözlü cevaplarını verdikleri anda oluşur.
- » Türk Medeni Kanunu'nun 129'uncu maddesi uyarınca, “1. Üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında, 2. Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında, evlât edilen ile evlâtlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi arasında” evlenme yasaktır.
- » Yeniden evlenmek isteyen kişi önceki evliliğinin sona erdiğini ispatlamak zorundadır.

- » Gaipliğine karar verilen kişinin eşi mahkemece evliliğinin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez.
- » Evlilik sona ermişse, kadın evliliğinin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün geçmedikçe yeniden evlenemez. Ancak doğum yapılması bu süreyi ortadan kaldırır veya bekleme süresi ise ancak mahkeme kararı ile kaldırılır.
- » Akıl hastaları evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla anlaşılmadıkça evlenemezler.

Evlenmenin Şartları

Evlenmenin şartları esasa ve şekle ait olmak üzere ikiye ayrılır.

Esasa Ait Şartlar:

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 124'üncü maddesinde erkek ve kadın ibareleri yer almıştır. Bu da farklı cinsiyette olanların evlenmelerini mümkün kılmıştır. Aynı cinsiyetteki kişilerin iç hukukumuzda göre evlenmesi mümkün değildir. Buna rağmen aynı cinsiyette iki kişinin yapmış olduğu evlenme yok-

1) AKINTÜRK, Turgut, (S: 53) Aile Hukuku-8. Baskı 2. Cilt (2003)

lukla malüldür. Böyle bir evlilik hiç doğmamış kabul edilir.

Evlenmenin Evlendirme Dairesinde Evlendirme Memurunun ve Ayırt Etme Gücüne Sahip Ergin İki Tanığın Önünde Yapılması Şartı:

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Tören Yeri başlıklı 141'inci maddesinde "Evlenme töreni, evlendirme dairesinde evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır. Ancak, tören evleneceklerin istemi üzerine evlendirme memurunun uygun bulacağı diğer yerlerde de yapılabilir." 142'nci maddesinde de "Evlendirme memuru, evleneceklerden her birine birbiriyle evlenmek isteyip istemediklerini sorar. Evlenme, tarafların olumlu sözlü cevaplarını verdikleri anda oluşur. Memur, evlenmenin tarafların karşılıklı rızası ile Kanuna uygun olarak yapılmış olduğunu açıklar." Hükümleri yer almıştır. Bu düzenleme uyarınca evlenme; evleneceklerin evlenme isteklerine ilişkin olumlu sözlü cevaplarını evlendirme memuru ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde vermesiyle gerçekleşir.

Evliliği Sona Erdiren Haller

Eşlerden Birinin Ölümü:

Eşlerden (karı ve koca) birinin ölmesi halinde evlilik kendiliğinden sona ermiş olur. Eşlerden biri hakkında ölüm karinesinin uygulanması da ölüm halindeki aynı sonuçları doğurur. Ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolan kimse, cesedi bulunamamış olsa bile gerçekten ölmüş sayılır. (TMK. 31)

Bir kimse ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolursa, cesedi bulunamamış olsa bile müracaat edilen yerin mülki idare amirinin emri ile ölüm tutanağı düzenlenerek ölüm olayı

işlenir. Bu madde uyarınca işlem yapılabilmesi için ölüm karinesi bulunan kişinin alt veya üstsoyundan bir kişinin ya da kardeşlerinin, bunlar yoksa mirasçılarının dilekçe ile başvurarak olayı belgelendirmeleri ya da yetkili makamların durumu resmî bir yazı ile nüfus müdürlüğüne bildirmeleri gereklidir. Dilekçeye ekli belgeler ve gerektiğinde nüfus müdürlüğünce yaptırılacak soruşturma olayın doğruluğunu ve öldüğü iddia edilen kişinin de olayın meydana geldiği sırada orada bulunduğunu kanıtlamaya yeterli görülürse mülki idare amirinin emri ile ölüm kaydı düşülür. (NHK/32)

Bir eşin ölümü veya hakkında ölüm karinesi uygulanması sonucunda, sağ kalan eşin "mirasçılık hakkı" da doğar. Türk Medeni Kanunu'na göre eşler birbirinin yasal ve hatta saklı paylı mirasçılarıdır. (TMK .499; 506 b.4). Ayrıca sağ kalan eş kadın ise, üç yüz günlük bekleme (iddet) süresi dolmadıkça evlenemez. (TMK. 132/1) Erkeğin ise evlenmesine bir engel durum bulunmamaktadır.

Gaiplik:

Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir" (TMK. 32/1) 4721 sayılı Türk Medeni Kanunumuz gaipliği evliliği kendiliğinden sona erdiren bir sebep olarak kabul etmemiştir. Türk Medeni Kanunu'nun 131/1 maddesine göre "gaipliğine karar verilen kişinin eşi mahkemece, evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez." Evliliğin mahkeme kararıyla feshedilmesiyle birlikte mevcut evlilik kesin olarak sona ereceğinden, hayatta kalan eş yeniden evlenebilir.

Cinsiyet Değiştirme:

Cinsiyetini değiştirmek isteyen kimse, şahsen başvuruda bulunarak mahkemece cinsiyet değişikliğine izin verilmesini isteyebilir. Ancak, izin verilebilmesi için, istem sahibinin onsekiz yaşını doldurmuş bulunması ve evli olmaması; ayrıca transseksüel yapıda olup, cinsiyet değişikliğinin ruh sağlığı açısından zorunluluğunu ve üreme yeteneğinden sürekli biçimde yoksun bulunduğunu bir eğitim ve araştırma hastanesinden alınacak resmî sağlık kurulu raporuyla belgelemesi şarttır. Verilen izne bağlı olarak amaç ve tıbbî yöntemlere uygun bir cinsiyet değiştirme ameliyatı gerçekleştirildiğinin resmî sağlık kurulu raporuyla doğrulanması hâlinde, mahkemece nüfus sicilinde gerekli düzeltmenin yapılmasına karar verilir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 40'inci maddesinde konu ayrıntılı olarak yer almış olup evlendikten sonra her nasılsa cinsiyet değişikliği yapılmış ise evliliğin ancak mahkeme kararı ile sona ereceği değerlendirilmektedir.

Evlenmenin Yokluğu:

Evlenmenin yokluğu terimi Türk Medeni Kanunu'nda mevcut değildir. Evlenmenin "yokluğu" sonucunu doğuran haller şunlardır:

- *Evlenmenin Ayrı Cinsten İki Kişi Arasında Yapılmamış Olması*

Bir erkek ile bir kadın birbiriyle evlenebilirler. Evlenecek olanlar arasında "cinsiyet farkının bulunması" evlenme sözleşmesinin esaslı unsurlarının en başında gelir. Bu nedenle aynı cinsten iki kişinin yapmış olduğu evlenme batıl olarak bile mevcut değildir. Hiç doğmamıştır, yoktur.

- *Eşcinsel Evlilik Müracaatı*

Türk hukukunda eş cinsellerin birlikteliğini düzenleyen bir hukuk ku-

ralı bulunmamaktadır. Bu nedenle de evlendirme memurları bu yöndeki müracaatları kabul etmeleri mümkün değildir.

• Evlenmenin Resmi Memur Önünde Yapılmamış Olması

Bir görüşe göre evlenecek olan taraflar evlendirme memuruymuş gibi görev yapan kimsenin yetkisiz olduğunu bilmiyorlarsa, yani iyiniyetli iseler, yapılan evlenme geçerlidir; biliyorlarsa yani iyiniyetli değilse, evlenme yoktur. Başka bir görüşe göre, evlendirme memuruymuş gibi görev yapan kişi evlendirme bildirimini düzenlemiş ve ilgili nüfus müdürlüğüne göndermiş ve nüfus müdürlüğünce tescil işlemi yapılmış ise evlenme geçerlidir.

Yargıtay İçtihatlarında da iyi niyetli taraflar evlendirme memuru olarak görev yapan kimsenin yetkisiz olduğunu bilmiyorlarsa yapılan evlenmenin geçerli olduğuna hükmedilmiştir.

• İrade Bildiriminin Açıklanmamış Olması

Evlenecek olanların iradelerini evlendirme memurunun yönelttiği sorulara bizzat, ard arda ve sözle açıklamaları da evlenmenin asli bir unsurudur. Evlenecek olanlardan birinin evlenme iradesini hiç açıklamamış veya olumsuz şekilde açıklaması memur tarafından olumlu şekilde anlaşılmış olduğu veya iradelerin birlikte ve ard arda değil de farklı zamanlarda açıklamış bulundukları takdirde, evlenme tamamlanmış olsa bile yine de evlenme geçerli bir evliliğin sonuçlarını doğurmaz.

Evlenme yukarıdaki sebeplerden biri yüzünden yok sayılmasına karşın, her nasılsa evlenme, nüfus kütüklerine tescil ve kaydedilmiş ise, her ilgilinin evlenmenin yokluğunun tespiti ve yanlış kaydın düzeltilmesi için dava açma imkanı vardır. Ancak, açılan tespit davası sonunda mahkemece verilecek karar, evlenmenin yokluğunun belirlendiğine ilişkindir ve taraflar arasında bir evliliğin mev-

cut olmadığını açıklayıcı niteliktedir. Bu tür kararlar 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 36/c maddesi kapsamında değerlendirilmez. Bu tür bir karar verilmiş ise evliliğin silinmesinde bu karara göre işlem tesis edilir.

Evlenmenin Butlanı

Butlanla sakatlanmış olan evlenmeler hakimın hükmüyle iptal edilinceye kadar geçerli bir evliliğin bütün hüküm ve sonuçlarını doğururlar. (TMK. 156) Bu nedenle butlanla malul olsa dahi nüfus müdürlüklerine intikal eden evlenmeler aile kütüklerine tescil edilecek ve durum Evlendirme Yönetmeliğinin 56'ncı maddesi uyarınca Cumhuriyet Savcılığına bildirilecektir.

Mutlak Butlan Sebepleri:

Aşağıdaki hâllerde evlenme mutlak butlanla batıldır:

- » Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması,
- » Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun bulunması,
- » Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
- » Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması

Mevcut Evlilik:

Türk Medeni Kanunu'nun 130'uncu maddesinde "yeniden evlenmek isteyen kimse, önceki evliliğin sona ermiş olduğunu ispat etmek zorundadır" denmektedir. Bunun gibi, Türk Medeni Kanunu'nun 145'inci maddesine göre de eşlerden biri evlenme töreninin yapıldığı sırada evli ise evlenme mutlak butlanla batıldır.

Muvazaalı Evlenmeler:

Türk Medeni Kanunu'muzda muvazaalı evlenme karşısında (m.145), muvazaalı evlenmeleri mutlak butlan yaptırımına tabi tutmak mümkün değildir.

Nisbî Butlan Sebepleri:

Evlenme sırasında geçici bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun olan eş, evlenmenin iptalini dava edebilir. (MK.148)

Aşağıdaki durumlarda eşlerden biri evlenmenin iptalini dava edebilir:

- » Evlenmeyi hiç istemediği veya evlendiği kişiyle evlenmeyi düşünmediği hâlde yanılarak bu evlenmeye razı olmuşsa,
- » Eşinde bulunmaması onunla birlikte yaşamayı kendisi için çekilmez bir duruma sokacak derecede önemli bir nitelikte yanılarak evlenmişse. (TMK.149)
- » Eşinin namus ve onuru hakkında doğrudan doğruya onun tarafından veya onun bilgisi altında bir başkası tarafından aldatılarak evlenmeye razı olmuşsa,
- » Davacının veya altsoyunun sağlığı için ağır tehlike oluşturan bir hastalık kendisinden gizlenmişse. (TMK.150) Kendisinin veya yakınlarından birinin hayatı, sağlığı veya namus ve onuruna yönelik pek yakın ve ağır bir tehlike ile korkutularak evlenmeye razı edilmiş eş, evlenmenin iptalini dava edebilir. (TMK.151)

Butlan Davası

Mutlak Butlan:

Mutlak butlan davasının kimler tarafından açılabileceği Türk Medeni Kanunu'muzun 146'ncı maddesinde belirtilmiştir. Sözü geçen hükme göre, butlan davası Cumhuriyet Savcısı tarafından kendiliğinden (res'en) açılır. Bu dava ilgisi olan herkes tarafından da açılabilir.

Kanun koyucu Cumhuriyet Savcısını evlenmenin mutlak butlanını gerektiren sebeplerden birinin mevcut olması halinde butlan davası açmakla yükümlü kılmıştır.

• Sebepleri

Aşağıdaki hâllerde evlenme mutlak butlanla batıldır:

- » Eşlerden birinin evlenme sırasın-
da evli bulunması,
- » Eşlerden birinin evlenme sırasın-
da sürekli bir sebeple ayırt etme
gücünden yoksun bulunması,
- » Eşler arasında evlenmeye engel
olacak derecede hısımlığın bulun-
ması,
- » Eşlerden birinde evlenmeye engel
olacak derecede akıl hastalığı bu-
lunması. (TMK.145)

• *Dava açma görevi ve hakkı*

Mutlak butlan davası, Cumhuriyet Savcısı tarafından re'sen açılır. Bu dava, ilgisi olan herkes tarafından da açılabilir. (TMK.146)

• *Dava hakkının sınırlanması veya kalkması*

Sona ermiş bir evliliğin mutlak butlanı Cumhuriyet Savcısı tarafından re'sen dava edilemez; fakat her ilgili, mutlak butlanın karar altına alınmasını isteyebilir. Ayırt etme gücünün sonradan kazanılması veya akıl hastalığının iyileşmiş olması durumlarında mutlak butlan davasını yalnız ayırt etme gücünü sonradan kazanan veya akıl hastalığı iyileşen eş açabilir. Evliyken yeniden evlenen bir kimsenin önceki evliliği mutlak butlan kararı verilmeden önce sona ermişse ve ikinci evlenmede diğer eş iyi niyetli ise, bu evlenmenin butlanına karar verilemez. (TMK.147)

Nisbî Butlan:

Nisbi butlanda eşlerin dava hakkını

- » Ayırt etme gücünden geçici yok-
sunluk
 - » Yanılma
 - » Aldatma
 - » Korkutma
- olarak sıralamak mümkündür.

• *Yasal temsilcinin dava hakkı*

Küçük veya kısıtlı, yasal temsilcisinin izni olmadan evlenirse, izni alınmayan yasal temsilci evlenmenin iptalini dava edebilir. Bu suretle evlenen kimse sonradan on sekiz yaşını doldurmak suretiyle ergin olur, kısıtlı olmaktan çıkar veya karı gebe kalırsa evlenmenin iptaline karar verilemez. (TMK.153)

Butlanı Gerektirmeyen Sebepler:

- » Bekleme süresine uymama
- » Şekil kurallarına uymama

Butlan Kararı:

Batıl bir evlilik ancak hâkimin kararıyla sona erer. Mutlak butlan hâlinde bile evlenme, hâkimin kararına kadar geçerli bir evliliğin bütün sonuçlarını doğurur. (TMK.156)

Mahkemece butlanına karar verilen bir evlilikten doğan çocuklar, ana ve baba iyi niyetli olmasalar bile evlilik içinde doğmuş sayılırlar. Çocuklar ile ana ve baba arasındaki ilişkilere bo-

şanmaya ilişkin hükümler uygulanır. (TMK.157)

Evlenmenin butlanına karar verilirse, evlenirken iyi niyetli bulunan eş bu evlenme ile kazanmış olduğu kişisel durumunu korur. Eşler arasındaki mal rejiminin tasfiyesi, tazminat, nafaka ve soyadı hakkında boşanmaya ilişkin hükümler uygulanır. (TMK.158)

Evlenmenin butlanını dava etme hakkı mirasçılara geçmez. Ancak, mirasçılar açılmış olan davayı sürdürebilirler. Dava sonucunda evlenme sırasında iyi niyetli olmadığı anlaşılan sağ kalan eş, yasal mirasçı olmayacağı gibi, daha önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendisine sağlanan hakları da kaybeder. (TMK.159)

Evlendirme Memurunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Evlendirme memurunun görev, yetki ve sorumlulukları arasında;

- » Evlenme başvurularını kabul etmek
- » Evlenme dosyasını hazırlamak
- » Evlenmeyi yapmak
- » Aile cüzdanını düzenlemek
- » Evlenme bildirimi düzenleyerek evlenmeyi nüfus müdürlüğüne bildirmek
- » Evlenme kütüğü, evlenme dosyası ve evlenme bildirimlerini korumak hususları bulunmaktadır.

Evlendirme Yönetmeliği uyarınca yurt içinde evlendirme memurları bu görevlerinden dolayı nüfus müdürlüklerine karşı sorumludurlar. Belediye personeli arasından görevlendirilen evlendirme memurlarının belediye başkanına karşı olan sorumlulukları ise saklıdır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 134'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre evlendirme memurluğu yetki ve görevi Belediye Başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde ise muhtardır.

Evlendirme işlemlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla belediye başkanı ve muhtarlar dışında 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 22'nci maddesinde yer alan "Bakanlık, evlendirme işlemlerinin nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde yürütülmesi için gereken her türlü tedbiri alır ve uygular. Evlendirme memuru; belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. Bakanlık, il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklere evlendirme memurluğu yetkisi ve görevi verebilir. Eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye, belediye evlendirme memurlukları ile nüfus müdürleri yetkilidir." hükmü uyarınca il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, ilçe nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklerimize evlendirme memurluğu yetki ve görevinin verilmesinde İçişleri Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Ancak 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Belediye Başkanı ve muhtarlar dışında İçişleri Bakanlığınca İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürleri ile nüfus müdürlükleri ve dış temsilciliklerine de evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verilebilir. Bu durumda belediye başkanı ve köy muhtarları görev süresi içinde evlendirme memurluğu görevlerine sahiptirler. İl Nüfus ve Vatandaşlık

Müdürleri ile ilçe nüfus müdürleri ile dış temsilciliklerimizin evlendirme memurluğu görevi ise ihtiyaridir. İçişleri Bakanlığı gerektiğinde bu görevi geri alabilir.

Evlendirme Memurluğu Görev ve Yetkisinin Verilmesinde Usul

İlk defa Belediye Başkanları İl ve İlçe Seçim Kurulu Başkanlığından mazbatasını aldıktan sonra mazbatasının fotokopisinin de eklendiği bir yazı ile mülki idare amirliğine görev ve fiilen başladığını bildirdikten, köy muhtarları da göreve başladıktan sonra evlendirme memurluğu yetki ve görevine sahiptirler. Evlendirme memurluğu yetkileri görevleri sürdüğü müddetçe geçerlidir. Ancak belediye başkanları ve köy muhtarları dışında nüfus müdürleri, İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlerine İçişleri Bakanlığınca evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilmedikçe evlendirme yapmaları mümkün değildir. Nüfus müdürlüklerine evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilmesi halinde, İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürü ilçe için ilgili kaymakamlığın da görüşünü alarak evlendirme memurluğu yetkisi verilecek personeli ismen tespit edip valinin onayına sunar ve sonucu ilgili nüfus dairesine bildirir. Nüfus idarelerine evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilmesi halinde İl Nüfus ve Vatandaşlık müdürleri ile ilçe nüfus müdürleri başka bir onaya lüzum kalmaksızın evlenme akdi yapmaya yetkilidirler. Evlendirme memurluğu yetki ve görevi tebliğ tarihinden itibaren yeni görevliye geçer.

Yetki Sınırı

Evlendirme Yönetmeliği hükümlerine göre kendilerine evlendirme memurluğu yetkisi verilen görevlilerin bu yetkileri; büyükşehir belediye başkanları ile büyükşehir içindeki belediye evlendirme memurlukları

için büyükşehir belediye hudutları, diğer belediye başkanları veya görevlendirecekleri memurlar için yetki alanında bulunan il, ilçe ve belde belediye hudutları, muhtarlar için o köy hudutları ile sınırlıdır.

Nüfus memurlarına birden fazla köy veya kasabada ya da bütün ilçede evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verilebilir.

10/07/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 06/03/2008 tarihli ve 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda "Büyükşehir belediyelerinin sınırları, il mülki sınırlar, ilçe belediyelerinin sınırlarını da bu ilçelerin mülki sınırları" olarak belirlenmiştir.

Yetki sınırına ilişkin hüküm getiren bu maddeye göre; büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde; büyükşehir belediye başkanı bizzat, büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan ilçe belediye başkanları veya bunların görevlendirdikleri üst düzey personel evlendirme memurluğu yetkisini kullanabileceklerdir. Örneğin İzmir Büyükşehir Belediye hudutları içinde bulunan Konak belediyesi evlendirme memuru Buca veya Gazimir ilçelerindeki bir tören yerinde evlendirme yapabilecektir. Büyükşehir belediyesi statüsü olmayan illerde il, ilçe ve belde belediye hudutları içinde belediye başkanı ya da görevlendirdikleri personel evlendirme memurluğu görev ve yetkisini kullanabileceklerdir.

Köy muhtarları ise bu yetkilerini köy sınırları içerisinde kullanabileceklerdir.

Kaynakça

Feyzi Necmeddin FEYİZOĞLU (s: 89) Aile Hukuku-2. Baskı (1979) • Turgut AKINTÜRK (S: 53) Aile Hukuku-8. Baskı 2. Cilt (2003) • Suat KÜÇÜK Evlenme Mevzuatı, İçişleri Bakanlığı Yayını (2016)

Çocuklardan Bilim Merkezi'ne Yoğun İlgi

Büyükşehir Belediyesi'nin Kayseri'ye kazandırdığı Bilim Merkezi, bilimi Kayseri'nin gündemine daha çok getirmeye devam ediyor. Bilim Merkezi tarafından düzenlenen atölye çalışmalarıyla çocuklar bilimi kolaylaştırarak öğrenme fırsatı buldular.

Kayseri Bilim Merkezi hafta sonu dört ayrı atölye açtı. Farklı yaş gruplarındaki bireyleri bilim ve teknolojiyle buluşturan etkinlikler ücretsiz olarak gerçekleştirildi. Bilimsel merak ve öğrenme isteği uyandırmak amacıyla yapılan etkinliklerde öğrenciler; araştırma, gözlem yapma, kıyaslama, keşfetme, ifade etme ve çeşitli çözümler bulabilme becerilerini geliştirme şansına sahip oldu.

Eğitimciler nezaretinde gerçekleştirilen Kriptoloji Atölyesi'nde şifre çözerek sürprizlere ulaşma imkânı sunulurken, Makey Atölyesi'nde elektronik ve robotik dünyaya keyifli bir başlangıç yapıldı. Renklerin

Dansı Atölyesi'nde kimyanın renkli dünyası üç farklı deneyle sunulurken, Uzay Merdiveni Atölyesi'nde ise geometrik modeller eşliğinde tasarım ve mühendislik yeteneğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapıldı.

Elektrikli Otobüsler Yola Çıkıyor

Türkiye'nin "full elektrikli" ilk otobüs filosu İzmir'de hizmete giriyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin toplu ulaşımın hizmetine sunacağı "sessiz, çevreci ve ekonomik" özellikleriyle fark yaratan 20 yeni otobüs 2 Nisan tarihinden itibaren yollarda olacak.

"Sürdürülebilir kent" hedefiyle yola çıkan İzmir Büyükşehir Belediyesi, ulaşım alanındaki projelerinde de çevre duyarlılığını ön planda tutuyor. Çevre alanında örnek yatırımlar yapan İzmir'in yerel yönetimi, toplu ulaşımında şimdi de elektrikli otobüs dönemini başlatıyor. Türkiye'nin ilk full elektrikli otobüs filosunu kurmak için yola çıkan İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin satın aldığı tamamen yerli teknolojiyle üretilen 20 elektrikli otobüs hizmete giriyor.

İzmirliyle hizmet verecek elektrikli otobüsler birçok açıdan mevcut otobüslere göre avantajlı. Ulaşımında çevreci teknolojinin devreye girmesiyle birlikte egzoz gazının yarattığı hava kirliliği ortadan kalkacak. Enerjiyi sürdürülebilir kaynaklardan

sağlamayı hedefleyen Büyükşehir Belediyesi, karbon ayak izini azaltırken, aynı zamanda kurum olarak en büyük gider kalemi olan enerjiyi sıfır maliyet ile elde etmeyi hedefliyor. İzmir'in elektrikli otobüsleri ile birlikte yakıt maliyetleri en aza indirilecek. Elektrikli otobüsler kilometrede sadece 25 kuruş harcayacak. Ayrıca eğimli arazilerde iniş sırasında ve fren yapıldığında, otobüsler enerji yüklemesi sağlayarak daha fazla km yapabilecek. Gün içinde hiç durmadan 250 km yol alabilecek olan yeni otobüsler, klima açıkken 13 saat, klimasız 16 saat hiç durmadan ça-

lışabilecek. Otobüsler, yokuş aşağı inerken enerji üretilip kendi kendilerini şarj edebilecek.

Fosil yakıt tüketen otobüslerin motorlarının yarattığı sarsıntı ve gürültü yeni otobüslerde bulunmuyor. Elektrikli otobüsler çalışır durumda iken hemen hiç ses çıkarmıyor, harekete geçtiğinde ise sadece tekerleklerinin dönmesinden kaynaklanan ses duyuluyor. Doğa dostu otobüslerin kullanım ömrü akaryakıtlı çalışanlara göre çok daha uzun. Motor aksamında yıpranma daha az olduğu için yedek parça ve bakım maliyetleri de aynı oranda azalıyor.

Avrupa Yakasının Gözde İlçesi *Küçükçekmece*

Temel Karadeniz

Küçükçekmece Belediye Başkanı Temel Karadeniz, 1967 yılında İstanbul doğdu. Aslen Sivas Gürün'ü olan Temel Karadeniz, İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi mezunudur. Küçükçekmece Belediyesi Meclis Başkan Vekilliği, İBB Meclis Üyeliği ve 2007-2013 yılları arasında 2 dönem Ak Parti Küçükçekmece İlçe Başkanlığı görevlerinde bulunan Temel Karadeniz, evli ve iki çocuk babasıdır.

İstanbul'un en kalabalık ikinci ilçesi olan Küçükçekmece, dev ulaşım yatırımları ve projelerle her geçen gün gelişen ve değişen bir ilçe olarak dikkat çekiyor. Son yıllarda hayata geçirilen örnek projelerle göz dolduran Küçükçekmece'nin başarılı Belediye Başkanı Temel Karadeniz, ilçenin dününü, bugününü ve gelecek hedeflerini İller ve Belediyeler Dergisi'ne anlattı.

Küçükçekmece Belediyesi'nin gerçekleştirdiği dev yatırımlar ve projelerle önemli bir merkez haline geldiğinin altını çizen Küçükçekmece Belediye Başkanı Temel Karadeniz, "Bizler, projelerimizle değişimin en önemli parçası olan yüksek yaşam standardının ve kentli yaşamın temeli atıyoruz. Bu anlamda, her alanda yaşam kalitesini yükseltecek projelerimiz devam ediyor. Özellikle

sağlık, eğitim, spor, sosyal belediyeçilik, kültür-sanat ve ulaşım alanındaki dev proje ve yatırımlarla Küçükçekmece çok daha ileri noktalara ulaşacak." dedi.

İstanbul'un en kalabalık ve kozmopolit ilçelerinden biri olan Küçükçekmece'de belediye olarak hangi faaliyetlere imza atıyorsunuz?

Küçükçekmece her anlamda çok avantajlı bir bölge haline gelmekte. Özellikle lokasyonu son yıllarda tüm yatırımcıların dikkatini çekmeye başladı. E-5 karayolu ve havaalanının hemen yanı başındaki ilçemiz, planlı bir şekilde büyüyor ve gelişiyor. Tarihi ve doğal güzellikleri yanında modern şehircilik yapısıyla da İstanbul'un en özellikli ve gözde ilçelerinden biri olmaya aday.

Eğitimden, spora, sağlıktan, alt yapıya ilçemizin çehresini değiştirecek pek çok projeyi hayata geçirdik, geçirmeye de devam ediyoruz. Projelerimizin bir kısmını tamamladık, bir kısmının ise yapımı devam ediyor. Tamamladığımız projelerimiz arasında Bağımlılıkla Mücadele Merkezi, Belediye Anaokulu Parkı, Nurettin Şen Parkı, Trafik Çocuk Eğitim Parkı, İkitelli Şenevler Camii, Zülfikar Parkı, Yarımburgaz ve Kanarya Bilgi Evleri, Macera Parkı, Halkalı 15 Temmuz Şeref Meydanı bulunuyor. Ayrıca Küçükçekmece Ağız ve Diş

Sağlığı Hastanesi ilçemiz için büyük bir yatırım olarak hizmet vermeye başladı. Yakın bir dönemde ilçemiz Metro, Havaray ve Marmaray hatlarıyla adeta ulaşım üssü olmaya hazırlanıyor.

Küçükçekmece Belediyesi Türkiye'nin ilk yeşil sertifikalı kamu binasında hizmet veriyor, bu binaya geçmeye nasıl karar verdiniz?

İstanbul'da geri dönüşüme en fazla önem veren belediyelerden biriyiz. Bu bina ile çevre bilincine dikkat çekmeye çalıştık. Kamu ve özel kuruluşlara ait binalar için örnek bir bina oluşturmak istedik. Binamız, doğa dostu, ilk yeşil sertifikalı kamu binasıdır. Geniş mekânlara sahip, su ve enerji tasarrufu yapabildiğimiz, engelli vatandaşlarımıza da hitap eden akıllı bir binada hizmet ediyoruz.

Sefaköy Kültür ve Sanat Merkezi'nde hayata geçirilen "Piyano Merdiven" projesinden bahsedermisiniz?

İnsanları yürüten merdivenleri kullanmak yerine merdiven inip çıkmaya özendirmek, müzik ve sanata olan ilgiyi artırmak için tasarlanan 'piyano merdivenler' sanatseverlerin ve özellikle çocukların ilgisini çekiyor. Amacı da insanları yürümeye teşvik etmek, müzikle hayata ritim

katmaktır. Kültür ve sanatı müziği hayatın içine katmayı hedefledik.

Başkanım yine halkı fiziksel aktiviteye yönlendirmek üzere hayata geçirilen bir başka projeniz olan “bisikletli şarj cihazları” uygulamasından bahsedermisiniz?

Akıllı telefon ve tabletlerin şarj sorunu ile vatandaşların hareketsizliğini güzel bir ironide birleştirdik. Pedal çevirerek cihazların şarj olmasını sağlayacak bisikletleri vatandaşların kullanımına sunduk. Geçtiğimiz yıl hayata geçirilen bir proje. Teknolojik olanaklar arttıkça insanların spordan uzaklaşmalarına dikkat çekmek için hayata geçirdiğimiz projede bir bisikletin üzerine koyulan dinamo sayesinde pedal çevrildikçe elektrik üretiliyor. Üretilen elektrik akıllı telefon ve tabletleri şarj etmek için kullanılabilir. Vatandaşlarımız oldukça memnun. Hem spor yapıyor hem de şarj ihtiyaçlarını rahatlıkla karşılıyorlar.

Binanızda kaç adet şarj bisikleti var, ilçenin farklı yerlerine de bu bisikletlerden yerleştirmeyi planlıyor musunuz?

8 adet şarj bisikleti var. Zamanla ilçe genelinde kültür merkezleri, AVM’ler ve dış müdürlüklerimizde de yaymak istiyoruz.

Başka çevre dostu projeleriniz var mı?

Küçükçekmece Belediyesi olarak, ilçemizdeki bazı noktalara, acil ve olağanüstü durumlarda hızlı ve kolay şarj imkânı sunan, “enerjisini güneşten alan şarj istasyonları” yerleştirdik.

İlk olarak Türkiye’nin ilk yeşil sertifikalı belediye binasının önüne yerleştirilen güneş panelli şarj istasyonları, Mehmet Akif Ersoy Kalp Damar Hastanesi, Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi, Çocuk Trafik Eğitim Parkı, Hobi Bahçesi, Kaymakamlık, Nikah Sarayı ve Sefaköy Taş Kasap önüne de konuşlandırıldı.

Güneş panelli şarj istasyonlarıyla telefon, tablet, fotoğraf makinesi ve elektronik eşyalar şarj edilirken, özellikle afet durumlarında enerji doğal yollar ile elde edildiğinden hiçbir sorun yaşanmadan şarj ihtiyacı karşılanabilecek.

Kolay, kazısız ve kablosuz kurulum imkânı, acil ve olağanüstü durumlarda enerji noktası, hızlı şarj için güvenli akım yönetim sistemi sunan solar USB noktaları, tüm enerjisini güneş panellerinden alıyor böylece enerji tasarrufu da sağlıyor. Şarj istasyonlarının ilçemizdeki üniversite yerleşkelerinin ve otobüs durakları, alışveriş merkezleri gibi halkın yo-

ğun olarak bulunduğu yerlerin önüne de kurulmasını planlıyoruz.

Eğitime destek projelerinizden biri olan okullara bilgisayar desteği projesini anlatır mısınız?

Yerel yönetimler olarak, eğitime elimizden gelen desteği sağlıyoruz. İmkânlarımız dahilinde bazı okullarımızda ihtiyaç doğrultusunda bilgisayar ve laboratuvar desteği sağlıyoruz.

Küçükçekmece Belediyesi olarak eğitime büyük destek veriyoruz. Bu kapsamda ilçemizdeki bazı okulların bilgisayar laboratuvarlarını yeniledik. Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Kartaltepe Ortaokulu’nun bilgisayar laboratuvarları yenilendi. Halkalı Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nde 29, Kartaltepe Ortaokulu’nda ise 30 bilgisayar sistem altyapısı kurularak, öğrencilerimizin hizmetine sunuldu.

Küçükçekmeceli öğrencilerin hayat standartlarını yükseltiyoruz. Onların teknolojiye faydalananabilen birer nesil olması için elimizden geleni yapıyoruz. Yapmaya da devam edeceğiz. Küçükçekmece’de yaşayan genç nesil kaybeden değil, kazanan bir nesil olacak. Unutmayalım ki gençlerimiz bizim geleceğimiz. Gençlerimiz kazanırsa biz de kazanırız.

Eskişehir’de Yaşlılar Unutulmadı

Yaşlılara Saygı Haftası’nda, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen seminerde, uzmanların sunumuyla yaşlıların sorunları ve çözümleri ile toplumla bütünleşmelerinin sağlanması konuları ele alındı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Alzheimer Derneği ve Yaşlılık Platformu işbirliği ile ‘18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası’ kapsamında, yaşlıların sorunlarının ele alındığı “Anıları Unutmamak Adına” semineriyle toplumsal ve kamusal alanda sağlıklı ve kaliteli yaşlanmak, yaşlılığa ilişkin sunulan hizmetlerde ve sağlık alanında yaşanan sorunlar, yaşlılığın pozitif algılanması gibi konularda etkili bir kamuoyu oluş-

turmak ve yaşlının toplumla bütünleşmesini sağlamak hedeflendi.

Seminer katılımcılarına sağlıklı ve aktif yaşlanma, yaşlılık döneminde hastalıkların erken saptanması, te-

davi ve bakımın yürütülmesi, yaşlının ve bakım vericilerin psikolojik ve sosyolojik durumunun desteklenmesi konularında bilgilendirmeler yapıldı.

“Trafik Melekleri” Sertifika Aldı

Adana Büyükşehir Belediyesi Gündüz Bakımevinde eğitim gören minikler, gelecekte iyi birer sürücü olmak üzere aldıkları eğitimi başarıyla tamamladı.

Adana Büyükşehir Belediyesi Gündüz Bakımevinde eğitim gören minikler, Trafik Eğitim Geliştirme Merkezi (TEGEM) kapsamında faaliyet gösteren ve trafik canavarlarına karşı “trafik melekleri” oluşturulması amacıyla geliştirilen Trafik Melekleri Tesislerinde ikinci aşama kursu katılarak sertifika aldı.

80 civarında Gündüz Bakımevi öğrencisinin ziyaretinde, minikler temel trafik kurallarını öğrendi. Akülü arabalarla, çocuklar için özel oluşturulan platformlarda trafik sürüş eğitimi alan minikler, gelecekte sabırlı

ve güvenli araç kullanan sürücüler olma yolunda önemli bir adım attı.

İlk trafik kursunu başarıyla tamamlayan Adana Büyükşehir Belediyesi

Gündüz Bakımevi öğrencileri, başarıyla geride bıraktıkları birinci aşama kursun ardından, ikinci aşamayı da geride bırakarak sertifika aldı.

Büyükşehirden Çiftçiye Destek

Manisa Büyükşehir Belediyesi, arı yetiştiricisine desteğini artırarak devam ediyor. 2016 yılında 300 arı yetiştiricisine bin 500 adet ana arı dağıtan Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı, bu yıl içerisinde 550 arı yetiştiricisine 4 bin ana arı dağıtarak, kırsal kalkınmaya destek sağlamaya devam edecek.

Büyükşehir Belediyesi tarafından geçtiğimiz yıl dağıtımına başlanan ana arı dağıtımı, bu yılda daha çok üreticiye dağıtılarak büyümeye devam ediyor. 2016 yılı içerisinde Salihli, Turgutlu, Akhisar, Ahmetli, Gölarmara, Köprübaşı, Kula da arı yetiştiriciliği yapan 300 kişiye bin 500 adet ana arı dağıtılmıştı. Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından yapılan çalışmalar ve

denetimlerle birlikte bu yıl 17 ilçeyi kapsayacak şekilde 550 arı üreticisine 4 bin adet ana arı dağıtımı yapılması planlanıyor.

Manisa'da "Arı Kolonilerinin (Batı Ege Arıları ile) Güçlendirilmesi ve

Bal Veriminin Artırılması Projesi" kapsamında 2016 yılında 300 arı yetiştiricisine bin 500 damızlık ana arı dağıtımı yapıldı. Bu yıl 17 ilçeden 550 arı yetiştiricisine 4 bin adet ana arı dağıtımı yapılması hedefleniyor.

Çocuklardan Diyarbakır'a 200 Fidan

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, 400 öğrencinin Tahir Elçi Kent Ormanı'na diktiği 200 adet İran Çamı ile fidan dikim sezonunu açtı.

Park, bahçe ve yeşil alanlardaki çalışmalarına devam eden Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, havaların ısınmasıyla birlikte fidan dikimi se-

zonunu Tahir Elçi Kent Ormanı'nda açtı. İlköğretim öğrencisi 400 çocuk, öğretmenler eşliğinde servis araçlarıyla Kent Ormanı'na gelerek Kent Ormanı'nda doğa ile baş başa zaman geçirme, ormanı gezme ve açık havada oyun oynama şansı yakaladı.

Fidan dikiminden önce öğretmenler ve belediye yetkilileri, çocuklara, doğa, doğanın insan yaşamında önemi, insanın canlı türündeki bitkilere nasıl yaklaşması gerektiği ve fidanların nasıl dikileceği konusunda bilgilendirmelerde bulundu.

Büyükşehir Belediyesi ekiplerinin, daha önceden kazıp ağaç dikimine hazır hale getirdiği alanda çocuklar gruplar şeklinde İran Çamı türünde 200 ağaç dikti.

Görevden Uzaklaştırılan Memurların Mali Hakları

Kurtuluş KUTAY / Sayıştay Uzman Denetçisi

657 sayılı Yasa'nın 137'nci maddesinde görevden uzaklaştırma, "Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir", şeklinde açık ve net bir şekilde tanımlanmıştır. Bu tedbir niteliğinde ki yetkinin yasa ile düzenlenmesinde ki temel amaç; bir soruşturma ya da kovuşturmayaya tabi olan kamu görevlilerinin görevleri başlarında kalmaları halinde çalıştıkları kuruma zarar vermelerini veya bu kurumun hizmetlerinden faydalanan vatandaşlara bir zarar vermelerini engellemek amacını taşımaktadır. Ayrıca açılan soruşturmaların sağlıklı yürütülmesi ve delillerin karartılmasının önüne geçilmesi için kamu görevlisinin yürüttüğü görevi ile fiilen ilişkisinin kesilmesi de sağlanmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 141'inci maddesinde de;

Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülükleri belirlenmiştir. Bu

maddeye göre görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenecektir.

Memurun görevden uzaklaştırılması durumunda uygulanacak işlemler kanun maddesinde açıkça ve basitçe tanımlanmış olmasına rağmen pratikte ortaya çıkan problemler uygulayıcıların ne şekilde davranacağına ilişkin tereddütlere yol açmaktadır. Bu yazımızda karşılaşılan farklı durumlara ilişkin örnekler ortaya konularak cevapları verilecektir. Böylece makale konusu ile uygulamada uygulayıcılara bir yol haritası verilmesi hedeflenmektedir.

Görevden Uzaklaştırmada Dikkat Edilecek Hususlar ve Özel Hukuk Durumları

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 141'inci maddesi:

"Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi

bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. 143'üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir." Şeklinde.

Tutuklanma, gözaltına alınma veya görevden uzaklaştırma sebebiyle görevinden ayrı kalan memurlara, bu süre içerisinde aylıklarının tamamı ödenmemektedir. Aylığın bu şekilde 1/3 oranında eksik ödenmesinde, maaşın hangi unsurları üzerinde kesinti yapılacağı önem taşımaktadır. 657 sayılı Kanun'a göre

ödeme aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde olmalıdır.

maktadır. Kanun maddesi, aylıkların ödenmesi bakımından görevden

Aylık, taban aylığı ve kıdem aylığı	2/3 oranında verilir.
Aile yardımı ve çocuk zammı A.G.İ	Tam verilir
Yan ödeme	2/3 oranında verilir.
Özel hizmet tazminatı	2/3 oranında verilir.
Tayin bedeli	2/3 oranında verilir.
Zam ve Tazminatlar	2/3 oranında verilir.
Ek çalışma ücreti	2/3 oranında verilir.
Yolluk karşılığı tazminatı	Hiç verilmez.
Emekli Keseneği	Tam aylığın yarısı üzerinden kesilir.
Damga Vergisi	Tabi
Ücret	2/3 oranında verilir.
Ek Ödeme	2/3 oranında verilir.

657 sayılı Kanunu'nda görevden uzaklaştırmaya ilişkin hususlar, kanunun 137 ve 145'inci maddeleri arasındaki maddelerle konu detaylı olarak hüküm altına alınmıştır. Ancak uygulamada karşılaşılan sorunlara, örnek vermek suretiyle, aşağıda detaylı olarak yer verilmiştir.

Görevden uzaklaştırılan memurun ödenmiş maaşı var ise ne yapılacaktır

Maaşlar peşin ödendiği için ödenen o maaş üzerinden kesinti yapılması gerekmektedir. Maaşını aldıktan sonraki bir tarihte görevden uzaklaştırılan personelin o aya ait peşin ödenmiş aylıklarının, görevden uzaklaştırma tedbirinin ilgililere tebliğ edildiği tarihten sonrasına ilişkin kısmının 1/3'ünün ilgililer adına borç çıkarılması gerekmektedir. Burada kesinti tarihi olarak dikkat edilmesi gereken tarihin, görevden uzaklaştırma tedbirinin ilgililere tebliğ edildiği tarih olduğu görülmektedir.

Görevden uzaklaştırılan memur aynı zamanda tutuklu ise ne yapılacaktır

Tutuklu ya da gözaltına alınma ile görevden uzaklaştırma arasında kesinti yönüyle bir fark bulunma-

uzaklaştırılan memurla tutuklanan memurun hak ve yükümlülüğü arasında herhangi bir fark bulunmadığını göstermiş olduğundan, tutuklanmış ya da gözaltına alınmış memurun aylığı da aynı görevden uzaklaştırılan memur esaslarına göre ödenecektir.

...Ağır Ceza Mahkemesinde devam eden ceza davası nedeniyle 2009 yılında tutuklanan... Genel Müdürü ...'nın 2012 yılında tutuksuz yargılanmasına karar verilerek tahliye edilmesi sonucunda, kanunun 144'üncü maddesinde idareye tanınan takdir yetkisine dayanılarak görevine yeniden başlaması nedeniyle, tutuklu kaldığı dönemde aylıklarından 1/3 oranında yapılan kesintilerin ilgilie geri ödenip ödenemeyeceği

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 137'nci maddesinde, görevden uzaklaştırma, kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde görevi başında kalmasında sakınca görülecek devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbir olarak tanınlanmıştır; 140'ıncı maddesinde, haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan devlet memurları-

nın da görevden uzaklaştırılabileceği belirtilmiştir.

Kanun'un 143'üncü maddesinde ise görevinden uzaklaştırılan memurun göreve tekrar başlatılmasının zorunlu olduğu haller tek tek sayılmıştır. Buna göre;

- a) Haklarında memurluktan çıkarılmadan başka bir disiplin cezası verilenler,
- b) Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler,
- c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar,
- ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenlerin hakkındaki kararların kesinleşmesi halinde, idareye görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılması konusunda yükümlülük getirilmiştir.

Aynı Kanun'un 144'üncü maddesinde de, "140 ve 142'nci maddelerle 143'üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devamla engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir." hükmüne yer verilmek suretiyle görevinden uzaklaştırılan memurların maddede öngörülen koşulların gerçekleşmesi halinde, görevlerine döndürülüp döndürülmemesi hususunda idarelere takdir yetkisi tanınmıştır.

Diğer taraftan, yine aynı Kanun'un değişik 141'inci maddesinde, "Görevden uzaklaştırılan..... sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.

143'üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendisine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerdeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu de-

recede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.” hükmü yer almıştır.

Görüldüğü üzere kanun koyucu 143’üncü madde ile, haklarında mahkemece cezai kovuşturma yapıldığı için görevinden uzaklaştırılan devlet memurları hakkında 142’nci maddede sayılan hallere ilişkin kararların kesinleşmesi halinde görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasını zorunlu kılmış; ayrıca, 144’üncü madde ile de görevden uzaklaştırma tedbirinin daha önce de kaldırılması konusunda idareye takdir yetkisi tanınmıştır.

Bununla birlikte, 144’üncü madde uyarınca göreve iade edilenlerin, görevden uzakta geçirdikleri süre için aylıklarından yapılan kesintilerin ödenmesi ve bu sürenin intibaklarından değerlendirilmesi, ancak 143’üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi ile mümkündür. Diğer bir anlatımla, tutukluluk halinin sona ermesi durumunda ilgililerin görevlerine iade edilmeleri konusunda idareye takdir yetkisi verildiği halde, bu takdir yetkisinden hareketle görevlerine iade edilenlerin aylıklarından yapılan kesintilerin ödenmesi için, haklarında verilecek olan kararın 143’üncü madde doğrultusunda kişi lehine kesinleşmesi zorunlu kılınmıştır.

Bu nedenle, görevden uzaklaştırılmalarına sebep olan kovuşturmaları devam ettiği halde, sadece tutuklulukları sona erdiği için idarenin takdiri ile göreve başlatılan ilgiliden yapılan 1/3 oranındaki maaş kesintilerinin, 657 sayılı Kanun’un 143’üncü maddesinde belirtilen durumlara ilişkin kararların kesinleşmesinden önce ödenmesi mümkün değildir. Memur görevine 144’üncü maddeye göre dönmüş olsa dahi yargılaması devam ettiği ve henüz kesin hüküm oluşmadığı için bu kesintilerin akıbeti belli değildir. Yani memurun suçlu bulunması durumunda bu kesintiler zaten öden-

meyeceğinden sonuç belli olmadan ödenmesi hukuki olarak yerinde görülmemiştir. (Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı, 18/01/2017 Tarih, 42621 Tutanak No)

Büyükşehir Belediyesi Bağlı İdaresi...Genel Müdürü’ya tutukluluk halinin kaldırılması sonrasında, hakkında henüz kesinleşmemiş bir hüküm bulunmamasına rağmen, tutuklu kaldığı sürelerle ilişkin ödenmeyen yönetim kurulu ücretinin faiziyle birlikte kendisine ödenip ödenemeyeceği

31/12/2012 tarihli ve 2012/T-26 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı’nın 6’ncı maddesinin 6’ncı fıkrası hükmü uyarınca, yönetim kurulu başkan ve üyelerinden, başka bir iş veya yerde geçici görevlendirilmeleri sebebiyle bu görevlerini fiilen yürütmeleri mümkün olmayanlar ile burada belirtilen görevlerden uzaklaştırılanlara ücret ve buna bağlı ek ödeme ödenmeyecektir. Bu durumda, adli ve idari bir soruşturma nedeniyle görevden uzaklaştırılan, yürütülen bir adli soruşturma nedeniyle tutuklanan yönetim kurulu başkan ve üyelerine ücret ve ek ödemelerin ödenmeyeceği öngörülmüştür.

657 sayılı Kanun’un 141’inci maddesinde düzenlenen 1/3 maaş kesintisinden farklı olarak, anılan YPK Kararları gereğince ödenmeyen yönetim kurulu ücreti ve buna bağlı ek ödemelerin, tutukluluğun sona ermesi de dahil olmak üzere, herhangi bir durumda geri iadesi de söz konusu bulunmamaktadır. (Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı, 18/01/2017 tarih, 42622 Tutanak No)

Belediyede sözleşmeli statüde görev yapan personelin durumu

5393 sayılı “Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin üçüncü fıkrasının 1’inci cümlesine göre sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Beşinci fıkrasında “Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak

personeler her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynı ya da nakdi menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. ...” hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesi gereğince sözleşmeli statüde görev yapan belediye personelinin tutuklananlar hakkında 657 sayılı Kanun’un 141’inci maddesi hükümlerinin uygulanmasına imkân bulunmadığı, bu durumdaki personel hakkında hizmet sözleşmesindeki hükümlere göre işlem yapılması gerektiği Devlet Personel Başkanlığınca mütalaa edilmiştir. (DPPB Görüşü, 09/01/2012-24914)

Görevden uzaklaştırılan ve bilahare göreve iade edilen Devlet Memurlarının yıllık izin haklarına ilişkin durum

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 141’inci maddesine istinaden görevinden uzaklaştırılan ve bilahare görevine iade edilen Devlet memurlarının görevden uzakta geçirdikleri sürenin ilgililerin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi ve yıllık izin sürelerinin hesabında Devlet memurlarının kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilen hizmet sürelerinin dikkate alınması karşısında; ilgi yazıda göreve iade edildiği belirtilen personelin yıllık izinlerinin, 657 sayılı Kanun’un 102 ve 103’üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde kullanılması gerekmekte olup, mezkur 103’üncü maddede cari yıl ile bir önceki yıl hariç önceki yıllara ait kullanılmamış izin haklarının düşeceği belirtildiğinden ilgiliye cari yıl ile birlikte önceki yıla ait izin hakkının kullanılması gerektiği mütalaa edilmektedir. (DPPB Görüşü, 21/09/2007-16172)

Görevden uzaklaştırılan personelin açıkta geçen sürelerinin derece ilerlemesinde değerlendirilmesi ve yeniden aynı kadroya atanması hususu

Eski kadrosuna görevde yükselme ve unvan değişikliği mevzuatına tabi olmadan atamasının yapılmasının daha önce bu kadroya asaleten atanmış olması şartına bağlı olduğu ve görevden uzakta geçirdiği sürelerin 657 sayılı Kanun'un 141'nci maddesi çerçevesinde kademe ilerlemesi ve derece yükselmesinde değerlendirilmesi gerektiği şeklinde mütataa edilmiştir. (DPPB Görüşü, 26/01/2012-24959)

Tutuklanan Belediye Başkan Yardımcısına tutukluluk hali nedeniyle görevde olmadığı aylar için başkan yardımcısı ödeneğinin 2/3'ü oranında ödenip ödenemeyeceği

Devlet memuru sayılmayan belediye başkan yardımcısına gerek 657 sayılı Kanun'un 141'inci maddesi, gerekse sadece belediye başkanları için aylık ödeneğinin üçte ikisinin ödeneceğinin hüküm altına alındığı 5393 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi uyarınca ödeneğin 2/3'ü oranında ödemede bulunulmasına olanak bulunmamaktadır.

Temyiz Dilekçesi verenler; başkan yardımcılarının, zorunlu görüldüğü takdirde belediye başkanı tarafından 5393 sayılı Yasanın 49'uncu maddesine istinaden atandığını ve bu konuda belediye başkanları ile aynı ahkama tabii olduğunu belirtmiş olsalar da, 5393 sayılı Kanun'da belediye başkan yardımcılarının görevden uzaklaştırılmaları halinde aylık ödeneklerinin 2/3 oranında ödeneceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Belediye meclis

üyeleri arasından görevlendirme sonucu yürütülen başkan yardımcılığı, ödenek karşılığında yerine getirilen ve herhangi bir şekilde memuriyetle ilişkilendirilmeyen bir görevlendirmedir.

Bu nedenle Başkan yardımcısının tutukluğu sone ermesi durumunda, tutuklu olduğu aylara ilişkin başkan yardımcısı ödeneğinin ödenmesi mümkün görülmemektedir. (Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı, 27/01/2015 tarih, 39961 Tutanak No)

Görevden uzaklaştırılan memurların emeklilik keseneği işlemleri

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü, 27 Temmuz 2016 tarihinde, görevden uzaklaştırılan personelin sigorta primleri/emekli kesenekleri konusunda görüş vermiştir. Bu görüş çerçevesinde kesintilerin yapılması doğru olacaktır. Buna göre özetle:

5434 sayılı Kanun'a tabi olanlardan, aylıklarının tamamını hak etmeden görevinden ayrılanların eksik aylıklarından tam kesenek alınmasının zorunlu olduğu; görevden uzaklaştırma kararının verildiği tarihi takip eden ay başından itibaren ise 5434 sayılı Kanun'un mülga 15'inci maddesi uyarınca emeklilik keseneğine esas aylık ücretlerinin yarısı üzerinden emeklilik keseneği ve kurum karşılığı ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanun'a tabi olanlardan, ayın 15'inde maaşını peşin alan sigortalılar için, aybaşından görevden uzaklaştırma tedbirinin alındığı tarihe kadarki günler için sigorta primine esas kazançlarının tamamı üzerinden, görevden uzaklaştırma tarihinden ay sonuna kadarki gün-

ler için ise prime esas kazançlarının yarısı üzerinden; görevden uzaklaştırma kararının verildiği tarihi takip eden ay başından itibaren ise sigorta primine esas kazançlarının yarısı üzerinden sigorta primi ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Sonuç

657 Sayılı Kanun, memurun görevden uzaklaştırılması, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanması veya gözaltına alınması durumunda, memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisinin ödenecektir. Tutuklanma veya gözaltına alınma ile görevden uzaklaştırma farklı durumlar olmasına rağmen, ücret yönünden tedbir amacıyla maaşın üçte birinin kesilmesi yoluna gidilmiştir. Memurun tutuklandığı tarihten mahkûmiyetinin sona ereceği tarihe kadar memurun görevden uzaklaştırılması da mümkündür. Ancak yasa da zaten tutuklu veya gözaltına alınan memurun maaşının üçte ikisinin ödenmesi hususunu görevden uzaklaştırma tedbirinden bağımsız ve ayrı olarak düzenlenmiştir.

Görevden uzaklaştırma dışında tutukluluk ve gözaltı halinin sona ermesi durumlarında idare memuru görevden uzaklaştırmamış ve görevine devam etmesini uygun bulmuş ise kesintilerin geri ödenmesi ya da diğer sosyal hakların talebi noktasında hatalı uygulamalar yapılabilir. Bu nedenle kesintilerin yapılması sırasında ve iadesinde konunun detaylı bir şekilde her yönüyle değerlendirilip, yukarıda ifade edilen konularda göz önünde bulundurularak ona göre işlem yapılması yerinde olacaktır. Ayrıca maaştan yapılacak kesinti hesabı ile emeklilik keseneklerinin hesabının da doğru yapılması önem arz etmektedir.

Kaynakça

<http://www.sayistay.gov.tr/karar/tkl/> (Erişim Tarihi: 10.05.2017) • <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr> (Erişim Tarihi: 12.05.2017) • <http://www.dpb.gov.tr/tr-tr/gorus/gorevden-uzaklastirma> (Erişim Tarihi: 07.05.2017) • <http://memurunyeri.com/sitemizden-gorusler/> (Erişim Tarihi: 09.05.2017) • <https://kararara.com/forum/> (18.05.2017) • <https://www.bumko.gov.tr> Erişim Tarihi: (17.07.2017)

Belediyelere Araç Desteğimiz

Birliğimiz, ihtiyacı olan belediyelere 2014 yılından bu yana mali imkanları ölçüsünde araç desteği sağlamaktadır.

Belediyelerimizin talepleri doğrultusunda 2017 Mart-Nisan ayları içerisinde alımı gerçekleştirilen araçların listesi aşağıda yer almaktadır:

Araç Türü	Belediye Adı
Damperli Kamyon	Samsat, Taşlıçay, Tahir, Selime, Posof, Yenipazar, Burhaniye, Susurluk, Arakonak, Karamanlı, Kurşunlu, İskilip, Çermik, Yenişehir, Eğil, Geçit, Kavakyolu, Kemah, Mercan, Yakutiye, Çifteler, Öbektaş, Erzin, Digor, Ağlı, Akkışla, Akören, Derebucak, Seydişehir, Darende, Altunhisar, Alaçam, Boyabat, Vakfıkebir
Yol Süpürme	Kırka, Yenikent, Evren, Yenikarpuzlu, Şarkikaraağaç, Tosya, Tuşba, Kadışehri, Çayıralan
İtfaiye	Akharım, Ağrı, Eleşkirt, Batman, Ilıcalar, Adaklı, Solhan, Hizan, Taşkesti, Bucak, Bayat, Ağın, Tercan, Hakkari, Taşköprü, İğneada, Çalış, Kaçkar İtfaiye Bir., Sinop, Hafik, Karalar, Cizre, Banaz, Van, Aralık
Kepçe	Yücekapı, İhlara, Hamamözü, Gazipaşa, Mutki, Çavdır, Altınyayla, Büyükorhan, Harmancık, Kocaköy, Kulp, Lice, Dicle, Küplü, Karakoçan, Kargın, Karaçoban, Deredolu, Şemdinli, Büyükkabaca, Doğanıyurt, Akçakent, Akören, Hadim, Hüyük, Yoncalı, Kızılağaç, Çukurkuyu, Çaykent, Divriği, Hayrat, Nazimiye, Uzunlu, Yeniyer, Gelik
Çöp Kamyonu	Bağlıkaya, Ayvalık, Çardak, Tavas, Mahmudiye, Artuklu, Tüysüz, Veyselkarani, Gökçebağ, Gürün, Bozova, Başkale, Sarıkaya
Vidanjör / Kanal Açma	Tefenni, Denizli, Kemaliye, Yahşıhan / Diyadin, Köseli, Kilis
Minibüs	İznik
Traktör	Hani
Tuzlama Aracı	Şırnak

Başkanlarımızın Görüşleri

Osman Sargın (İznik Belediye Başkanı):

"Sosyal ve kültürel alanda hizmetlerimize güç katacak bu minibüsü belediyemize hibe eden TBB ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'a minnetlerimizi sunarız."

Hüseyin Hızhoğlu (Susurluk Belediye Başkanı):

"Hafriyat işlerimizi yürütürken bize büyük kolaylık sağlayacak bu damperli kamyonu belediyemize hibe eden TBB yöneticilerine şükranlarımızı sunuyoruz."

Ekrem Ünlü (Bayat Belediye Başkanı):

"İlçemize kazandırılan itfaiye aracı acil zamanlarda vatandaşlarımızın ihtiyacına cevap verecek bu nedenle emeği geçen herkesle birlikte Sayın Kadir Topbaş'a ve TBB yöneticilerine çok teşekkür ederiz."

M. Arif Günerigök (Ilıcalar Belediye Başkanı):

"Beldemizde uzun süredir eksikliği hissedilen itfaiye aracını bizlere kazandıran TBB yöneticilerine belediyemiz ve vatandaşlarımız adına çok teşekkür ederim."

Rahmi Gençer (Ayvalık Belediye Başkanı):

"Türkiye Belediyeler Birliği'nden hibe edilen çöp kamyonu için yetkililere ve bu alımda emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim."

İshak Gündoğan (Mahmudiye Belediye Başkanı):

"İlçeme desteklerini esirgemeyen Türkiye Belediyeler Birliği yöneticilerine belediyemiz adına çok teşekkür ederim."

Ümit Alagöz (Tefenni Belediye Başkanı):

"Belediyemiz hizmetlerinde kullanılmak üzere ihtiyacı hasıl olan vidanjör için Başkan Dr. Kadir TOPBAŞ'a teşekkürlerimizi sunarız."

Zekeriya GÖKER (Bozova Belediye Başkanı):

"Belediyemize çöp kamyonu hibe eden Türkiye Belediyeler Birliği'ne Bozova halkı adına teşekkür eder, İlçemize hayırlı olmasını dilerim."

Kentsel Dönüşümde Hak ve Muafiyetler

Kemal DEVECİ / Jeoloji Mühendisi / Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü / TBB

Ülkemizde, geçmişten günümüze taşkın, heyelan ve deprem başta olmak üzere çeşitli afetler meydana gelmiş ve gelmeye devam etmektedirler. Bu afetlerin oluş sebebi başta ülkemizin jeolojik yapısı ve yağış rejimleri olmakla birlikte insan faktörüdür. Nüfus artışına bağlı olarak hızlı kentleşme, çarpık yapılaşma ve son yıllarda etkisini daha fazla gördüğümüz iklim değişikliği afetlerin artmasına neden olmaktadır.

Bilindiği üzere 1999 yılında yaşanan Gölçük ve Düzce depremlerinden sonra ülkemizde afet yönetimi konusunda farkındalık artmış ve afet sonrası yara sarma anlayışından afet öncesi zarar azaltma anlayışına geçilmeye başlanılmıştır. Bu sebeple ilk olarak afetlerde binaların aldığı zararların azaltılmasına yönelik yapılacak yeni binaların yapım aşamasında denetlenmesi için 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun çıkarılmıştır. Fakat ülkemizde 19 milyon adet yapı stoku olduğu tahmin edilmekte bunlardan sadece 5 milyon adedinin 1999

sonrası denetime tabi olarak yapıldığı bilinmekte ve sağlam olarak nitelendirilmektedir. Geriye kalan 14 milyon adet yapının ise olası afet durumunda hasar alabileceği tahmin edilmekte ve bunların yenilenmesi gerekmektedir. Her ne kadar 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda deprem riskine karşı tedbirler almak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri görevi belediyeye verilmiş olsa da uygulamada hızlı ve başarılı olunamamıştır.

Bu sebeple 2012 yılında halkın tabiri ile “kentsel dönüşüm yasası” mevzuattaki adıyla “6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” yürürlüğe girmiş ve mevcut yapı stokunun hızlı bir şekilde yenilenmesi hedeflenmiş ve bu kapsamda uygulayıcılara birtakım hak ve muafiyetler tanınmıştır. Çıkarılan kanun ve yönetmelik içerisinde “İdare” ibaresi belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeleri, bu sınırlar dışında il özel idarelerini, büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerini ve

Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi hâlinde büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe belediyelerini tanımlamaktadır.

Hak ve Muafiyetler

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılacak uygulamalara yönelik yararlanılacak hak ve muafiyetlere ilişkin uygulamalar Kanun, yönetmelik ve tebliğler ile açıklanmıştır. Bu kanun ve yönetmeliklerle uygulama yapan kişilere kira veya kredi faiz desteği ve yeni yapının inşası ve devri sürecinde birtakım harç ve ücret muafiyeti hakkı tanınmıştır.

Kira Yardımı

Kanun kapsamında uygulama yapılacak yerde anlaşma ile tahliye edilen yapıların maliklerine veya malik olmasalar bile kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olarak bu yapılarda ikamet edenlere veya bu yapılarda işyeri bulunanlara geçici konut veya işyeri tahsisi ya da kira yardımı yapılabileceği Kanun'un

5'inci maddesinde açıkça belirtilmektedir. Ayrıca 6306 sayılı Kanun kapsamında 21/3/2016 tarihli ve 2016/8663 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile riskli yapıyı malik, kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olmaksızın kullananlara dahi kira yardımı yapılabilmektedir.

6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesinde anlaşma ile tahliye edilen yerlerde yapılacak kira yardımının süreleri hakkında bilgiler verilmektedir. Malikler için kira yardımı süresi riskli alanlar dışındaki riskli yapılarda 18 aydır. Riskli alanlarda ve rezerv yapı alanlarında kira yardımı süresi 36 ayı geçmemek şartı ile uygulamayı yapan kurum tarafından belirlenmektedir. Bu yapılarda sınırlı ayni hak sahibi olarak ikamet

edenlere veya işyeri işletenlere belirlenen aylık kira bedelinin beş katı kadar kira yardımı yapılabilmektedir. Yine bu yapılarda kiracı olarak ikamet edenlere, iş yeri işletenlere ve kanun kapsamında taşınmazını anlaşma yolu ile kamulaştıranlara iki aylık kira tutarı defaten ödenmektedir. Anlaşma ile tahliye edilen yapıların maliklerine mümkün olması hâlinde, kira yardımı yerine tahliye tarihinden itibaren konut ve işyerlerinin teslim tarihine kadar geçici konut veya işyeri tahsisı yapılabilmektedir.

Gecekondu sahiplerine riskli alan içerisinde ise kira yardımı süresi 24 ayı geçmemek üzere uygulamayı yapan kurum tarafından belirlenir. Eğer gecekondu, 6306 sayılı Kanun'un Ek maddesinin (1)'nci

fıkrasının (a) bendi uyarınca kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratabilecek şekilde bozulduğu yerlerde; planlama ya da altyapı hizmetleri yetersiz olan veya imar mevzuatına aykırı yapılaşma bulunan yahut yapı ya da altyapısı hasarlı olan alanlar içerisinde ise kira yardımı süresi 36 ayı geçmemek üzere uygulamayı yapan kurum tarafından belirlenir. Gecekondu riskli alan dışında yer alıyorsa iki aylık kira bedeli kadar yardım alabilir.

Aylık kira bedeli, Bakanlıkça belirlenmekte ve her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Tüketici Fiyatları Endeksi yıllık değişim oranında güncellenmektedir.

Tablo 1: İllere Göre 2016 - 2017 Yılı Kira Yardımı Tutarları

İl Bazlı Kira Yardımı Tutarları		
İl Adı	2016 Yılı Aylık Kira Bedeli	2017 Yılı Aylık Kira Bedeli
Artvin, Bilecik, Bingöl, Bolu, Burdur, Çankırı, Erzincan, Gümüşhane, Hakkari, Kırşehir, Nevşehir, Sinop, Tunceli, Bayburt, Karaman, Kırıkkale, Bartın, Ardahan, Iğdır, Yalova, Karabük, Kilis	495,00 TL	535,00 TL
Amasya, Bitlis, Edirne, Giresun, Isparta, Kars, Kastamonu, Kırklareli, Muş, Niğde, Rize, Siirt, Uşak, Yozgat, Aksaray, Şırnak, Osmaniye, Düzce	560,00 TL	605,00 TL
Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Çorum, Elazığ, Kütahya, Ordu, Sivas, Tokat, Zonguldak, Batman, Çanakkale	625,00 TL	675,00 TL
Aydın, Balıkesir, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Mersin, Kayseri, Kocaeli, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Sakarya, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van	690,00 TL	745,00 TL
Adana, Antalya, Bursa, Konya	750,00 TL	810,00 TL
Ankara, İstanbul, İzmir	795,00 TL	860,00 TL

Kira yardımı başvuruları, Bakanlıkça belirlenecek bilgi ve belgelere istinaden riskli alan veya rezerv yapı alanlarında ilgili kuruma, riskli alan dışındaki riskli yapılarda ise Müdürlüğe veya Bakanlıkça yetki devri yapılması durumunda İdareye, yapıyı tahliye tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde yapılır. Bu yerlerde kira yardımı süresi kira öde-

mesinin başladığı tarihten itibaren başlatılmaktadır. Ancak Kanun'un Ek 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendi uyarınca belirlenen "kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratabilecek şekilde bozulduğu yerlerde; planlama ya da altyapı hizmetleri yetersiz olan veya imar mevzuatına aykırı yapılaşma bulu-

nan yahut yapı ya da altyapısı hasarlı olan" riskli alanlarda kira yardımı süresi yapının tahliye edildiği tarihten itibaren başlatılır.

Kira yardım talepleri, riskli alan veya rezerv yapı alanlarında başvurunun uygulamayı yapan kurumca uygun görülmesi halinde onaylanmak üzere Bakanlığa gönderilir. Başvurunun onaylanması

halinde ilgililerine ödenmek üzere kira yardımı tutarı uygulamayı yapan kurum hesabına yatırılır. Riskli alan dışındaki riskli yapılarda ise başvurunun Müdürlüğe veya Bakanlıkça yetki devri yapılması durumunda İdarece uygun görülmesi ve onaylanması üzerine kira yardımı doğrudan riskli yapı maliklerinin

hesap numaralarına veya ilgililerine ödenmek üzere İdarenin hesabına yatırılır.

Kredi Faiz Desteği

6306 sayılı Kanun'un 7'inci maddesinin (6)'ıncı fıkrasında dönüşüm uygulaması yapılacak yapılarla ilgili olarak hak sahiplerinin konutunu ve/veya işyerini kendi imkanları

ile yapmak, güçlendirmek ya da edinmek isteyenlere kullanacakları banka kredisi için faiz desteği verilmektedir. Hak sahiplerine verilecek desteğe ve yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenmektedir.

Tablo 2: 2016 ve 2017 Yılına Ait Kredi Anapara Tutarı ve Faiz Desteği Oranı

Faiz Desteği Oranları				
Kredi Türü	Faiz Desteği Oranı	Azami Ödemesiz Dönem (Yıl)	Azami Vade (Yıl)	Hak Sahipliği Bazında Destek Sağlanacak Kredi Anapara Tutarı İçin Üst Limit
Güçlendirme Kredisi	400 Baz Puan	2	10	50.000 TL
Konut Yapım Kredisi	400 Baz Puan	2	10	125.000 TL
Konut Edinme Kredisi	400 Baz Puan	1	10	125.000 TL
İşyeri Yapım Kredisi	300 Baz Puan	2	7	125.000 TL
İşyeri Edinme Kredisi	300 Baz Puan	1	7	125.000 TL

Uygulama sonrası yapılacak yapı, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında B sınıfı Enerji Kimlik Belgesine sahip ise verilecek faiz desteğine ilave olarak 50 baz puan; A sınıfı Enerji Kimlik Belgesine sahip binalar için ise 100 baz puan daha faiz desteği sağlanmaktadır.

Hak sahiplerinin faiz desteğinden yararlanabilmesi için riskli yapıyı tahliye tarihinden en geç bir yıl içerisinde bakanlıkla protokol imzalamış bankalara başvuru yapması gerekmektedir. Kredi başvurusunun kabul edilip edilmemesi tamamen bankanın değerlendirmesinde olup bakanlık inisiyatifinde değildir.

Kredi faiz desteği oranları kredinin kullanıldığı tarihten kredi vadesi sonuna kadar geçerlidir. Hak sahibi Kanun kapsamına giren ve sahip olduğu yapı sayısı kadar kredi kullanabilmekte fakat kullanılabilecek toplam kredi tutarı en fazla 625.000

TL olabilmektedir. Bir hak sahibi hem faiz desteğinden hem de kira yardımından aynı anda yararlanamaz. Ayrıca bankalardan kullanılan krediler sebebiyle lehe alınacak paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaftır.

Muafiyetler

Hak sahipleri kanun kapsamında yapacakları sözleşme, devir ve tesciller ile uygulamalarda, noter harcı, tapu harcı, damga vergisi, vaset ve intikal vergisi, belediyelerce alınan harçlar, döner sermaye ücreti ve diğer ücretlerden muaf tutulmuştur. Kanun'un 7'nci maddesinin (10)'uncu fıkrasında ise gerçek kişilerce ve özel hukuk tüzel kişilerin uygulamada bulunulan riskli alanlardaki yapılardan, yapıların mevcut alanları için daha önce belediyelerce alınan harç ve ücretlere ilave olarak, sadece kullanım maksadı değişiklikleri ile yapı alanında ki artışlar için hesaplanan harç ve

ücret farkları alınacağı düzenlenmiştir. Belediyelerce bu düzenlemenin riskli yapıları kapsamaması nedeniyle değiştirilmesi talep edilmiş ve 6704 sayılı Kanunla söz konusu madde değiştirilerek, riskli yapılar da fıkra kapsamına alınmıştır. Bu değişiklikten sonra riskli alan veya riskli yapı ayrımı yapılmaksızın uygulama alanında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 79'uncu, 80'inci, 84'üncü ve Ek 1'inci maddesi uyarınca belediyelerce alınan harçlar ile 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 21'inci ve 23'üncü maddeleri uyarınca alınan her türlü ücret ve riskli olarak tespit edilen bina ya ilişkin olarak 1/7/1993 tarihli ve 21624 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Otopark Yönetmeliği uyarınca alınanlar da dâhil olmak üzere belediye meclisi kararı ile belirlenen ve alınan her türlü ücretler çerçevesinde, mevcut yapı kullanım alanları için daha önce belediyelerce alınan harç ve ücretlere ila-

ve olarak, sadece kullanım maksadı değişiklikleri ile yapı alanındaki artışlar için hesaplanan harç ve ücret farkları alınmaktadır.

Kanun ve yönetmelik maddesine açıklık getirmesi amacıyla kullanım maksadı değişikliği ile yapı alanındaki artışlara bağlı olarak belediyelerce alınacak harç ve ücretlerin hesaplanmasını örneklerle açıklarsak;

Bina kullanım alanı 200 m² olan konut ruhsatlı bir bina 6306 sayılı Kanun kapsamında yıkılıp yerine 350 m² kullanım alanına sahip yeni bir konut ruhsatlı bina yapıldığında belediye tarafından yeni yapılan binanın kullanım alanından eski binanın kullanım alanı düşülerek aradaki fark tahsil edilecektir. Yani 350 m² olan yeni kullanım alanından 200 m² olan eski kullanım alanı düşülerek 150 m² alan için harç ve ücret hesaplanarak tahsil edilecektir.

Bina kullanım alanı 200 m² konut ruhsatlı olan konut+ticaret imar planlı bir parselde bulunan binanın, 6306 Sayılı Kanun kapsamında yıkılarak toplam bina kullanım alanı 600 m² (100 m²'si ticaret, 500 m²'si konut) olan konut+ticaret ruhsatlı bina yapıldığında belediye tarafın-

dan yeni binanın konuta ayrılmış kullanım alanından 200 m²'lik alan düşülerek 100m² ticaret, 300m² konut alanı için harç ve ücret tahsil edilecektir.

Ruhsatsız olarak yapılmış kullanım alanı 90 m² olan binanın 6306 sayılı Kanun kapsamında yıkılarak toplam bina kullanım alanı 350 m² olan konut+ticaret ruhsatlı bina yapıldığında belediye tarafından bahse konu bina ile ilgili daha önceden belediye tarafından herhangi bir ücret alınmadığından dolayı yeni yapılan bina ile ilgili alınacak harç ve ücretlerin tamamı tahsil edilir.

Bina kullanım alanı 100 m² konut ruhsatlı olan ticaret imar planlı bir parselde bulunan binanın, 6306 sayılı Kanun kapsamında yıkılarak toplam bina kullanım alanı 900 m² olan ticaret ruhsatlı bina yapıldığında belediye tarafından 900 m² ticaret alanı harç ve ücret bedelinden 100 m² konut alanı harç ve ücret bedeli düşülerek hesaplanan tutar tahsil edilecektir.

Sonuç ve Değerlendirmeler

Ülkemizin depremselliği ve yapı stoku kalitesi göz önüne alındığın-

da bir afet anında meydana gelebilecek zararların en aza indirilmesi ve sağlıklı kentleşmenin sağlanması için 6306 sayılı Kanun kapsamında sağlanan hak ve muafiyetler, yapı stokunun yenilenmesini hızlandırmıştır. Ancak bir tarafta daha sağlıklı ve sağlam binalarda yaşama hakkı olan vatandaşlar bu hak ve muafiyetlerle binalarını yenilerken diğer tarafta belediyeler Kanun kapsamında yenilenen binalardan harç ve ücretleri tam olarak alamamaktadır. Bu alınamayan harç ve ücretler yeni yerleşim alanlarının bulunduğu belediyeleri fazla etkilememekte ancak gelişme bölgesi bulunmayan ve sınırları içerisinde bulunan yapıların büyük bir çoğunluğunu oluşturan ömrünü tamamlamış yapıların bulunduğu belediyelerde gelir kaybına neden olmaktadır. Bu durumda ne belediyeleri ne de vatandaşları zor durumda bırakmamak adına belediyelerin alamadığı harç ve ücretlerin Bakanlık tarafından oluşturulan dönüşüm projeleri özel hesabından karşılanması ömrünü tamamlamış yapıların yenilenmesini daha da hızlandıracak ve sağlıklı ve sağlam kentleşmenin hızını arttıracaktır.

T.C.
ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

Sayı : 17576483-045.01
 Konu : Görüş (Kısmi Yapı Kullanma)
 Dosya : 382093035

DAĞITIMLI

İlgi: a) Kayseri Valiliği'nin (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) 27/01/2017 tarih ve 890 sayılı yazısı ve ekleri.
 b) Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği'nin 22/02/2017 tarih ve 4092 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazıyla inşaatı tamamlanan ve yapı kullanma izni alma aşamasına gelen yapıda, bağımsız bölümü veya hissesi bulunan müteahhidin vergi ve sigorta borcu olduğu gerekçesiyle diğer bağımsız bölümlere yapı kullanma izin belgesi verilip verilemeyeceği konusunda görüş talep edilmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 17/04/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunla değişik 90'ıncı maddesinin dördüncü fıkrası ile belediyeler tarafından geçici iskân veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce yapılan inşaat dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna borçlarının bulunmadığına dair belge istenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Ancak uygulamada yapı müteahhidinin vergi ve sigorta borcundan dolayı yapı kullanma izni verilememesinin diğer maliklerin mağduriyetine sebep olması nedeniyle, 3194 sayılı İmar Kanununun 28'inci maddesi, 09/12/2009 tarihli ve 5940 sayılı Kanunla değiştirilmiş ve onuncu fıkrasına "Fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan, yapı sahibi, fenni mesuller ve ilgili idare elemanlarının birlikte düzenlediği tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen, ancak, yapı müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi sebebiyle yapı kullanma izin belgesi verilmesi işlemleri tamamlanamayan yapılar için, yapının müteahhidi olmayan yapı sahibinin talebi üzerine, ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilir. Bu belgenin bir örneği, ilgili kurumlara ve ilgililerin kayıtlarına işlenmek ve değerlendirilmek üzere ilgili meslek odalarına ve Bakanlığa gönderilir." hükmü eklenmiştir. Bu düzenlemenin gerekçesinde de hâlihazırda, yapı sahibinin aynı zamanda yapı müteahhidi olmadığı yapılarda, yapı müteahhidinin yapım işlerine ait vergi ve sigorta bedellerini ödememesi nedeniyle yapı kullanma belgesi düzenlenemediğinden ve bu nedenle yapı sahipleri mağdur edildiğinden yeni bir hüküm olarak getirildiği belirtilmiştir.

Getirilen düzenleme ile müteahhidin vergi ve sigorta borcundan dolayı yapı kullanma izni verilmesi, "yapının tamamlandığını gösteren tespit tutanağı düzenlenmesi" ve "yapının müteahhidi olmayan yapı sahibinin talebi" olmak üzere sadece iki şarta bağlanmış ve bunun dışında başka bir şart öngörülmemiştir. Dolayısıyla yapıda müteahhidin bağımsız bölüm sahibi/hissesi olması, diğer yapı sahiplerinin yapı kullanma izin taleplerinin karşılanmasına engel teşkil etmeyecektir. Esasen Kanunun 28'inci maddesinin onuncu fıkrası metni ve gerekçesine bakıldığında düzenlemenin amacının, bir yandan 5510 sayılı Kanunun 90'ıncı maddesinin dördüncü fıkrasının uygulamasını sınırlandırarak müteahhidin kusurundan dolayı yapıda diğer bağımsız bölüm sahiplerinin mağduriyetini gidermek, diğer yandan vergi ve sigorta borcunu ödemeyen müteahhidin sahip olduğu bağımsız bölümlere ise yapı kullanma izni verilmesini önlemek olduğu görülmektedir. Hukukun temel kurallarından birisi de kanunların amacına uygun yorumlanması ilkesidir. Nitekim Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun 10.07.2013 tarihli, E.2012/104 ve K.2013/87 sayılı kararında; ayrıca amaçsal yorum yönteminin de kuralın anlamına, düzenlemenin amacına ya da temel gerekçesine, kanunun çıkarılış nedenine göre yorumlanmasını gerekli kılacağı belirtilmiştir.

Hukuk Müşavirliğinin ilgi (b) görüş yazısında da "Kanunun 28'inci maddesinin onuncu fıkrasından anlaşılması gereken yapı kullanma izin belgesi için müracaat edildiğinde, ilgili idarece asıl araştırılacak olan, yapı kullanma izni talep eden kişinin (yapı sahibinin) yapının aynı zamanda "yapı müteahhidi" olup olmadığıdır. Şayet yapı kullanma izni için müracaat eden kişi (yapı sahibi) "yapı müteahhidi" değilse, müteahhidin vergi ve sigorta borcu bulunsun bile izin talebinin gereği yerine getirilmelidir. Diğer bir ifade ile bu düzenlemeyle yapı müteahhidinin kusuru sebebiyle bağımsız bölüm sahiplerinin cezalandırılması manasına gelen uygulamaya son verilmesi amacı güdülmektedir. Buna göre yapıda müteahhidin hissesinin olması veya bağımsız bölüm maliki olması durumunda sırf yapı müteahhidinin vergi ve sigorta borçlarını ödememiş olması sebebiyle yapı kullanma izni verilmemesi yolunun tercih edilmesi, diğer hissedarların veya bağımsız bölüm maliklerinin mağduriyetinin devamı anlamına gelir ki, bu düzenlemenin getiriliş amacıyla da örtüşmeyecektir." denilmektedir.

Diğer taraftan Anayasa'nın 35'inci maddesinin birinci fıkrasında "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir." ve 38'inci maddesinin yedinci fıkrasında da, "Ceza sorumluluğu şahsidir." hükmü yer almaktadır. Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun 02.02.2017 tarihli, E.2014/1546 ve K.2017/ sayılı Kararında "Bilindiği üzere mülkiyet hakkı malike mülkiyetinde bulunan şeyi kullanma, semerelerinden yararlanma ve o şey üzerinde tasarrufla bulunma yetkilerini tanımaktadır." denilmiş ve Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun 11.02.2014 tarihli, E.2014/20 ve K.2014/28 sayılı Kararında ise; Anayasa'nın 38'inci

maddesinin yedinci fıkrasında idari ve adli cezalar arasında bir ayrım yapılmadığından adli ve idari cezaların bu maddede öngörülen ilkelere tabi olduğu ve herkesin kendi eyleminden sorumlu tutulacağı belirtilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8'inci maddesinin birinci fıkrası "vergi mükellefini, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp eden gerçek veya tüzel kişi" olarak, ikinci fıkrası ise "vergi sorumlusunu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi" olarak tanımlamıştır. Yapının müteahhidi olmayan bağımsız bölüm sahipleri vergi borcunun ne mükellefi ne de sorumlusu olmadığı gibi, sigorta priminin de borçlusu değildir. Vergi ve sigorta borcunun mükellefiyeti ve sorumluluğu yapı müteahhidinin şahsındadır. Müteahhidin vergi ve sigorta borcu nedeniyle diğer kişilerin sorumlu tutularak mağdur edilmesi, Anayasa'da belirtilen mülkiyet hakkının kullanımını kısıtlayacağı gibi, ceza sorumluluğunun şahsi olması ilkesiyle de bağdaşmayacaktır.

Yukarıda yapılan açıklamalar, Anayasa ve kanun hükümleri ile yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde, getirilen düzenlemenin amacına da uygun olması bakımından, 3194 sayılı Kanunun 30'uncu maddesine göre kısmi yapı kullanma izni verilebildiği hükmü de dikkate alınarak, Kanunun 28'inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtildiği şekliyle yapının tamamlanmışlığının tutanakla belgelenmesi ve yapının müteahhidi olmayan yapı sahibinin (bağımsız bölüm sahibi) talebi üzerine, vergi ve sigorta borcu bulunan müteahhidin hissesi veya maliki olduğu bağımsız bölümler hariç tutularak, diğer bağımsız bölümler için kısmi yapı kullanma izni belgesi verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Hayrettin GÜNGÖR
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı V.

MEMURLAR VASITASIYLA TEBLİGAT

Hukuk alanında vazgeçilmez unsurları olan hak arama özgürlüğü ve savunma hakkının temelini de tebligat oluşturur.

Tebliğat, hukuksal bir işlemin ilgili kimsenin bilgisine sunulması için yetkili makamın, kanunun öngördüğü esas ve usullere uygun olarak (elektronik ortam da dahil) yazı veya ilan yoluyla yaptığı bildirme işlemidir (Kurt Konca, 2014: 240). 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 21. maddesinde tebliğ, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesi olarak ifade edilmiştir.

Tebliğat, muhatabın bir hukuki işleminden haberdar edilmesidir. Aynı zamanda bu işlemin kanunda belirtilen koşullara uygun olarak yerine getirildiğinin belgelendirilmesi işlemidir. Tebliğat, bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan bir usul işlemidir. Bir belgenin başarılı bir şekilde muhatabına teslim edildiğinin biçimsel kanıtıdır (Adalet Bakanlığı, 2015:2).

Tebliğatın iki boyutu bulunmaktadır. Tebliğat ile ilk olarak ilgili kimse bir hukukî işlem hakkında bilgilendirilmektedir. Ancak, bu bilgilendirmenin tebliğat olarak nitelendirilmesi için, belgelendirilmesi de gerekmektedir (Kurt Konca, 2014: 240).

Hak arama sürecinin başlayabilmesi için idarenin yapmış olduğu işlemlerle ilgili olarak kişiyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından söz konusu kimsenin zamanında ve usulüne göre bilgisine sunulması yani tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Belediye çalışanlarında genellikle memurlar vasıtasıyla yapılacak tebliğin zabıta memurları tarafından yapılması gerektiği düşüncesi hakimdir. Ayrıca muhatabın geçici olarak başka yere gitmesi ile muhatabın adreste bulunmaması, ölmesi veya adresinden sürekli olarak ayrılması halinde yapılacak işlemler konusunda uygulamada bazı hatalar yapıldığı görülmektedir.

Bu çalışmamızda 7201 sayılı Tebliğat Kanunu ile Tebliğat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda memurlar vasıtasıyla tebliğata ilişkin iş ve işlemler açıklanmaya çalışılacaktır.

Tebliğatın yapılması

Yargı mercileri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile vakıf yükseköğretim kurumları, il özel idareleri, belediyeler, köy hükmi şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak tüm tebliğat işlemlerinin 7201 sayılı Tebliğat Kanunu ve Tebliğat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'inde belirlenen usul ve esasları çerçevesinde Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) veya memur vasıtasıyla yapılması gerekmektedir.

Yalnız vergilendirme ile ilgili olup hüküm ifade eden ve tebliği gereken bilumum vesikalar ve yazılar 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun tebliğe ilişkin düzenlemeleri kapsamında tebliğ edilecektir.¹

Diğer kanunlarda özel hüküm bulunması halinde veya tehirinde zarar umulan işlerde veya aynı yerde bulunan 7201 sayılı Kanunun 1'inci maddesinde² yazılı daire ve müesseseler arasında veya bu daire ve müesseselerde bulunan şahıslara yapılacak tebliğat, kendi memurları veya mahalli mülkiye amirinin emriyle zabıta vasıtasıyla yaptırılır.³

Tebliğatın memur vasıtasıyla yapılması

a) Kanunlarda özel hüküm bulunan hallerde,
b) Gecikmesi halinde zarar doğabilecek işlerde,
c) 7201 sayılı Kanunun 1'nci maddesinde belirtilen ve aynı yerde bulunan merciler arasında ya da bu mercilerde bulunan kişilere yapılması durumunda, tebliğler kendi memurları veya mahalli mülki idare amirinin emriyle kolluk vasıtasıyla yaptırılır.

Memur vasıtasıyla tebliğat yaptırılmasını gerektiren sebep tebliğat evrakında gösterilir. 7201 sayılı Kanunu'nun 2'nci maddesinde belirtilen zabıta'dan kastedilen belediye zabıtası değil kolluktur. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'na göre umumî zabıta; silahlı bir kuvvet olan (polis) ve (jandarma)'dır.

Belediyelerde memurlar vasıtasıyla tebliğat denildiğinde ilk akla gelen personel zabıta'dır. Belediyelerde tebliğat yapmak belediye zabıtasının asli görevi gibi algılanır. Uygulamada genellikle belediye birimleri de 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre yapılması gerekli olan tebliğler de dahil olmak üzere tebliğatları zabıta personeli marifetiyle yaptırmak kolaylarına gelmektedir. Belediye Zabıta Yönetmeliği'nde zabıtanın görevleri arasında tebliğat ile herhangi bir görev belirtilmemiştir. Yalnız zabıtanın beldenin düzeni ve esenliği ile ilgili görevleri arasında; "Mülki idare amiri, belediye başkanı veya yetkili kıldığı amirle-

1) Vergi Usul Kanunu'nda tebliğe ilişkin düzenlemeler "Tebliğler" başlıklı Beşinci Kısım içinde 93 ilâ 109. maddeleri arasında "Tebliğ Esasları ve Muhataplar" başlıklı Birinci Bölümde yer almaktadır.

2) Kazaî merciler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile vakıf yükseköğretim kurumları, il özel idareleri, belediyeler, köy hükmi şahsiyetleri, barolar ve noterler.

3) Yalnız Zor kullanılması gerektiren veya hazırlık tahkikatına taallük eden vazifelerini zabıta tarafından yapılacağına dair olan hükümlerle 7201 sayılı Kanunun ikinci babında yazılı hususî; kazaî tebliğat, idari tebliğat, mali tebliğat hükümleri saklıdır.

rin hizmetle ilgili emirlerini yerine getirmek” de sayılmıştır(md.10/1-a-25). Bundan dolayı belediye zabıtası, mülki idare amiri, belediye başkanı veya yetkili kıldığı amirlerin görevlendirmesi üzerine; 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun 2’nci maddesi hükmü uyarınca; diğer kanunlarda özel hüküm bulunması halinde veya gecikmesi halinde zarar doğabilecek işlerde veya aynı yerde bulunan 7201 sayılı Kanun’un 1’inci maddede yazılı daire ve müesseseler arasında veya bu daire ve müesseselerde bulunan şahıslara yapılacak tebligatı yapabilir.

Kolluk vasıtasıyla tebligat yaptırılabilmesi için, tebliği çıkaran merciin, sebebini de belirtmek suretiyle mahalli mülki idare amirine müracaat etmesi gerekir. Mahalli mülki idare amirinin emri olmadan kolluğa gönderilen tebliğ evrakı gönderen mercie iade edilir.

Memur vasıtasıyla tebliğde zorunlu masraflar

Memur eliyle tebligat yapılması halinde, tebligat yapana zaruri masrafları için bir ücret ödenmektedir. Memur vasıtasıyla yaptırılacak tebliğlerde, tebliğ yapana verilecek zorunlu masrafların miktarı, tebliğ yapılacak şahsın bulunduğu yerin uzaklığına göre, her mali yılbaşında, il idare kurullarınca, merkez ilçe ve bağlı ilçeler için ayrı ayrı tespit olunur. Tebligatın yapılmasını isteyen, zaruri masraf verilen memurlara yaptıkları tebliğ dolayısıyla verilecek zorunlu masrafları peşin olarak öder.

Ayrıca kendilerine zaruri masraf verilen memurlara yaptıkları tebliğ dolayısıyla 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu mucibince ayrıca harcırah verilmez.

6245 sayılı Kanunun “Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:” başlıklı 48’inci maddesinde; memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı verilmeyeceği, bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verileceği, bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceğinin İçişleri, Maliye ve Ulaştırma Bakanlıklarınca müştereken tespit olunacağı hükmüne bağlanmıştır.

Bu hükmeye uygun olarak seyahat kartlarının kimlere, hangi şartlarda verileceği ve uygulamaya ilişkin esaslar; 16, 23 ve 30 Seri Nolu Harcırah Kanunu Genel Tebliği ve 8/12/1995 tarihli ve B.07.0.BMK.0.17-27-48-629/32571 sayılı Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü’nün genel yazısıyla belirlenmiş, İçişleri ve Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlıkları ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken imzalanan ve 1/1/2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren protokol kapsamında, 30 Seri Nolu Tebliğde belirlenen illere (Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Bursa, Konya ve Gaziantep) diğer büyükşehirler de eklenmiş ve uyulması gereken hususlar yeniden belirlenerek söz konusu protokol kapsamında bu esasların uygulanmasına devam edilmiştir. Diğer taraftan, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 21’inci maddesinde de, “6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 48’inci maddesi uyarınca İçişleri, Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları tarafından müştereken belirlenen esaslar çerçevesinde, seyahat kartı verilecek personel listesi, birimlerin teklifleri değerlendirilerek mali hizmetler birimi tarafından kontrol edilir. Buna ilişkin talepler yukarıda belirtilen esaslar ile Bakanlık tarafından yapılan düzenlemelere uygunluk ve bütçe ödeneğinin yeterliliği yönünden en geç üç işgünü içinde kontrol edilir, Uygun görülmeyle talepler gerekçeli bir yazıyla ilgili birime gönderilir.” hükmü yer almıştır. Bu kapsamda, 2006 yılından itibaren seyahat kartlarına ilişkin teklifler, ilgili düzenlemeler çerçevesinde kuramların mali hizmetler birimi tarafından değerlendirilmeye başlanmış ve uygulama bu şekilde yürütülmüştür.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü’nün Seyahat Kartı konulu, 23/12/2016 tarihli ve 10566 sayılı genel yazısında⁴ seyahat kartlarına ilişkin açıklamalarda bulunularak, 2017 yılında uyulması gereken hususlar belirtilerek 2017 yılı için geçerli olmak üzere seyahat kartları KDV hariç;

- Ankara, İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde aylık 79,75 TL,
- Diğer büyükşehir belediye sınırları içerisinde aylık 59,45 TL,
- Büyükşehir olmayan diğer illerde ise aylık 44,55 TL karşılığında verileceği belirtilmiştir.

Tebliğ evrakının nüshaları, makbuz verilmesi ve davetiyelerin tanzimi

Tebliğ olunacak her nevi evrak, biri dosyasına konulması ve diğeri tebliğ edilecek kişilere verilmek üzere yeterli sayıdaki nüshadan oluşur. Bu nüshalarda, iş sahibi veya vekilinin imzası bulunur. Resen yapılan tebligata ait evrak, tebliği çıkaran merciin yetkili memuru tarafından imzalanır.

Tebliğ olunmak üzere yetkili mercilere verilecek evrakın her nüshasına bu mercilerce, verildiği tarih yazılır ve istenirse makbuz verilir.

Her nevi evrakın tebliğine ve davetiyelere ait tebliğ mazbataları dosyasına konulur.

Davetiyeler Tebligat Kanununun 9’uncu maddesinde yazılı kayıtları içermek üzere tanzim olunur.

Davetiyeler;

4) Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü’nün Seyahat Kartı konulu, 23/12/2016 tarihli ve 10566 sayılı genel yazısına [İller&Belediyeler | 73](http://www.bumko.gov.tr/Eklenti/10368,seyahat-kartlarına-iliskin-genel-yazi-2017pdf.pdf?0& linkinden erişilebilir.</p>
</div>
<div data-bbox=)

1. Tarafların ve varsa kanuni temsilci ve vekillerinin ad ve soyadları ile ikametgah veya mesken yahut iş adreslerini,
2. Anlaşılacak şekilde kısaca tebliğin mevzuunu,
3. Davet edilen şahsın hangi mercide ve hangi gün ve saatte hazır bulunması lazım geldiğini ve bu merciin yerini,
4. Kanunlarına göre davetiye ve celpnamelere derci icabeden sair hususları,
5. Davetiyeyi çıkaran merciin mührünü ve mahkeme başkatibinin ve diğer mercilerde salahi yetli memurun imzasını.

Kayıtları ihtiva edecek şekilde Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ek-1’de yer alan (1) numaralı örnekte gösterildiği şekilde hazırlanır.

Bilinen adreste tebligat

Tebliğat, öncelikle tebliğ yapılacak şahsın bilinen en son adresinde yapılır. Bilinen en son adresin tespitinde, tebliğ isteyen beyanı, muhatabın veya diğer ilgililerin bildirimleri ya da mevcut belgeler esas alınır.

Bilinen en son adres kavramı, yerleşim yerinden farklıdır; daha geniş bir içeriğe sahiptir. Türk Medeni Kanunu’na göre yerleşim yeri, bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir. Bir kimsenin aynı zamanda birden çok yerleşim yeri olmaz (md. 19). Bilinen son adresin süreklilik arz etmesi, kişinin orada oturması gerekmez. İlgilinin iş yeri adresi, bilinen son adres niteliği taşıyabilir. Bilinen en son adresin tespitinde, tebliğ isteyen beyanı, muhatabın veya diğer ilgililerin bildirimleri ya da mevcut belgeler esas alınır (Kurt Konca, 2014:245,246)

Muhatabın bilinen en son adresinde yapılması temel ilkedir. 7201 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesi hükmünde “bilinen en son adres” kavramı tanımlanmamış; lakin tebligatın muhataba bilinen en son adresinde yapılacağı emredici bir biçimde düzenlenmiştir (Torun, 2016: 653).

Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılmaması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır. Ayrıca başkaca adres araştırması yapılmaz. Tebligat Kanunu’nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik’in 79’uncu maddenin ikinci fıkrasına göre renkli bastırılan tebligat zarfında, adresin muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresi olduğu belirtilerek bu adrese tebligat yapılacağına dair meşruhata yer verilir.

Böylece adres kayıt sistemindeki adres, kişinin resmî tebligat adresi olarak kabul edilmiştir. Bu durumda, bir vatandaşın adresini doğru bir şekilde bildirmesi ve kendisine ulaşabilmesi önemlidir. Adres kayıt sistemi dışında ayrıca bir adres araştırması yapılmayacaktır. Bu açıdan, adres kayıt sistemindeki adres, başkaca araştırma yapılmasını gerekli kılmayan son adres olarak kabul edilmiştir. Bu durumda, ne tebligatı çıkartan merciin ne de posta memurunun başkaca bir adres araştırması yapmasına gerek bulunmaktadır (Torun, 2016: 655-656).

Bilinen son adrese tebligat çıkarılmadan mernis adresine tebligat çıkarılamaz. Kanun ve yönetmelik hükümlerine göre öncelikle bildirilen adrese tebligat çıkarılacak, çıkarılan tebligatın bila tebliğ iade edilmesi halinde ise, bu kez muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre çıkarılacaktır. Tebligat Kanunu’nun 10/2 ve 21/2. maddelerini farklı şekilde yorumlayarak muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine başka adresi bilinmiyor diyerek doğrudan doğruya 21/2. maddesine göre tebligat çıkartılması doğru olmaz. Bu davranış Anayasanın 36. maddesine aykırı olur ve muhatabın savunma hakkının kısıtlanması anlamına gelir.⁵

Yargıtay HGK. 17/12/2014 tarih, E:2013/1372, K:2014/1065 sayılı kararında⁶, Mahkemece, davalı kadının bilinen en son adresi araştırılmadan dava dilekçesi ve ön inceleme duruşma günü doğrudan davalının mernis adresine Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesi uyarınca tebliğ edilmiştir. Bu durumda dava dilekçesi ve ön inceleme duruşma günü tebliğleri usulsüz olup, davalının savunma hakkı kısıtlanmıştır. O halde mahkemece öncelikle Tebligat Kanunu’nun 10/2. maddesi gözetilerek davalının bilinen en son adresi tespit edilerek dava dilekçesinin usulüne uygun tebliği ile sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, bu husus gözetilmeden tebligatların doğrudan doğruya Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre çıkartılması usul ve yasaya aykırıdır denilmiştir.

Yalnız kendisine tebliğ yapılacak şahsın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebligat yapılması caizdir. Bir şahsa, adresinden başka bir yerde tebligat yapılabilmesi için o şahsın kabulü halinde mümkündür. Tebliğ yapılacak şahsın, tebliği çıkaran mercie veya tebliğ memur vasıtasıyla tebliğ ediliyorsa tebliğ memuruna müracaat etmesi durumunda da tebliğ yapılır.

Daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmî kayıtlardaki adresleri esas alınır ve 7201 sayılı Kanunun 35’inci madde hükümleri uygulanır.

5) “T.C. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, E. 2015/20980, K. 2015/21537, T. 17.11.2015 sayılı kararı.

(<https://www.facebook.com/notes/yukse-mahkeme-ictihatları/yargıtay-2hd-201520980e201521537bilinen-son-adrese-tebligat-çıkarılmadan-mernis-Erişim-12/05/2017>)

6) <http://emsal.yargıtay.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/Erişim> 12/05/2017

Danıştay, 3. Dairesi E: 2012/726, K: 2014/788 sayılı kararı⁷ ile davacı şirketin resmi kayıtlardaki adresi araştırıldıktan sonra tespit edilen adreste tebligat yapılması gerekirken, dava dilekçesinde gösterilen adreste yapılan tebligat sonrasında dilekçenin süresinde yenilenmemesi nedeniyle davanın süre aşımı yönünden reddedilmesini isabetli bulmayarak vergi mahkemesi kararı bozulmuştur.

Tebliğat yapılabilecek kişiler

Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligat vekile yapılır. Vekile bürosunda yapılacak tebligat, resmî çalışma gün ve saatleri içinde yapılır. Vekil birden çok ise bunlardan birine tebligat yapılması yeterlidir. Eğer tebligat birden fazla vekile yapılmış ise bunlardan ilkinin yapılan tebliğ tarihi asıl tebliğ tarihi sayılır.

Diğer taraftan, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca yapılan parselasyon planlarında ve dağıtım cetvellerinde, düzenlemeye giren her taşınmaz mala karşılık sahiplerine verilecek bağımsız veya şuyulu imar parsellerinin parsel büyüklükleri, hisse miktarı, parsellerin konumu gibi hususlar ayrı ayrı gösterildiğinden, bu planların düzenlemeye tabi tuttukları taşınmaz sahipleri için subjektif ve kişisel işlemler oldukları için idarenin böyle bir işlemi bizzat davacıya 7201 sayılı Tebligat Kanununun ilgili hükümleri uyarınca tebliğ etmesi gerekmektedir. Danıştay 6. Dairesi, E 2009/355, K: 2011/1371 sayılı kararı⁸ ile davalı idarece söz konusu işlemin daha önceki bir tarihte, davacıya tebliğ edildiği veya davacının öğrendiğinin ispatlanamaması halinde, davacının dava konusu işlemi öğrenme tarihi olarak, dava dilekçesinde belirttiği tarihin kabul edilmesi gerektiğinden İdare Mahkemesince anılan gerekçeyle davanın süre yönünden reddine karar verilmesini isabetli görmemiştir.

Kanuni temsilcisi bulunanlara yapılacak tebligat temsilciye yapılır. Kanuni temsilcisi bulunanlara kanun hükümleri gereğince bizzat kendilerine tebligat yapılması icap ederse temsilciye tebligat yapılmaz. Birden fazla kişinin temsilcisine, tebliğ olunacak evrakın ancak bir nüshası verilir. Şu kadar ki, yalnız evrakı tebellüğ için vekalet verilen kişiye temsil ettiği kişilerin sayısı kadar nüsha verilir. Evrakı tebellüğ için temsilci tayin ederek merciine bildirmiş olan kişiye tebligat yapılmaz.

Tüzel kişilere tebliğ yetkili temsilcilerine, bunlar birden çok ise yalnız birine yapılır. Gerçek ve tüzel kişilere ait ticari işletmelerin işlemlerinden kaynaklanan uyumsuzluklarda, ticari işletmenin o işlemde yetkili ticari temsilcisine yapılan tebliğ geçerlidir. Tüzel kişiler adına tebligatı almaya yetkili kişiler, herhangi bir sebeple mutat iş saatlerinde işyerinde bulunmamaları veya o sırada evrakı bizzat alamayacak bir halde olmaları durumunda tebliğ, tüzel kişinin o yerdeki sürekli çalışan memur veya müstahdemlerinden birine yapılır. Ancak, kendisine tebliğ yapılacak memur veya müstahdem, tüzel kişinin o yerdeki teşkilatı veya personeli içinde görev itibarıyla tebligatın muhatabı olan tüzel kişinin temsilcisinden sonra gelen bir kimse veya evrak müdürü gibi esasen bu tür işlerle görevlendirilmiş bir kişi olması gereklidir. Bu kişilerin de bulunmaması halinde, bu husus tebliğ mazbatasında belirtilir ve tebliğ, o yerdeki diğer bir memur veya müstahdeme yapılır.

Er ve erbaşlara yapılacak tebliğ, kıta komutanı ve kurum amiri gibi en yakın üste yapılır. Nöbetçi amiri veya subayı, tebliğ memurunun en yakın üste tebliğ yapmasını temin eder.

Er ve erbaş dışında kalan askeri şahıslara, birlik veya kurumda tebligat yapılması gerektiğinde, tebliğin yapılmasını nöbetçi amiri veya subayı temin eder. Muhatap bu kişiler tarafından derhal bulundurulamaz veya tebellüğden kaçınırsa ya da diğer bir sebeple tebliğin temini mümkün olmazsa, tebliğ o nöbetçi amiri veya subayına yapılır.

Kendisine tebligat yapılacak kişi adresinde bulunmazsa tebliğ, kendisi ile aynı konutta oturan kişilere veya hizmetçilerinden birine yapılır.

Belirli bir yerde devamlı olarak meslek veya sanatını icra edenlere, o yerde de tebligat yapılabilir. Muhatabın işyerinde bulunmaması halinde tebliğ, aynı yerde sürekli olarak çalışan memur veya müstahdemlerinden birine yapılır. Muhatap, meslek veya sanatını konutunda icra ediyorsa, kendisi bulunmadığı takdirde memur veya müstahdemlerinden birine yapılır. Bunlardan hiç birinin bulunmaması durumunda tebliğ, aynı konutta sürekli olarak oturan kişilere veya hizmetçilerinden birine yapılır.

Tebliğ yapılacak kişi; otel, pansiyon, hastane, tedavi veya istirahat evi, fabrika, okul, öğrenci yurdu, resmi veya özel daire veya kurum gibi içine serbestçe girilemeyen veya arananın kolayca bulunması mümkün olmayan bir yerde bulunuyorsa tebliğin yapılmasını, o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amiri temin eder. Muhatap bu kişiler tarafından derhal bulundurulamaz veya tebellüğden kaçınırsa yahut diğer bir sebeple tebliğin temini mümkün olmazsa tebliğ o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amirine yapılır.

Tutuklu ve hükümlülere tebligat yapılmasını, bu kişilerin bulunduğu kurum müdürü, müdür yoksa orayı idare eden memur temin eder. Bir yıl veya daha fazla hürriyeti bağlayıcı ceza ile mahkûm olup kendilerine kanuni temsilci atanmış olan-

7) "3. Daire 2012/726 E., 2014/788 K. ..." Özet : 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında 6099 sayılı Kanun'la eklenen hüküm uyarınca davacı şirketin resmi kayıtlardaki adresi araştırılarak tespit edilen adrese tebligat yapılması gerektiği hakkında.....(<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/> Erişim 12/05/2017)

8) 6. Daire 2009/355 E. , 2011/1371 K.... "Özeti : Adli yargıda görülen dava sırasında parselasyondan söz edilen bilgilerin ilgilinin vekilince bildirilmiş olmasının, ilgilisi açısından dava açma süresini başlatmayacağı hakkında...

(<http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/> <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/> Erişim 12/05/2017)

lara ait tebligat, kanuni temsilcisine yapılır. Tutuklu ve hükümlüye tebligat yapılamazsa tebliğ mazbatasına müdür veya memur tarafından belirtilen sebep şerh verilir.

Muhatap yerine kendisine tebliğ yapılacak kimsenin görünüşüne nazaran onsekiz yaşından aşağı olmaması ve bariz bir surette ehliyetsiz bulunmaması lazımdır.

Muhatabın geçici olarak başka yere gitmesi halinde tebligat

Yukarıda tebligat yapılacak kişiler⁹ olarak belirtilen yazılı kişiler, tebliğ yapılacak olanın geçici olarak başka yere gittiğini belirtirlerse, tebliğ memuru, muhatabın hangi sebeple adresten geçici olarak ayrıldığını, beyanda bulunanın adı ve soyadı ile sıfatını tebliğ tutanağına yazar. Tebliğ tutanağını beyanda bulunana imzalatır ve tebliğ edilecek evrakı beyanda bulunana verir. Bu kişiler, tebliğ evrakını kabule mecburdurlar.

Geçici olarak ayrılmaya ilişkin beyanın 7201 sayılı Tebligat Kanununun 13, 14, 16, 17 ve 18'inci maddelerde, Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in 21, 22, 23, 25, 26 ve 27 nci maddelerinde yazılı kişiler dışında komşu, kapıcı gibi üçüncü kişilerden öğrenilmesi halinde yapılacak işlemle ilgili bir düzenleme yapılmamıştır. Uygulamada tebliğ memurların özellikle muhatabın komşu veya kapıcısından aldıkları geçici olarak ayrılmaya ilişkin beyanların tebliğ mazbatasına geçirilerek altının ilgiliye imzalatıldığı görülmektedir. Yargıtay,¹⁰ 7201 sayılı Kanunun 20'nci maddeye göre tebliğ yapılabilmesi için adreste birinin bulunması ve bu kişinin muhatabın geçici olarak başka bir yere gittiğinin belirtilmesinin gerektiğine hükmetmiştir; muhatabın komşunun bu husustaki beyanıyla 20'nci maddeye göre tebligat yapılmasını usulsüz saymıştır (Kurt Konca, 2014:251).

Kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muvakkaten başka bir yere gittiğini belirten kimse, beyanını imzadan imtina eder ve tebliğ evrakını kabul etmemeleri durumunda, tebliğ memuru bu hususu tutanağa yazar, imzalar ve tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti üyesinden birine ya da kolluk amir veya memurlarına imza karşılığında teslim eder ve teslim ettiği kişinin adresini içeren ihbarnameyi gösterilen adresin kapısına yapıştırır. Kapiya yapıştırılan ihbarname on gün süreyle kapıda kalır.

Kendisine tebliğ evrakı teslim edilen kişiler, tebliğ evrakını üç ay saklamakla yükümlüdürler. Tebliğ evrakının belirli süre içermesi durumunda, bu evrak içerdiği sürenin bitiminden itibaren üç ay daha saklanır. Bu süreden sonra tebliğ evrakı hakkında yapılacak işlemler ilgili kurumların mevzuatına tâbidir.

Muhatabın muvakkaten başka yere gitmesi durumunda yapılacak tebligatlarda¹¹ tebliğ, tebliğ evrakının tebligat yapılabilir yazılı kişilere verildiği tarihte veya ihbarname kapiya yapıştırılmışsa bu tarihten itibaren onbeş gün sonra yapılmış sayılır.

Muhatabın adreste bulunmaması, ölmesi veya adresinden sürekli olarak ayrılması halinde yapılacak işlem

ÖRNEK 25

TEBLİGAT-HABER KAĞIDI	TEBLİGAT-HABER KAĞIDI
Muhatabın Adı ve Soyadı	Muhatabın Adı ve Soyadı
Tebliğ Çıkaran Mercin Adı	Tebliğ Çıkaran Mercin Adı
Barkod Dosya no	Barkod Dosya no
Adınıza olan tebliğ evrakı	Adınıza olan tebliğ evrakı
Sebebiyle	Sebebiyle
Tarih: / /	Tarih: / /
Saat: / /	Saat: / /
Tebliğ teslim alanı	Tebliğ teslim alanı
Muhtarın Adı-Soyadı	Muhtarın Adı-Soyadı
İmzası ve Mühür	İmzası ve Mühür
Tebliğ Memurunun Adı-Soyadı	Tebliğ Memurunun Adı-Soyadı
İmzası	İmzası

(Örnek No 2 - Tebligat Yönetmeliği m. 31)

Adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine meşruhat verilerek çıkarılan tebligatlar hariç olmak üzere, muhatap veya muhatap adına tebliğ yapılabilecek olanlardan hiçbirisi gösterilen adreste sürekli olarak bulunmazsa, tebliğ memurunun, adreste bulunmama sebebini bilmesi muhtemel komşu, yönetici, kapıcı, muhtar, ihtiyar heyeti veya meclisi üyeleri, kolluk amir ve memurlarından araştırarak beyanlarını tebliğ mazbatasına yazıp imzalatması, imzadan çekinmeleri halinde bu durumu yazarak imzalaması gerekir.

Tebliğ memuru;

a) Muhatap veya muhatap adına tebligat yapılabilecek kişiler, o adreste bulundukları halde hiçbirinin tebliğ anında gösterilen adreste mevcut olmamaları,

9) 7201 sayılı Tebligat Kanununun 13, 14, 16, 17 ve 18 inci maddelerde, Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 21, 22, 23, 25, 26 ve 27 nci maddelerde yazılı şahıslar.

10) "Somut olayda satış ilanı tebliğ işleminin, "Muhatap geçici İstanbul'a gittiğinden 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21. maddesine göre kapısına 2 nolu haber kağıdı yapıştırılıp, evrak mahalle muhtarlığına teslim edildi. Komşusu Özlem ...haber verildi. İmzadan kaçındı." şerhi ile yapıldığı görülmüştür. Komşunun beyanına göre muhatabın şehir dışında İstanbul'da olduğu anlaşıldığından şehir dışındaki muhataba 21'e göre tebligat yapılamayacağından sözü edilen tebliğ işleminin usulsüz olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan Tebligat Kanununun 20. maddesine göre tebliğ yapılabilmesi için adreste birinin bulunması, kendisine tebliğ yapılacak şahsın muvakkaten başka yere gittiğinin belirtilmesi gerekir. Oysa somut olayda satış ilanının tebliğ edildiği adreste hiç kimse bulunmayıp, komşu beyanına göre adresin kapalı olduğu anlaşıldığından olayda 20. maddenin uygulanması da mümkün değildir. İİK'nun 127. maddesi gereğince taşınmaz satışlarında, satış ilanının bir örneği borçluya tebliğ edilmelidir. Borçluya satış ilanının tebliğ edilmemiş olması veya usulsüz tebliğ edilmesi başlı başına ihalenin feshi sebebidir." 12. HD., E. 2011/9908, K. 2011/26273, T. 5.12.2011 (Kurt Konca, 2014:251)

11) 7201 sayılı Kanunun 20 inci, Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 29. maddesi.

b) Muhatap ya da kendilerine tebligat yapılabilecek kişilerin tebellüğden kaçınması,

c) Muhatap, gösterilen adreste hiç oturmamış veya bu adresten sürekli olarak ayrılmış olsa dahi tebligatın, muhatapın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine bu husus meşruhat verilerek çıkarılması hallerinden biri gerçekleştiği takdirde tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti veya meclisi üyesinden birine ya da kolluk amir veya memuruna imza karşılığında teslim eder. Tebliğ memuru, Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in ek-1'de yer alan (2) numaralı örneğe uygun olarak düzenlenen ihbarnamayı gösterilen adresteki kapıya yapıştırır. (a) bendinde belirtilen halin gerçekleşmesi durumunda tebliğ memuru, tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirir.

Yukarıda belirtilen şekilde yapılacak tebligatlarda, ihbarnamenin gösterilen adresin kapısına yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır.

Kendisine tebliğ evrakı teslim edilen kişiler, tebliğ evrakını üç ay saklamakla yükümlüdürler. Tebliğ evrakının belirli süre içermesi durumunda, bu evrak içerdiği sürenin bitiminden itibaren üç ay daha saklanır. Bu süreden sonra tebliğ evrakı hakkında yapılacak işlemler ilgili kurumların mevzuatına tâbidir.

Tebliğ imkânsızlığı ve tebellüğden kaçınma ile adres kayıt sistemindeki adreste bulunamama halinde,¹² ihbarnamenin gösterilen adresin kapısına yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır. Bu şekilde yapılan tebligatlarda kapıya yapıştırılan ihbarnama on gün süreyle kapıda kalır.

Muhataap yerine tebligat yapılacak kişinin yaş ve ehliyet şartı

Muhataap yerine kendisine tebliğ yapılacak kişinin görünüşüne nazaran onsekiz yaşından aşağı olmaması ve açıkça anlaşılır bir şekilde ehliyetsiz bulunmaması gerekir.

Akıl hastalığı, akıl zayıflığı veya diğer bir hastalık ya da engel sebebiyle kendisi ile anlaşma imkânı olmayan kişiye tebligat yapılmaz.

Muhataap adına kendisine tebligat yapılacak olan, görünüşüne nazaran onsekiz yaşından aşağı veya açıkça anlaşılır bir şekilde ehliyetsiz olur ve o adreste muhatap yerine tebligat yapılacak başka bir kişi de bulunmazsa Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in 30'uncu maddesinde düzenlenen "Muhatabın adreste bulunmaması, ölmesi veya adresinden sürekli olarak ayrılması halinde yapılacak işlem" ve 31'inci maddesinde düzenlenen "Tebliğ imkânsızlığı ve tebellüğden kaçınma ile adres kayıt sistemindeki adreste bulunamama halinde yapılacak işlem" hükümlerine göre işlem yapılır.

Tebliğ memuru, tebligat yaparken muhatapın veya onun adına tebliğ yapılacak kişilerin kimlikleri ile bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyıp taşımadıklarını incelemeye yetkilidir.

Tebliğ mazbatasında bulunması gereken bilgiler ve tanzimi

Tebliğ bir mazbata ile belgelendirilir. Bu mazbatanın;

- Tebliğin çıkaran merciin adını,
- Tebliğin isteyen tarafın adını, soyadını ve adresini,
- Muhatabın adını, soyadını ve adresini,
- Tebliğin konusunu,
- Tebliğin kime yapıldığını ve tebliğ muhatabından başkasına yapılmış ise o kişinin adını, soyadını, adresini ve 34'üncü madde gereğince tebellüğe ehil olduğunu,¹³
- Tebliğ tarihini, saatini ve nerede yapıldığını,
- Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in 30'uncu maddesi "Muhatabın adreste bulunmaması, ölmesi veya adresinden sürekli olarak ayrılması halinde yapılacak işlem" ve 31'inci maddesi "Tebliğ imkânsızlığı ve tebellüğden kaçınma ile adres kayıt sistemindeki adreste bulunamama halinde yapılacak işlem" durumlarının gerçekleşmesi halinde bu hususlarla ilgili hangi işlemlerin yapıldığını, adreste bulunmama ve kaçınma için gösterilen sebebi,
- Tebligatın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine yapılması durumunda buna ilişkin kaydı,
- Tebliğ evrakı kime verilmiş ise onun adı, soyadı, sıfatı ve imzası ile tebliğ memurunun adı, soyadı ve imzasını içermesi gerekir.

Tebliğ mazbatasında yukarıda belirtilen hususları kaydetmek için yeterli alan bulunmaması halinde tebliğ memuru usulüne uygun şekilde mazbataya eklenti yapabilir.

12) 7201 sayılı Kanunun 21 inci, Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 31. maddesi

13) Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 34. maddesine göre, Muhatap yerine kendisine tebliğ yapılacak kişinin görünüşüne nazaran onsekiz yaşından aşağı olmaması ve açıkça anlaşılır bir şekilde ehliyetsiz bulunmaması gerekir. Akıl hastalığı, akıl zayıflığı veya diğer bir hastalık ya da engel sebebiyle kendisi ile anlaşma imkânı olmayan kişiye tebligat yapılmaz.

7201 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı mercilerden çıkarılacak tebliğ evrakının, tebliğ mazbatalı kapalı bir zarf içinde gönderilmesi zorunludur.

İmza edemeyecek durumda olmak

Kendisine tebliğ yapılacak kişi, imza atacak kadar yazı bilmez veya diğer sebeplerle imza atamayacak durumda bulunursa okuryazar komşulardan bir kimse, okuryazar bir komşu bulunmaz veya bulunan komşu imzadan kaçınırsa tebliğ memurunun daveti üzerine gelecek olan o mahalle veya köyün muhtar veya ihtiyar heyeti ya da meclisi üyelerinden birisi yahut bir kolluk görevlisi huzurunda;

- a) Kendisine tebliğ yapılan kişinin sol elinin başparmağı, sol elinin baş parmağı yoksa aynı elinin diğer bir parmağı, sol eli yoksa sağ elinin baş parmağı, bu da yoksa diğer parmaklarından biri bastırılır.
- b) Tebliğ yapılacak kişinin iki eli de yoksa tebliğ evrakı kendisine verilir.
- c) Tebliğ mazbatasında hangi elin hangi parmağının bastırıldığı ve sebebi, tebliğ yapılacak kişinin iki eli de yoksa evrakın kendisine verildiği ve huzurunda tebligat yapılan şahsın kimliği yazılarak hazır bulunan şahsa da imzalatılmak suretiyle tebliğ edilir.

Buna göre hazırlanarak bastırılan ve tebligatı çıkaran merci tarafından tanzim edilen Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in ek-1'de yer alan (3) numaralı örnek tebliğ mazbatasının ilgili bölümleri tebliğ memuru tarafından tebliğ yerinde düzenlenir.

Tebliğ mazbatası, tebliği çıkaran merci ve tebliğ memuru tarafından okunaklı şekilde düzenlenir.

Tebliğ mazbatasında muhatabın birden fazla adresine yer verilemez. Aksi halde tebliğ mazbatası tebligatı çıkaran mercie iade edilir.

Usulsüz tebligat, gece ve tatil günlerinde tebligat

Tebliğ, usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatabı tebliği öğrenmiş ise geçerlidir. Aksi takdirde tebligat yapılmamış sayılır. Muhatap, her ne şekilde olursa olsun tebliğ evrakını veya davetiye alırsa ya da bunların içeriğini öğrenirse tebliği öğrenmiş sayılır. Bu durumda muhatabın tebliği öğrendiğini beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Yalnız tebliğin usulüne aykırı yapılmış olması halinde, muhatabın tebliği öğrendiğinin ve bunun tarihinin iddia ve ispatı mümkün değildir.

Gece vakti tebligat yapılabilir.

Resmî ve adli tatil günlerinde de tebligat yapılabilir.

Basılı evrak

Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in Ek-1'de yer alan (2) Tebligat Haber Kağıdı ve (7) numaralı Tebliğ Mazbatalı Zarf örnek basılı evrakı, Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü, diğerleri ise tebliği çıkaran merciler tarafından temin edilir. Yönetmeliğe ekli örneklerle göre bastırılacak evrakın beyaz renkte olması gerekir. Ancak, 16'ncı maddenin ikinci fıkrası¹⁴ uyarınca adres kayıt sistemine göre düzenlenecek tebliğ zarfı açık mavi renkte bastırılır.

Sonuç ve değerlendirme

Ülkemizde tebligata ilişkin temel kanun olan 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in hükümlerine uygun bir şekilde tebligatın yapılması hak arama özgürlüğü ve savunma hakkının kullanılması açısından önemlidir.

7201 sayılı Tebligat Kanunu kapsamındaki kamu idareleri tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligatların, 7201 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılması; tebliğ olunacak her nevi evrakın, biri dosyasında konulmak ve diğeri tebliğ edilecek kimselere verilmek üzere lüzumu kadar nüshadan tereküp etmesi; bu nüshalarda iş sahibi veya vekilinin imzasının olması, tebliğ olunmak üzere salahiyetli mercilere verilecek evrakın her nüshasına bu mercilerce, verildiği tarihin yazılıp istenirse makbuz verilerek, her nevi evrakın tebliğine ve davetiyelere ait tebliğ mazbatalarının dosyasına konulması gerekmektedir.

Ayrıca tebliğ bir mazbata ile tevsik edilecek, bu mazbatanın tebliği çıkaran merciin adını, tebliği isteyen tarafın adını, soyadını ve adresini, tebliğ olunacak şahsın adını, soyadını ve adresini, tebliğin mevzuunu, tebliğin kime yapıldığını ve tebliğ muhatabından başkasına yapılmış ise o kimsenin adını, soyadını, adresini ve 7201 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi gereğince tebellüğe ehil olduğunu, tebliğin nerede ve ne zaman yapıldığını, 21'inci maddedeki tebliğ imkansızlığı ve tebellüğden imtina durumunun meydana gelmesi halinde bu hususlara mütâallik muamelenin yapıldığını, adreste bulunmama ve imtina için gösterilen sebebi, tebligatın adres kayıt sistemindeki adrese yapılması durumunda buna ilişkin kaydı, tebliğ evrakı kime verilmiş ise onun imzası ile tebliğ memurunun adı, soyadı ve imzasını ihtiva etmesi gerekmektedir.

14) Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılmaması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır. Ayrıca başkaca adres araştırması yapılmaz. 79 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre renkli bastırılan tebligat zarfında, adresin muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresi olduğu belirtilerek bu adrese tebligat yapılacağına dair meşruhata yer verilir.

Tebliğ usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatabın tebliği öğrenmesi halinde tebliğ geçerli sayılacaktır. Ancak bu durumda tebliğ tarihi, muhatabın öğrendiğini beyan ettiği tarih olarak kabul edilecektir. 7201 sayılı Kanunun 1. maddesinde yazılı mercilerden çıkarılacak tebliğ evrakı, tebliğ mazbatalı kapalı bir zarf içinde gönderilecektir.

Bu nedenle tebligatı çıkaran mercii tarafından muhatabın adresi tebliğ evrakına doğru, yanlışsız ve okunaklı bir şekilde yazılmalı, memur vasıtasıyla tebligatın yapılmasında, tebliğ memuru tarafından tebligat mazbatası usulüne uygun olarak eksiksiz bir şekilde düzenlenip, tebligatı kabul etmeye yetkili olmayan bir kişiye tebligat yapılmamalıdır.

7201 sayılı Kanun'da ve Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğinde ilgili kişinin bulunmaması halinde tebligat yapılabileceği belirtilen şahıslar, kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muvakkaten başka yere gittiğini belirtilmişse Tebligat Kanunu'nun 20'inci, Uygulama Yönetmeliğinin 29'uncu maddesi uygulanmalıdır. Doğrudan Tebligat Kanunu'nun 21/2, uygulama Yönetmeliğinin 31. maddesi uygulanmamalıdır.

Ayrıca Belediyelerde memurlar vasıtasıyla yapılan tebligatın zabıta marifetiyle yapılması zorunluluğu yoktur. Belediye-nin zabıta dışındaki diğer memurlarına da tebligat yaptırılabilir.

Kaynakça:

- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün Seyahat Kartı konulu, 23/12/2016 tarihli ve 10566 sayılı genel yazısı
- <http://www.bumko.gov.tr/Eklenti/10368,seyahat-kartlarına-iliskin-genel-yazi-2017pdf.pdf?0&>
- Danıştay 3. Dairesinin E: 2012/726 , K: 2014/788 sayılı kararı
- <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/> Erişim 12/05/2017)
- Danıştay 6. Dairesinin E: 2009/355, K: 2011/1371 sayılı Kararı.
- <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/> <http://emsal.danistay.uyap.gov.tr/> Erişim 12/05/2017)
- KURT KONCA Nesibe(2014), “ Türk Hukukunda Tebligata İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, TBB Dergisi 2014 (114), 239-274
- T.C. Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı (2015), “Tebligat Hukuku” Adalet Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Eğitimi Ders Notları
- Torun Fatih(2016),” 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 21. ve 35. maddelerinde Yapılan Değişiklikler Karşısında 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 26/3. maddesinin Uygulanabilirliği”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XX, Y. 2016, S. 2, SS. 647-677
- Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, E. 2015/20980,K. 2015/21537, T. 17.11.2015 sayılı kararı.
- <https://www.facebook.com/notes/yuksek-mahkeme-ictihatları/yargitay-2hd-201520980e201521537kbilinen-son-adrese-tebligat-çıkartılmadan-mernis> Erişim 12/05/2017
- Yargıtay HGK. 17.12.2014 tarih, 2013/1372 esas, 2014/1065 kararı.
- <http://emsal.yargitay.gov.tr/BilgiBankasiIstemciWeb/>

2017 TÜRK DİLİ YILI ve BELEDİYELER

Türkiye Devletinin dilinin Türkçe olduğu Anayasada emredici bir hukuki düzenleme olarak yer almakta ve başka dillerin kullanılmasına ise mevzuatımızda istisnai olarak izin verilmektedir.¹²

Türkçenin, teknolojik ve iletişimsel gelişmeler yoluyla yabancı dillerin etkisi altına girdiği son yıllardaki yakınmalardan biridir. Ayrıca Türkçenin kullanımında da sorunlar bulunduğu konunun uzmanlarınca dile getirilmektedir.

2017/9 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 15 Mart 2017 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde yapılan toplantıda 2017 yılı “Dilimiz Kimliğimizdir” başlığı ile Türk Dili Yılı olarak ilan edilmiş ve bu hususta yerel yönetimlere de görevler verilmiştir.

Bu yazı, Türk Dili Yılı vesilesiyle belediyelerin çalışmalarına yardımcı olması amacıyla kaleme alınmıştır.

Türk Dili Yılı Genelgesi

2017/9 sayılı Başbakanlık Genelgesinde, 2017 yılının Türk Dili Yılı olarak ilan edilmesinin; Türkçenin yerinde, doğru, kurallarına uygun, açık, anlaşılır ve temiz bir şekilde kullanılmasına büyük katkı sağlayacağı ve bu konudaki toplumsal bilincin, özenin ve duyarlılığın artmasına hizmet edeceği ifade edilmektedir.³

Genelgede ayrıca Dilimiz Kimliğimizdir başlığı ile ilan edilen 2017 Türk Dili Yılı’nın amacına ulaşabilmesi bakımından yerel yönetimler dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve basın yayın organlarının dilimizin doğru ve yerinde kullanımı konusunda gerekli dikkat ve özeni göstermeleri ve yapılacak çalışmalara etkin bir şekilde katılmaları istenmektedir.

2017/9 sayılı Başbakanlık Genelgesi belediyeleri iki yönlü ilgilendirmektedir. Birincisi belediyelerin kültür hizmetleri kapsamında toplantı, yarışma, farkındalık oluşturma gibi etkinliklerin yapılması, ikincisi ise belediyenin resmi yazışmalarında dilimizin doğru ve yerinde kullanımı konusunda gerekli dikkat ve özenin gösterilmesidir.

Belediyelerin Kültür Hizmetleri

Belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında kültür hizmetleri de yer almakta sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler, belediyelerin giderleri arasında bulunmaktadır.⁴ Türkçenin en önemli kültür değerlerimizden biri olduğu da şüphesiz olduğuna göre belediyelerimizin yürüttükleri kültür hizmetleri arasına Türkçenin doğru ve yerinde kullanımına ilişkin etkinliklerin de dâhil edilmesi tereddütsüz mümkün hale gelmektedir.

Kanunda kültür hizmetlerine belediyelerin hemşehrilerine karşı olan görevleri arasında da yer verilmiştir. Nitekim Kanunun 13’üncü maddesinde belediyelerin hemşehriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapacağı belirtilmektedir.

Belediyeler, Dilimiz Kimliğimizdir 2017 Türk Dili Yılı etkinliklerini bizzat yapabilecekleri gibi başta Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kuruluşu Türk Dil Kurumu olmak üzere diğer kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapmak suretiyle de yerine getirebilecektir.

Belediyelerin, kültür hizmetleri ile ilgili çalışmalara uzman kişiler ile beldede dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına da özen göstermeleri gerekmektedir. İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliğinde gönüllü; ‘Bilgi, beceri ve yeteneğini, her türlü ortak çalışma, imkân ve zamanını ortaya koyarak çalışma alanı konusunda maddi bir kazanç beklemezsizin yerel yönetim hizmetlerine katılan gerçek ve tüzel kişiler ile bünyesindeki gönüllüleri bu hizmetlerde görevlendirecek kamu kuruluşları’ şeklinde tanımlanmaktadır. Belediyelerin kültür hizmetlerinde (ve Kanunda belirtilen diğer alanlarda) gönüllü çalıştırmak istemeleri halinde söz konusu Yönetmeliğe uygun hareket etmeleri gerekmektedir.

1) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

2) Örneğin 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun, 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun

3) 17 Mayıs 2017 tarihli ve 30069 sayılı Resmi Gazete

4) 5393 sayılı Belediye Kanunu

Görüldüğü üzere belediyeler, Dilimiz Kimliğimizdir 2017 Türk Dili Yılı etkinliklerini planlama, gerçekleştirme, işbirliği yapma ve giderlerini karşılayabilme konusunda geniş bir imkâna sahip bulunmaktadır.

İşyerlerine Türkçe İsim Konulması

Cadde, sokak, meydan, park, tesis ve benzerlerine ad verilmesi ve beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerini tespit etmek belediyelerin yetkisinde olup bu kararlarda belediye meclisi görevlendirilmiştir.⁵ Mahiyeti gereği ikili bir yapı arz eden büyükşehirlerde ise büyükşehir ilçe belediyelerine ait tesisler ile bu belediyelere ait parklar hariç yetki, büyükşehir belediyelerine verilmiştir.⁶ Söz konusu hükümlerin incelenmesinden anlaşılabacağı üzere belediyelerin bu yetkisi mülkiyeti veya tasarrufu kendilerinde olan alanlarda geçerli olup ilgili mevzuatına göre vatandaşlar tarafından açılan işyerlerini kapsamamaktadır.

Diğer yandan belediyeler, kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve yine reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standart belirleme konusunda yetki ve imtiyaza sahiptir. Büyükşehirlerde söz konusu yetki kendi görev ve sorumluluk alanlarına göre büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyelerince ayrı ayrı kullanılabilir. Bu çerçevede belediyeler, belediye meclisi kararı ile çıkarılan ilan, reklam ve tanıtım yönetmeliklerinde; ilan ve reklam pano, tanıtıcı levha, tabela, afiş ve bu amaçla kullanılan benzerlerinde Türkçenin ve Türk Alfabesindeki harflerin kullanılmasını, yabancı kelimelerin kullanılmasının yasaklanmasını, yasağa uymayanların ilgili mevzuatına göre cezalandırılmasını ve işyeri açma ve çalışma ruhsat taleplerinin reddedilmesini kararlaştırabilir.

Belediye Kanununda belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişkisi olan her şahsın, belediyenin kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlü olduğu düzenlenmektedir. Belediye meclis ve encümenin kanun, tüzük ve talimatnamelerin verdiği görev ve yetki çerçevesinde aldıkları kararlara aykırı hareket edenlere belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası verilebilmektedir.⁷ Kabahatler Kanununun 32'nci maddesinde yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası (yeniden değerlemeye tabi) idarî para cezası verileceği düzenlenmektedir. Dolayısıyla ilan ve reklam yönetmeliği hükümlerine ve bu hükümler arasında yer alan Türkçenin kullanımına ilişkin karara aykırı hareket bu şekilde idari para cezasına konu olabilmektedir.

Türkçenin kullanılmasına ilişkin belediye kararlarının, bu inzibati tedbirlere gerek kalmaksızın toplumsal kabul ile uygulanması çok daha değerlidir ve olağan olması gereken de budur. Bunu sağlamanın bir yolu, ticaret odaları, esnaf ve sanatkâr odaları gibi mesleki kuruluşlarla yapılacak işbirliği ve işyeri isimlerinin, tabelaların veya tanıtım araçlarının Türkçe sözcüklerle yazılması konusunda gönüllü katılımını teşvik etmektir.

Resmi Yazışmalarda Türkçe Kullanımı

Belediye Kanununa göre belediyeler, kamu kurum ve kuruluşlarıyla doğrudan yazışabilmekte bu yazışmalarını da diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre yapmak durumundadır.

Söz konusu Yönetmeliğe göre belgenin (resmî yazı), Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan Yazım Kılavuzu ve Türkçe Sözlük (Her iki kaynağa Türk Dil Kurumu'nun internet adresinden ulaşılabilir) esas alınarak dil bilgisi kurallarına göre anlamlı ve özlü olarak yazılması gerekmektedir. Yönetmelik belge içinde zorunlu olmadıkça yabancı kelimeye yer verilmeyeceğini, verildiği durumda ise parantez içinde anlamının belirtilmesi gerektiğini belirtmektedir. Söz konusu Yönetmelik resmi yazışmalarda yabancı dil kullanılmasını sadece muhatabı yabancı ülke veya uluslararası kuruluş olan resmî yazışmalarla sınırlandırmış, bu durumda belgenin uluslararası yazışma usullerine göre yazılabileceğini öngörmüştür. Ancak yabancı dille yazılan belgenin el yazısıyla atılan imzalı ya da güvenli elektronik imzalı Türkçe karşılığının da oluşturulması ve belediyede kalan nüshasına eklenerek saklanması gerekmektedir.

5) 5393 sayılı Belediye Kanunu md. 18 ve 81

6) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu md.7

7) 1608 sayılı Kanun

Sonuç

Görüldüğü üzere belediyeler Türkçenin doğru ve yerinde kullanımı konusunda, görevleri arasında yer alan kültür hizmetleri çerçevesinde her türlü etkinliği gerçekleştirebilmekte, bu hizmetlerle ilgili diğer kamu kurumları, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapabilmekte ve/veya gönüllülerin katılımını sağlayabilmektedir.

Bunun dışında belediyeler bütün kamu kurum ve kuruluşları gibi resmi yazışmalarında da dilimizin doğru ve yerinde kullanımı konusunda gerekli dikkat ve özeni gösterme sorumluluğundadır.

Sadece Yönetmelik ve 2017/9 sayılı Başbakanlık Genelgesi olduğu için değil başka gerekçelerle de bu sorumluluk hep üzerimizde olacaktır. Ayrıca belediyelerce üretilen evraklar aynı zamanda arşiv evrakı olup özellikle dijital arşivin yaygınlaşması ile yüzlerce yıl sonrasına bırakılabilecektir. Dolayısıyla bugün hazırladığımız evraklar, gelecek kuşaklara günümüz Türkçesi (ve bürokrasisi) konusunda da bir fikir verecektir.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 30546965-000-5420

03/03/2017

Konu : Belediye Kaynaklarının Değerlendirilmesi

Belediyelerin kısa vadeli kaynaklarının sermayesinin yarından fazlası doğrudan veya dolaylı olarak kamuya ait olan katılım bankalarında değerlendirilmesinin mümkün olup olmadığı ile mümkün olması halinde kısa veya uzun vadeli kaynakların katılım bankalarında değerlendirilmesinde DİBS oranlarının nasıl uygulanacağı hususunda tereddütte düşüldüğü anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere; 08/12/2016 tarihli ve 29912 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, “ Kamu Sermayeli Bankalar: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T. A.O. ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankalarını, “ 5’inci maddesinin 2’nci fıkrasında, “ Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür, 6’ncı maddesinde ise, “Kurumların mevduat ve katılma hesabı olarak değerlendirmeyi öngördükleri mali kaynakları için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı ve katılma hesabı beklenen/tahmini getiri oranı, Ek 1’de yer alan ve ilgili vadelere karşılık gelen oranlardan daha yüksek olamaz. “ düzenlemelerine yer verilmiştir.

Konunun Hazine Müsteşarlığı ile birlikte değerlendirilmesi neticesinde; Belediyelerin mali kaynaklarını, anılan Tebliğin 6’ncı maddesinde belirtilen usul ve oranlara riayet etmek koşuluyla sermayesinin yarından fazlası doğrudan veya dolaylı olarak kamuya ait olan katılım bankalarında değerlendirmesinde bir sakınca bulunmadığının iliniz dâhilindeki belediyelere duyurulması hususunda;

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür V.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.02/3278

21/02/2017

Konu: Doğalgazın Yaygınlaştırılması

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMUNA

İlgi : 02/02/2017 tarih ve 42435421-120.05.05-E.7023 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ve eklerinde; Kurumunuzun düzenlemesi kapsamında bulunan ve görevleri gereği alt yapı çalışmaları yapan doğal gaz dağıtım şirketlerinin yatırım yapabilmesi için zorunlu bulunan bazı harcamalarda (kazı ruhsat harcı, zemin tahrip bedelleri, üst kaplama bedelleri gibi) doğal gazın yaygınlaştırılması düşünülen belediyelerde ilgili belediyelerin karar organları tarafından “Doğal gaz dağıtım şirketlerinin kazı ruhsat, hurç, zemin tahrip ve asfalt kaplama gibi bedellerinden muaf tutulmalarına ve yapılacak şebekenin kaplamalarının belediye tarafından yapılacağına” dair önceden karar alınmasının büyük önem taşıdığı belirtilerek, belediyelerce alt yapı yatırımları doğrultusunda doğal gaz dağıtım şirketlerinden tahsil edilen ve dolaylı olarak vatandaşlarımıza yansıyan bedellerin, doğal gazın yaygınlaştırılmasına katkı vermek adına ilgili dağıtım şirketleri için belirli bir süre uygulanmaması ve asfalt ile diğer kaplama hizmetlerinin belediyeler tarafından bedelsiz karşılanmasına yönelik belediye yetkili organlarınca karar alınması şeklindeki uygulama hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere konuya ilişkin mevzuatta;

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun “Alt yapı hizmetleri” başlıklı 8’ inci

maddesinde; “Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur. Büyükşehir ilçe (...) belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar.

Alt yapı koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

...

Koordinasyon merkezleri tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar, belediye ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

...

15.06.2006 tarihi Resmi Gazete’de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin “Bağlayıcılık” başlıklı 6’ncı maddesinde; “Alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar; Alt yapı koordinasyon merkezi büyükşehir belediyesi, büyükşehir dâhilindeki diğer belediyeler ve büyükşehir sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri bağlar. “,

Alt yapı koordinasyon merkezinin “Görev ve yetkileri” başlıklı 8’ inci maddesinde; “AYKOME, büyükşehir dâhilindeki alt yapı hizmetlerini etkili ve koordinasyon içinde yürütmek amacıyla;

...

f) Altyapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verir ve buna ilişkin bedeli belirler.

...

8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1’ inci maddesinde; “Genel bütçeye dâhil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar, 24.1.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kanunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.

...

Bakanlar Kurulu birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir.

...hükümleri yer almaktadır,

Konu hakkında görüşüne başvurulanan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 15.02.2017 tarih ve 30546965-045.02-E. 4174 sayılı yazısında Özetle; “...Bazı belediyelerce zemin tahrip ve üst kaplama bedellerinde önemli ölçüde artışlar yapılması ve bu artışların da doğal gaz dağıtımını yapan şirketlerce (tarifelere yansıtıldığı, dolayısıyla bu durumun vatandaşları olumsuz etkileyeceği göz önüne alındığında, doğal gaz dağıtım lisans sahibi tüzel kişiler tarafından yapılacak altyapı çalışmaları nedeniyle doğacak zemin tahrip bedellerinin belirlenmesine esas birim fiyatlarında. Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan rayiç ve birim fiyatlarındaki zemin tahrip bedellerini kapsayan birim fiyat poz aralıklarının esas alınmasının, bu Bakanlık’ça yayımlanan birim fiyat listeleri ile bulunmayan imalat kalemlerine ait birim fiyat tespitlerinin ise birim fiyat yayımlayan diğer kamu idarelerinin (Karayolları, DSİ, İlbank A.Ş. Genel Müdürlüğü gibi) listelerinin dikkate alınarak bu kuruluşlarca belirlenen limitlerin aşılmamasının, hatta doğalgaza yönelik alt yapı yatırımlarının teşvik edilip yaygınlaştırılmasına katkı sağlamak ve bu sayede bu tür yatırımların vatandaşlara yansıyacak maliyetini azaltabilmek amacıyla zemin tahrip ve üst kaplama bedelleriyle ilgili belediye meclislerince karar almak suretiyle sembolik bedellerle veya bedelsiz yapılmasının uygun olacağı, değerlendirilmekle birlikte,... “ şeklinde görüş belirtmiştir.

Dosyanın tetkikinden;

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun 02.02.2017 tarih ve 42435421-120.05.05-E.7023 sayılı yazısında özetle Vatandaşlarımızdan gelen doğal gazın yaygınlaştırılmasına yönelik taleplerin yatırım maliyetlerinin yüksekliği sebebiyle karşılanamadığı, dolayısıyla yatırım maliyetlerinde yapılacak iyileştirmeler doğal gazın daha geniş bir alana yaygınlaştırma noktasında büyük önem taşıdığı belirtilerek, Kurumlarının düzenlemesi kapsamında bulunan ve görevleri gereği alt yapı çalışmaları yapan doğal gaz dağıtım şirketlerinin yatırım yapabilmesi için zorunlu bulunan bazı harcamalarda (kazı ruhsat harcı, zemin tahrip bedelleri, üst kaplama bedelleri gibi) doğal gazın yaygınlaştırılması düşünülen belediyelerde ilgili belediyelerin karar organları tarafından “Doğal gaz dağıtım şirketlerinin kazı ruhsat, harç, zemin tahrip ve asfalt kaplama gibi bedellerinden muaf tutulmalarına ve yapılacak şebekenin kaplamalarının belediye tarafından yapılacağına” dair önceden karar alınmasının büyük önem taşıdığından bahisle belediyelerce alt yapı yatırımları doğrultusunda doğal gaz dağıtım şirketlerinden tahsil edilen ve dolaylı olarak vatandaşlarımıza yansıyan bedellerin, doğal gazın yaygınlaştırılmasına katkı vermek adına ilgili dağıtım şirketleri için belirli bir süre uygulanmaması ve asfalt ile diğer kaplama hizmetlerinin belediyeler tarafından bedelsiz karşılanmasına yönelik belediye yetkili organlarınca karar alınması şeklindeki uygulama hususunda Bakanlığımız görüşü talep edildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün görüşü çerçevesinde görüş istenilen konu irdelendiğinde;

Bazı belediyelerce zemin tahrip ve üst kaplama bedellerinde önemli Ölçüde artışlar yapılması ve bu artışların da doğal gaz dağıtımını yapan şirketlerce tarifelere yansıtıldığı, bu durumun vatandaşları olumsuz etkileyeceği göz önüne alındığında, doğal gaza yönelik alt yapı yatırımlarının teşvik edilip yaygınlaştırılmasına katkı sağlamak ve bu sayede bu tür

yatırımların vatandaşa yansıyacak maliyetini azaltabilmek amacıyla zemin tahrip ve üst kaplama bedelleriyle ilgili belediye meclislerince karar almak suretiyle bedelsiz de yapılmasının mümkün olabileceği, değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı V.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-660-E.6981

23/03/2017

Konu : Bütçe İçi İşletme

İlgi : İç Denetim Birimi Başkanlığının 06/06/2016 tarih ve 105 sayılı yazısı.

5393 sayılı Belediye Kanununun 18' inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde "Bütçe içi işletme ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek", 71' inci maddesinde "Belediye, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabilir" hükmü,

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 10' uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde "Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek", 53' üncü maddesinin birinci fıkrasında "İl özel idaresi, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içi işletme kurarak yapabilir" hükmü,

Birliklerde, teşkilât ve personel istihdamı konularında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Belediye Kanunu ile Belediye Kanununa aykırı olmamak kaydıyla birlik tüzüğü hükümleri uygulanır" hükmü yer almaktadır.

Bilindiği üzere Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve İl Özel İdaresi Kanunu hükümleri gereğince mahalli idareler, görev ve sorumlulukları kapsamında bulunan özel gelir ve giderleri olan hizmetleriyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığının izni ile bütçe içi işletmeler kurabilmektedir.

Mahalli idarelerce bütçe içi işletme kurulurken aşağıda belirtilen usul ve esaslara uygun hareket edilecektir.

1- Bütçe içi işletme, özel gelir ve giderleri bulunan hizmetleri kapsamalıdır.

2- Bütçe içi işletmenin faaliyet konusu, mahalli idarenin görev alanına ilişkin olmalıdır.

3- Bütçe içi işletmenin mahalli idare teşkilat yapısındaki yeri, Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliğinin 4'üncü maddesi gereğince belirlenmelidir.

4- Bütçe içi işletmenin ismi, faaliyet konusuna uygun şekilde net olarak belirlenmelidir.

Ayrıca mahalli idarenin yetkili organınca alınacak kararda yukarıda belirtilen hususlara yer verilecektir.

Konunun il özel idaresine, belediyelere ve mahalli idare birliklerine duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür V.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 14399437-010.06.02-E. 6978

20/03/2017

Konu : Ustalık Belgesi

İlgi : Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 16/02/2017 tarihli ve 22665542 sayılı yazısı.

Bilindiği üzere sıhhi ve gayri sıhhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemler, 10/08/2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete` de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümleri kapsamında yürütülmektedir.

Mezkur Yönetmelik`in ekinde yer alan ÖRNEK 1 Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu ve ÖRNEK 2 Gayrisihhi Müessese Açma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formunda ustalık belge numarasının ticaret siciline kayıtlı olanlardan istenmeyeceği yazmakta olduğundan bazı yetkili idarelerce, işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenirken ticaret siciline kayıtlı olanlardan ustalık belgesinin istenmediği ilgi yazı ile Bakanlığımıza bildirilmiştir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu`nun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde “Sicil ve oda tarafından, esnaf ve sanatkârlardan kayıt sırasında 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda öngörülen ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmez.” hükmü,

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu`nun 102 nci maddesinde “Odaya kayıt sırasında, ticaret siciline kayıtlı olanlardan 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda öngörülen ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmez.” hükmü,

3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu`nun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında “Bu Kanun kapsamına alman il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açılışında, esnaf ve sanatkârlar ile tacirlerin kendilerinden veya işyerinde her bir meslek dalında çalıştırdıkları en az birer çalışanından ustalık belgesi ya da en az ön lisans diploması istemek zorundadır.” hükmü bulunmaktadır.

Dolayısıyla, ustalık belgesinin yalnızca Odalara kayıt sırasında istenmediği, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre açılacak iş yerlerinde, esnaf ve sanatkârlar ile tacir ayrımı yapılmaksızın kendilerinden veya işyerinde her bir meslek dalında çalıştırdıkları en az birer çalışanından ustalık belgesi (ya da Yönetmelik`te açıkça ustalık belgesi talep edilen haller hariç en az ön lisans diploması) istemenin yasal bir zorunluluk olduğu değerlendirilmektedir.

Konunun iliniz dâhilindeki il özel idaresi ve belediyelere duyurularak uygulamanın bu doğrultuda yürütülmesi hususunda;

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür V.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 29416146-349-7955
Konu : KENTGES Eylem Planı

29/03/2017

Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planında (2010-2013);

“HEDEF 12-Yaşam ve Mekan Kalitesi Yüksek, Güvenli Yerleşmeler Oluşturmak. STRATEJİ 12.1:Yerleşmelerde gerekli önlemler alınarak toplum ve mekan güvenliği artırılacaktır.

EYLEM 12.1.1:Belediye zabıta birimleri, polis teşkilatı ve ilgili diğer birimler arasında toplumsal düzeni sağlama-ya yönelik işbirliği ve koordinasyon mekanizması kurulacaktır.

Güvensiz ve tehlikeli ortamlar kentlerde yaşayanların hayat kalitesini etkilediğinden yerel yönetimler, polis ve diğer kurumlar arasında etkin bir işbirliği sağlanması gerekmektedir. Ayrıca, suç oluşmadan önce kent çeperleri veya çöküntü alanlarındaki yerleşim birimlerinde sosyal desteğin ve izlemenin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır” denilmekte olup, İçişleri Bakanlığı sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir.

Belediyeler, huzur ve güvenliği sağlayacak, suç ve suçlu ile mücadeleyi kolaylaştıracak, vatandaşın hayat standardını ve refahını artıracak şartların oluşması amacıyla şehrin bu gününü yarına taşıyan, vizyonu olan ve mekânsal bütünlüğü tesis eden şehir planlarını hazırlarken her bölgenin sosyal dokusunun iyi etüd edildiği mekânsal analizlere dayanılmasına önem vermelidir. Bununla birlikte kentin çehresi değiştirilirken de kentli yaşama adaptasyonu sağlayıcı projeleri de hayata geçirmelidir. Ayrıca belediyeler, toplum ve mekan güvenliğini artırırken polis teşkilatı ve ilgili diğer birimler arasında işbirliği ve koordinasyon mekanizmasını da kurmalıdır.

Söz konusu eylem kapsamında yapılan iş ve işlemler hakkında Valiliklerce düzenlenecek rapor her yıl Ocak ayının ilk haftası Bakanlığımıza gönderilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

T.C.
ÇALIŞMA ve SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü

Sayı : 14836613-106.99-E.20501
 Konu : Yabancı uyrukluların işyeri açması hk.

16/03/2017

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
 (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

İlgi : 28.02.2017 tarihli ve 16946376-5281 sayılı yazınız.

Şirket kurmak suretiyle bir veya birden fazla işyeri açma ve çalışma ruhsatı talebinde bulunan yabancılara yerel yönetimlerce ruhsat düzenlenip düzenlenmeyeceğine dair bilgi talebinde bulunulan ilgede kayıtlı yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, yabancılara verilecek çalışma izinlerine dair iş ve işlemlerde izlenecek usul ve esasları düzenleyen 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu 6`ncı maddesinde yabancıların Türkiye`de çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerektiği, 10`uncu maddesinde hizmet sözleşmesinin süresini aşmamak koşuluyla belirli bir işyerinde ve belirli bir işte çalışmak şartıyla çalışma izni verileceği öngörülmektedir.

Ayrıca 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5`inci maddesinin (1) bendinde yer alan “Yabancı uyrukluların işyeri açması ve çalıştırması konusunda, yabancılarla ilgili mevzuat hükümlerine uyulması” hükmü yer almakta olup, işyeri açacak yabancı şahısların çalışmaya başlamadan önce Bakanlığımızdan çalışma izni almaları zorunludur.

Yabancıların İşyeri açarak kendi ad ve hesaplarına çalışmak istemeleri halinde, bahse konu işyerlerinin ilgili merciler nezdindeki kuruluş işlemlerinin (işyerinin ticaret sicil veya esnaf odası sicil gazetesinde yayımlanması ve vergi numarası alınması gibi) tamamlanmasını müteakip Bakanlığımıza çalışma izni almak üzere başvuruda bulunulabilmektedir. Çalışma izin başvurusu e-devlet kapısı Üzerinden online olarak yapılmakta olup, başvurunun tamamlanmasının ardından sistem üzerinden alınacak Çıktının imzalanarak bir dilekçe ekince Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bakanlığımızca yapılacak değerlendirme neticesinde talebi uygun bulunarak çalışma izni verilen yabancıların bu izin belgeleriyle birlikte yerel yönetimlere başvuru yaparak işyeri açma ve çalışma ruhsatı talep etmeleri gerekmektedir.

Birden fazla işyeri açacak yabancıların bağımsız çalışma izni almak üzere Bakanlığımıza çalışma izni başvurusu yapmaları gerekmektedir. 6735 sayılı Kanunun 10/7. maddesi gereğince; bağımsız başvuru, yabancıların eğitim düzeyi, mesleki deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı, sermaye payı, Türkiye`deki faaliyetinin veya yatırımının ülkemiz ekonomisine ve istihdama katkısı dikkate alınarak sonuçlandırılmaktadır.

Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Suriyeliler:

Geçici koruma statüsüne tabi tutulan yabancıların ülkemizde çalışabilmelerine ilişkin usul ve esasların belirlendiği “Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma izinlerine Dair Yönetmelik” 15.01.2015 tarih ve 29594 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup, bu kapsamda bulunan yabancıların ülkemizde çalışabilmeleri için Bakanlığımızdan çalışma izni alınması zorunludur.

Geçici koruma sağlanan yabancılara ilişkin çalışma izin başvurularının, söz konusu yabancıları çalıştıracak işverenler işvereni tarafından elektronik ortamda yapılması gerekmektedir. Geçici koruma kapsamında bulunan yabancılar için yapılacak başvurularda otomasyon sistemine girildikten sonra “Başvuru İşlemleri”1 kısmında yer alan “Geçici koruma başvurusu”11 sekmesi seçilerek işlemler yürütülecektir. Başvuru yapılabilmesi için yabancıların Geçici Koruma başlangıç tarihinden itibaren 6 aylık sürenin geçmiş olması gerekmekte olup, bu sürenin dolmadığı hallerde başvuruya devam edilememektedir. Diğer taraftan, geçici koruma ile kalma hakkı sağlanan il dışındaki işyerlerinde çalışmak üzere yapılacak başvurular da işleme alınmamaktadır.

Geçici koruma kapsamında bulunan yabancılara ilişkin çalışma izin başvurusu sadece e-devlet sistemi üzerinden yapılmakta olup, sistem üzerinden tamamlanan başvurulara ilişkin olarak Bakanlığımıza ayrıca belge gönderilmesine gerek bulunmamaktadır. Sistem üzerinden tamamlanan çalışma izin başvuruları direkt olarak Bakanlığımıza düşmekte olup, talebi uygun bulunanlara düzenlenen çalışma izinleri işverenlik adreslerine gönderilmektedir.

Geçici koruma kapsamında bulunan yabancılardan sadece mevsimlik tarım ve hayvancılık işlerinde çalışacak olanlara Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerince çalışma izin muafiyeti verilmekte olup, başvuruların bu kapsamda bulunan yabancı şahıslarca kalma hakkı sağlanan ildeki İl Müdürlüğüne yapılması gerekmektedir.

Yabancıların çalışma izin prosedürü ve işyerlerinin ruhsat işlemleriyle ilgili olarak yerel yönetimlerce yaşanan tereddütlerin giderilmesini teminen işbu yazımızda belirtilen açıklamaların tüm yerel yönetimlere duyurulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Bakan a.
Genel Müdür V.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 30546965-000-9156

18/04/2017

Konu : İlçe Belediyelerinin İmar Planı Uygulamaları

İlgi : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 11/01/2017 tarihli ve 705 sayılı , 18/01/2017 tarihli ve 1182 sayılı yazıları

Bazı Büyükşehir Belediyelerimizden Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na, bu Bakanlık'tan da Bakanlığımıza intikal eden ilgi yazı ve eklerinde; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu kapsamında çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak görevinin büyükşehir belediyelerinin görevleri arasında sayıldığı, bununla birlikte ilçe belediyelerinden 1/5.000 ölçekli nazım imar planı, revizyonları ve değişiklikleri tekliflerinin geldiği ve bu planların Büyükşehir Belediye Meclisince değerlendirilmesi aşamasında tereddüde düşüldüğü belirtilerek, anılan Kanun kapsamında ilçe belediyelerinin 1/5.000 ölçekli nazım imar planı, revizyonu veya değişikliği sunup sunamayacağı, keza onaylı 1/5000 ölçekli plana göre hazırlanmış olan 1/1000 ölçekli planın reddedilmesi durumunda büyükşehir belediye meclisince onaylanabildiği, bu durumda ilçe belediyelerinin yetkisizleştirilmesi ve her iki meclisçe alınan kararlarda çelişkiler yaşandığından bahisle, bu kapsamda büyükşehirlerin kendi projesi olan konular dışındaki diğer plan değişikliği konularında 1/5000 ölçekli plan değişiklik tekliflerinin ilçe belediye meclisince büyükşehirre gönderilmesinin önerildiği belirtilerek, bu gibi durumlarda yapılması gereken iş ve işlemlerin neler olacağı konusunun Bakanlığımızca değerlendirilmesi konusunun Bakanlığımızca değerlendirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, imar planların yapılması ve onaylanmasına dair hususlar başta 3194 sayılı Kanun olmak üzere, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve bu kanunlara dayanılarak hazırlanıp yürürlüğe konulan uygulama yönetmeliklerinde düzenlenmiştir.

Konu ile ilgili olarak, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 3 üncü maddesinde; "Herhangi bir saha, her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılamaz." hükmü, 5 inci maddesinde "Bu Kanunda geçen terimlerden bazıları aşağıda tanımlanmıştır. Nazım İmar Planı; varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır. Uygulama İmar Planı; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır. ..." hükmü,

14.06.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 35 inci maddesinde; "(1) Planların, üst kademe planlara, bu Yönetmeliğe ve imar mevzuatına uygunluğunun sağlanması planı yapan ve onaylayan idarelerin sorumluluğundadır. Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelerce, dışında il özel idarelerince onaylanan her tür ve ölçekteki mekânsal planların; üst kademe planlara, 3194 sayılı İmar Kanunu ve bu Yönetmeliğe uygunluğunu izleme ve inceleme işlerini Bakanlık yürütür. (2) Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelerce, dışında il özel idarelerince onaylanan mekânsal planlar kesinleştikten sonra incelenmek üzere en geç on beş gün içinde İl Müdürlüğüne iletilir. ... (4) İletilen mekânsal planlar incelenerek gerekli değerlendirmeler yapılır. Bakanlıkça, planlarda; usul, şekil, üst ölçekli planlar ve Bakanlıkça yayımlanan yönetmeliklere aykırılık tespit edilmesi halinde, gerekli düzeltmelerin yapılması ve aykırılığın giderilmesi amacıyla ilgili idare bilgilendirilir. ..." hükmü,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7 nci maddesinde; "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... b) Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye) sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar islah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak. c) Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak,..." hükmü, 14 üncü maddesinde; "... Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. (Ek cümle : 6/3/2008 - 5747/3 md.) Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır." hükmü,

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 17 nci maddesinde; "...Büyükşehir ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır. ..." hükmü, 18 inci maddesinde; "Meclisin almış olduğu belediyeler ile merkez ilçeye bağlı olan belediyelerde valiye, ilçe merkezi ve ilçeye bağlı belediyelerde kaymakama gönderilir ve uygun araçlarla halka duyurulur. Vali veya kaymakama gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Meclis kararları iki suret olarak mülki idare amirliğine gönderilir. (Mülga cümle:RG-27/11/2014-29188) (...) Valilik, kaymakamlık ve büyükşehir belediye başkanlığınca, teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti belediyeye iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar teslim alan makam tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere ilgili idareler tarafından bir defter tutulur." hükmü, yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak görüşüne başvurulmuş Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 11/01/2017 tarihli ve 73071928-305-03-99/705 sayılı, 18/01/2017 tarihli ve 73071928-305-03/1182 sayılı cevabi görüş yazılarında; "5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre, ilçe belediyelerinin yürürlükteki 1/5000 ölçekli nazım imar planına uygun olmak kaydıyla 1/1000 ölçekli uygulama imar planları ve bu planlarda yapılacak değişikliklerde görev ve yetkili olduğu anlaşılmakta olup, yeni 1/5000 ölçekli nazım imar planı veya mevcut 1/5000 ölçekli nazım imar planında değişiklik ya da revizyon yapılması konusunda görev ve yetkisinin bulunmadığı,

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "Mekânsal planlama kademeleri ve ilişkileri" başlıklı 6/2 maddesinde, "Mekânsal planlar, plan kademelenmesine uygun olarak hazırlanır. Her plan, planlar arası kademeli birliktelik ilkesi uyarınca yürürlükteki üst kademe planların kararlarına uygun olmak, raporu ile bütün oluşturmak ve bir alt kademede ki planı yönlendirmek zorundadır" hükmüne göre, ilçe belediyelerince yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının ve bu planlarda yapılacak değişikliklerin yürürlükteki üst ölçekli 1/5000 ölçekli nazım imar planına uygun olarak yapılmak zorunda olduğu değerlendirilmektedir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Ayrıca, konu hakkında Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği'nce istihsal edilen 27/08/2015 tarihli ve 12063 sayılı görüşte; "Planlarla ilgili her aşamada Büyükşehir Belediyelerince; alt kademe planlarının yalnız üst kademe plana aykırılık nedeniyle değil, aynı zamanda mevzuata aykırılık tespit edildiği durumda, plan tadilatı veya geri iade edilmesinin mümkün olduğu" değerlendirmesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri, Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görüşünün birlikte incelenmesinden; ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararların, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanlığına gönderileceği, üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararların onaylanmış sayılacağı, bu çerçevede büyükşehir belediye meclisinin ilçe belediyesinin imara ilişkin kararlarını reddetme yetkisi bulunmadığı, sadece üst ölçekli planlara uygunluğunu sağlamak bakımından değiştirmeye yetkili olduğu, ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararların kabul edilmesi veya red edilmesine bakılmaksızın Büyükşehir Belediyesine iletilmesi ve mevzuatta belirtilen süre içerisinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmesi gerektiği, ancak gerek nazım imar planının, gerekse de uygulama imar planının ilgili kanun ve yönetmeliklere aykırı olamayacağı, bu cümleden olarak;

1. Nazım imar planının, varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plan olduğu, uygulama imar planının ise; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plan olduğu; bu kapsamda, çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki ilçe belediyelerinin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylama ve uygulanmasını denetleme yetkisinin büyükşehir belediyelerine ait olduğu;

2. İlçe Belediye Meclislerince uygun görülen 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarına ilişkin kararların, 5216 sayılı Kanun'un 7/b maddesine göre tamamının ret veya kabule bakılmaksızın büyükşehir belediye meclislerine gönderileceği, büyükşehir belediye meclislerinin yetkileri kapsamında 1/5000 ölçekli nazım imar planına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra ilçe belediyelerine alınan kararların gönderilmesi gerektiği,

3. Mekânsal planların, plan kademelenmesine uygun olarak hazırlanacağı, her planın, planlar arası kademeli birliktelik ilkesi uyarınca yürürlükteki üst kademe planların kararlarına uygun olmak, raporu ile bütün oluşturmak ve bir alt kademedeki planı yönlendirmek zorunda olduğundan, ilçe belediyelerince yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının ve bu planlarda yapılacak değişikliklerin yürürlükteki üst ölçekli 1/5000 ölçekli nazım imar planına uygun olarak yapılmak zorunda olduğu; bu hükümlere göre, ilçe belediyelerinin yürürlükteki 1/5000 ölçekli nazım imar planına uygun olmak kaydıyla 1/1000 ölçekli uygulama imar planları ve bu planlarda yapılacak değişikliklerde görevli ve yetkili olduğu, yeni 1/5000 ölçekli nazım imar planı veya mevcut 1/5000 ölçekli nazım imar planında değişiklik ya da revizyon yapılması konusunda görev ve yetkisinin bulunmadığı,

Ancak, büyükşehirlerin kendi projesi olan konular dışındaki diğer plan değişikliği konularında, ilçe belediyelerinin 1/1000 ölçekli uygulama imar planının uygulanması sırasında onaylı 1/5000 ölçekli nazım plandan kaynaklanan sorunlar olması durumunda, bu yöndeki değişiklik tekliflerinin değerlendirilmek üzere büyükşehir belediyesi meclisine gönderebileceği,

4. Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği mütalaasında belirtildiği üzere, planlarla ilgili her aşamada büyükşehir belediyelerince; alt kademe planlarının yalnız üst kademe plana aykırılık nedeniyle değil, aynı zamanda mevzuata aykırılık tespit edildiği durumda, plan tadilatı veya geri iade edilmesinin mümkün olduğu, değerlendirilmektedir.

Konu hakkında İliniz Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin bilgilendirilmesi hususunda,

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

T.C. BAŞBAKANLIK

Konu : Türk Dili Yılı
2017/9

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN`ın yüksek himayelerinde 15 Mart 2017 tarihinde yapılan toplantıyla 2017 yılı “Dilimiz Kimliğimizdir” başlığıyla “Türk Dili Yılı” olarak ilan edilmiştir.

Dünyanın en zengin dillerinden biri ve millî kimliğimizin ana unsuru olan Türkçemizi korumak, yaşatmak, zenginleştirmek ve gelecek nesillere güçlü bir şekilde aktarmak, bugünümüzü ve yarınımızı yeni bir bilinç hamlesiyle inşa etmek hem kamu kurum ve kuruluşlarının hem de bütün toplum kesimlerinin ortak görevidir.

Son yıllarda özellikle basın, yayın ve teknoloji yoluyla Türkçeye girmekte olan yabancı kelimelerin yanında Türkçe kelimelerin imlasına bile sirayet eden yabancılaşma tehdidi endişe verici boyutlara ulaşmıştır.

Bu kapsamda, 2017 yılının Türk Dili Yılı olarak ilan edilmesi, Türkçenin yerinde, doğru, kurallarına uygun, açık, anlaşılır ve temiz bir şekilde kullanılmasına büyük katkı sağlayacak olup bu konudaki toplumsal bilincin, özenin ve duyarlılığın artmasına hizmet edecektir.

“Dilimiz Kimliğimizdir” başlığıyla ilan edilen “2017 Türk Dili Yılı”nın amacına ulaşabilmesi için Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kuruluşu Türk Dil Kurumu öncülüğünde; başta Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, yerel yönetimler olmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve basın yayın organları dilimizin doğru ve yerinde kullanımı konusunda gerekti dikkat ve özeni gösterecek olup yapılacak çalışmalara etkin bir şekilde katılacaklardır.

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Binali YILDIRIM
Başbakan

TEMYİZ KURULU KARARI

Kamu idaresi türü : Belediyeler ve Bağlı İdareler

Yılı : 2014

Dairesi : 7

Dosya No : 41128

Tutanak No : 42581

Tutanak Tarihi : 04.01.2017

Kararın Konusu : Fiilen zabıta olarak çalışmayan kişiler ile destek hizmetleri personeline maktu fazla çalışma ücreti ödenmesi

3- 91 sayılı İlamın 15. maddesiyle; Belediyesinde fiilen zabıta olarak çalışmayan kişiler ile destek hizmetleri personeline maktu fazla çalışma ücreti ödenmesi nedeniyle ... TL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

İlamda Gerçekleştirme Görevlisi sıfatıyla sorumlu tutulan ... temyiz dilekçesinde özetle; mevzuatın öngördüğü bir ödemenin yapılması sırasında hataya düşülmesi söz konusu olup 5018 sayılı Kanunun 71. maddesinde belirtilen durumların gerçekleşmediğini, bu sebeple uyumsuzluğun 5018 sayılı Kanunun 71. maddesi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığını, 71. maddenin birinci fıkrasındaki "... Mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmal..." ibaresini ikinci fıkra ile belirlenen kapsam dahilinde gerçekleştirilen karar, işlem, eylem veya ihmal olarak anlamak gerektiğini, kamu görevlilerine daha önce sehven kanuna aykırı olarak yapılmış fazla ödemelerin geri alınmasında, 5018 sayılı Kanunun uygulanmasının bu itibarla mümkün olmadığını, bu nedenle kamu görevlilerine sehven yapılan fazla ödemelerin geri alımında, tıpkı 5018 sayılı Kanun öncesinde olduğu gibi Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 günlü. E: 1968/8, K: 1973/14 sayılı kararının uygulanması gerektiğini, nitekim ... Bölge İdare Mahkemesi 2011/3112 E-2011/4665 K ve 24.10.2011 tarihli kararının da bu yönde olduğunu, bunun da idari dava açma süresi geçtikten sonra yapılan fazla ödemenin geri alınamayacağı sonucunu doğurduğunu, yine Danıştay ... Dairesinin E:2011/10531, K:2011/5633 ve 21.11.2011 tarihli kararının da bu yönde olduğunu, bu gerekçelerle ortada bir kamu zararı bulunmadığını, belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

Başsavcılık Karşılamasında;

"İlamın 13, 14 ve 15. maddeleriyle tazmin hükmolunan, fazla ödemelerin mevzuata uygun yapıldığı ileri sürülmekteyse de; İtiraz konusu hususların, Daire Kararında karşılandığı görülmüştür.

İlamın 13, 14 ve 15. maddeleri için ileri sürülen itiraz gerekçelerinin, ilam hükmünün bozulmasını gerektirecek mahiyette olmadığı anlaşıldığından, temyiz talebinin reddedilerek, yasa ve yönetime uygun düzenlenmiş Daire Kararının tasdikine karar verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir." Denilmektedir.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü;

2014 yılı Bütçe Kanunu K cetvelinin "III-Fazla Çalışma Ücreti" bölümünün "B-Aylık Maktu Çalışma Ücreti" başlıklı kısmının birinci fıkrasında, "Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir." denilmek suretiyle zabıta görev ve yetkisini fiilen yerine getirmeyen ve destek hizmeti yürüten kişilere aylık maktu fazla çalışma ücretlerinin ödenmesinin mümkün olmadığı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda anılan mevzuat hükmü uyarınca, Zabıta Müdürlüğünde çalışmakla birlikte zabıta görevini fiilen icra etmedikleri anlaşılan ... (VHKİ - Ölçü Ayar Memuru) ve ... (Çevre Mühendisi) ile zabıta personeline destek hizmetinde bulunduğu ve zabıta görev ve yetkisini fiilen yerine getirmediği anlaşılan ... (Hizmetli), ... (Şoför), ... (Şoför), ... (Şoför)'ye fiilen zabıta görevini ifa edenlere ödenmekte olan maktu fazla çalışma ücretinin ödenmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, sorumlu iddialarının reddedilerek 91 sayılı ilamın 15. maddesiyle ... TL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE, Oyçokluğu ile,

(... Daire Başkanı ..., Üyeler ... ve ...'nın; "İlamda adı geçen ... Hizmetli kadrosunda olup destek hizmetinde bulunduğu ve zabıta görev ve yetkisini fiilen yerine getirmediğinden, fiilen zabıta görevini ifa edenlere ödenmekte olan maktu fazla çalışma ücretinin kendisine ödenmesi mümkün değildir. Ancak, Zabıta Müdürlüğünde Ölçü Ayar Memurluğu ve anons ilan etme görevini yerine getiren ..., zabıta ile birlikte gıdaların denetimini yapan Çevre Mühendisi ..., Şöförlük görevini yaparak arazide çalışan ..., ... ve ..., zabıta görev ve yetkisini fiilen yerine getirdiklerinden fiilen zabıta görevini ifa edenlere ödenmekte olan maktu fazla çalışma ücretinin kendilerine ödenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, 91 sayılı ilamın 15. maddesi ile tazmin hükmolunan ... TL'den mevzuata uygun olarak ödenen ... TL'nin düşülerek kalan ... TL'nin sorumluların uhdelerinde bırakılmak suretiyle ilam hükmünün düzeltilerek tasdiki gerekir." şeklindeki ayrışık görüşlerine karşı)

Karar verildiği 04.01.2017 tarih ve 42581 sayılı tutanakla yazılı olmakla iş bu ilam tanzim kılındı.

Soru & Cevap

Sorularınızı
www.tbb.gov.tr
adresinde yayınlanan
Birliğimiz web
sitesindeki
“Soru-Cevap”
formunu doldurarak
iletebilirsiniz.

1) Memurların kademe ilerlemesinde disiplin cezası mı yoksa sicil notu mu dikkate alınır?

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64'üncü maddesinde kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerleme olarak tanımlanmış ve bu maddenin 4'üncü fıkrasında, son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanacağı, bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurların, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılacakları hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu maddede 13/12/2011 tarihinde 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile değişiklik yapılmış olup, değişiklik yapılmadan önceki düzenlemede son 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanların bir üst kademeye ilerleyeceklerine yer verilmiştir.

657 sayılı Kanunun “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici 36'ıncı maddesinin (C) bendinde bu maddenin yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan veya daha yukarı olanlardan bir üst kademeye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, 64'üncü maddenin değişiklikten önceki halinin uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; 6111 sayılı Kanunla yapılan değişikliğin yürürlük tarihi olan 13/12/2011 tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan veya daha yukarı olanlardan bir üst kademeye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, 64'üncü maddenin değişiklikten önceki halinin uygulanacağı ancak 13/12/2011 tarihinden sonra 657 sayılı Kanunun 64'üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanacağı değerlendirilmektedir.

2) Zabıta memuru olan kişi başka belediyeye geçici olarak görevlendirilebilir mi?

5393 sayılı Kanunun Diğer kuruluşlarla ilişkiler başlıklı 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belediyenin, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda mahallî idareler ile merkezî idareye ait asli görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabileceği, geçici olarak araç ve personel temin edebileceği belirtilmiştir.

11/04/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 43'üncü maddesinde bir belediyede görevli zabıta amir ve memurunun, atamaya yetkili amirin muvafakati ve memurun kabul etmesi ile 15/1/1974 tarihli 7/7753 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, Devlet Memurları Geçici Süreli Görevlendirme Yönetmeliğinde belirtilen ilkelere uyulması şartıyla başka bir belediyede geçici olarak görevlendirilebileceği ifade edilmiştir. Ancak Devlet Memurları Geçici Süreli Görevlendirme Yönetmeliği 5/5/2011 tarihli ve 2011/1837 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla mülga edilmiş olup memurların geçici görevlendirilmeleriyle ilgili düzenleme 657 sayılı Kanunda yer almıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 8'nci maddesinde memurların, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında maddede belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebileceği düzenlenmiş olup maddede geçici süreli görevlendirilen memurların geçici süreli görevlendirme süresinin bir yılda altı ayı geçemeyeceği, geçici süreli görevlendirmenin, memurların göreviyle ilgili olmasının gerektiği, geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakatının aranacağı düzenlenmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; 657 sayılı Kanun ve Belediye Zabıta Yönetmeliğine göre belediyede görevli zabıta memurunun, atamaya yetkili amirin muvafakati ve memurun kabul etmesi ile başka bir belediyede geçici görevlendirmesinin yapılabileceği, 657 sayılı Kanuna göre bu sürenin 6 ayı geçemeyeceği değerlendirilmektedir.

3) Sosyo-kültürel gezilere katılacak vatandaşları ve şehir dışındaki spor müsabakalarına katılacak sporcuları belediyeye ait araçlarla ticari amaç olmaksızın taşımak için taşıma belgesi gerekir mi?

5393 sayılı Belediye Kanununun 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belediyenin, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla sosyal hizmet ve yardım yapacağı veya yaptıracağı, (b) bendinde gerektiğinde sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi vereceği, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapacağı ve gerekli desteği sağlayacağı hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanunun 15'ni maddesinin (a) bendinde ise belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak belediyelerin yetki ve imtiyazları arasında ifade edilmiş, 60'cı maddesinde ise sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler belediye giderleri arasında sayılmıştır.

11/06/2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin kapsam başlıklı 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde resmi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ticari olmayan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışında sayılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte düşünüldüğünde; belediye tarafından yapılacak bahse konu taşımalar Karayolları Taşıma Yönetmeliği kapsamı dışında sayıldığından bu taşımaları yapacak araçların taşıma belgesi alma zorunluluğu olmadığı değerlendirilmektedir.

4) Belediyede teknik hizmetler sınıfında görev yapan personel, II sayılı Özel Hizmet Tazminatı Cetvelinde öngörülen tazminattan yararlanabilir mi?

657 sayılı Kanunun 152'nci maddesinde, memurlara, görevin önem, sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği, hizmet süresi, kadro unvan ve derecesi ve eğitim seviyesi gibi hususlar göz önüne alınarak tazminat ödeneceği hükmüne bağlanmış ve memurların hizmet sınıfları ve alacakları tazminat oranları belirlenmiştir.

Aynı maddenin Ortak Hükümler başlıklı üçüncü bölümünde, bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esaslarının Maliye Bakanlığınca belirlenerek Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin 17/4/2006 tarih ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile memurlara ödenecek zam ve tazminatların oranları belirlenmiştir.

Bahse konu Bakanlar Kurulu Kararının bölgelere göre verilecek ek özel hizmet tazminatı başlıklı 7'nci maddesinde teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarına dahil kadrolarda bulunan ve ekli IV sayılı Cetvelde gösterilen yerleşim birimlerine sürekli görevle atanarlara, bu yerlerde fiilen çalıştıkları sürece, ekli II sayılı Cetvelin (E) ve (F) bölümlerinde bölgeler itibarıyla belirlenen özel hizmet tazminatı oranlarının ek olarak ödeneceği düzenlenmiştir.

Konuyla ilgili olarak Muhasebat Genel Müdürlüğünün tüm illere gönderdiği 2014/6 sayılı duyuruda; "Sistem üzerinden yapılan kontrollerde bazı personel için ödenmesi gereken ek özel hizmet tazminatlarının(Ek Özel Hizmet Tazminatı, Denetim Tazminatı, Kalkınmada Öncelikli Bölge Tazminatı) "35- Denetim / Ek Özel Hizmet Tazminatı" koduyla Diğer Tazminat Bilgi Girişi Formundan girilmesi gerekirken, Maaş Bilgi Girişi Formunda bulunan Hizmet Tazminat Oranı alanında ÖHT puanına eklenerek girildiği tespit edilmiştir. Bu durumda bulunan personel tespit edilerek, ek özel hizmet tazminatlarının Diğer Tazminat Bilgi Girişi formundan "35- Denetim / Ek Özel Hizmet Tazminatı" koduyla girilmesi gerekmektedir." denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalardan görüleceği üzere; Bakanlar Kurulu kararında ek özel hizmet tazminatının "özel hizmet tazminat" oranına eklenerek hesaplanacağına dair bir açıklamanın bulunmadığı, bilakis bölgeler itibari ile belirlenen özel hizmet tazminatı oranların ek olarak ödeneceğinin belirtildiği yine Muhasebat Genel Müdürlüğünün duyurusunda da ek özel hizmet tazminat oranının ayrı bir kodla girilmesinin ifade edildiği dikkate alındığında ek özel hizmet tazminat oranının özel hizmet tazminat oranına eklenmeden ayrıca hesap edilerek ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

5) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7'nci ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 75'nci maddeleri kapsamında meclis kararına istinaden ziraat odaları ile birlikte çiftçilere ayni yardım yapılabilir mi? Bu yardımın bir sınırı var mıdır?

5216 sayılı Kanunun 7'nci maddesinde büyükşehir ve ilçe belediyelerinin tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabileceği büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahip olduğu düzenlenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75’nci maddesinde belediyelerin, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği hükmü yer almaktadır.

Ziraat odaları ile ilgili düzenlemelerin yer aldığı 6964 sayılı Kanunun 1’nci maddesinde; ziraat odaları, bu Kanunda yazılı esaslar uyarınca meslek hizmetleri görmek, çiftçilerin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, çiftçilik mesleğinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplin ve ahlâkını kollayıp gözetmek, çiftçilikle iştigal edenlerin mesleki hak ve menfaatlerini korumak amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olarak tanımlanmıştır.

Yukarıdaki hükümler birlikte ele alındığında 5216 sayılı Kanunun 7’nci maddesi ile büyükşehir ve ilçe belediyelerine herhangi bir bütçe sınırlaması olmaksızın tarım ve hayvancılığı desteklemek koşuluyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunma yetkisinin verildiği, bu kapsamda belediyelerin tarım ve hayvancılığa destek olmak için her türlü ayni yardımı (araç gereç, tohum, fidan, hayvan verilmesi vb.) yapabileceği, ziraat odalarının kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütü olmaları ve kuruluş amaçları ile çalışma alanları göz önüne alındığında belediyenin tarım ve hayvancılığı desteklemek üzere ziraat odaları ile ortak proje yapabileceği değerlendirilmektedir.

6) Belediye tarafından yapılan kaldırım hizmetinin karşılığı olarak belediyenin kaldırım parası adı altında tahsilât yapmaya yetkisi var mıdır?

5393 sayılı Belediye Kanununun Belediyenin gelirleri başlıklı 59’uncu maddesinde, kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları belediyenin gelirleri arasında sayılmış, aynı Kanunun 13’üncü maddesinin son fıkrasında belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişigi olan her şahsın, belediyenin kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Yol harcamalarına katılma payı başlıklı 86’ncı maddesinde; “Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce aşağıdaki şekillerde inşa, tamir ve genişletilmeye tabi tutulan yolların iki tarafında bulunan veya başka bir yola çıkışı olmaması dolayısıyla bu yoldan yararlanan gayrimenkullerin sahiplerinden meclis kararı ile Yol Harcamalarına Katılma Payı alınabilir.

- a) Yeni yol açılması;
- b) Mevcut yolların yüzde 40 nispetinde veya daha fazla genişletilmesi;
- c) Kaldırımsız ve bakımsız bulunan yolların, kaldırım veya parke kaldırım haline getirilmesi veya asfalt yapılması, kaldırım veya şose halindeki yolların da parke, beton veya asfalta çevrilmesi;
- d) Mevcut kaldırım veya parkelerin sökülüp yeniden düzenlenmesi,

Yolların kaldırımlar da dâhil olmak üzere (15) metreden fazla genişliklerine düşen giderler, belediyelere ait olup harç payına konu teşkil etmez.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller için asıl cepheyi teşkil eden yoldan düşen pay tam, diğer yollara ait pay ise yarım olarak hesaplanır. “ denilmektedir.

Aynı Kanunun “Payların Tahakkuk Şekli” başlıklı 90’ıncı maddesinde, yol harcamalarına katılma payının, bu hizmetin yapıldığı yollardan faydalanan, Su Tesisleri ile Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Paylarının ise hizmetten faydalanma şekillerine göre ilgili gayrimenkul sahipleri arasında ve 89’uncu maddeye göre hesaplanan katılma payları toplamının gayrimenkullerin vergi değerleri toplamına oranlanarak dağıtılması suretiyle hesaplanıp tahakkuk ettirileceği düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hükümlerden görüleceği üzere; belediyeler yapılan harcamaların finansmanı için 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 86’ncı maddesi uyarınca yapmış oldukları kaldırımlar için harcamalara katılma payı alabilmektedirler.

7) Eşlerden birinin yabancı olması durumunda, Türk vatandaşının ikametgâhının evlenmenin yapıldığı yerde olması yeterli midir? Her iki tarafın da yabancı olması durumunda ikametgâh aranır mı? Evlenecek kişiler aile hekimliği dışındaki sağlık kuruluşlarından rapor alabilirler mi? Raporların geçerlilik süresi ne kadardır?

07/11/1985 tarihli ve 18921 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Evlendirme Yönetmeliğinin 12’nci maddesinde, Türkiye’de bir Türk vatandaşı ile bir yabancı ya da farklı uyruklu yabancı iki kişinin, yetkili Türk evlendirme memuru

önünde evlenebilecekleri, eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye, belediye evlendirme memurlukları ile nüfus müdürlerinin yetkili olduğu, 16'ncı maddesinde, birbirleriyle evlenecek kadın ve erkeğin, içlerinden birinin oturduğu yer evlendirme memurluğuna birlikte müracaat etmelerinin esas olduğu belirtilmiş, devamında da yerleşim yeri köy olan ve yabancı uyruklu kişilerle evlenecek Türk vatandaşlarının, yerleşim yerlerinin belediye evlendirme memurluklarına ya da o yerin nüfus müdürlüğüne müracaat edebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Evlenme dosyasında bulunacak belgelerin düzenlendiği 20'nci maddesinde ise yabancıların, beyannamede beyan ettikleri adresin esas alınacağı, adrese ilişkin başka bir belge istenmeyeceği düzenlenmiştir. Bu hükümlerden de görüleceği üzere Yönetmelik evlenecek olan yabancıların ikametgâhının bulunmasını zorunlu kılan bir düzenleme getirmeyerek adres beyanını yeterli görmüştür.

Yönetmeliğin Evlenme izin belgesi başlıklı 22'nci maddesinde, dosyanın incelenmesi sonucunda evlenmelerine engel bir hallerinin bulunmadığı ve belgelerinin de tam olduğu tespit edilen çiftlere istedikleri takdirde, beyannamenin izin belgesi bölümünün onaylanarak verileceği, böyle bir belgeyi alan çiftlerin, yurt içinde ve yurt dışında evlendirmeye yetkili makam huzurunda, ayrıca bir dosya düzenlenmesine lüzum kalmaksızın evlenebilecekleri hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümlerden hareketle, evlendirme işleminin evlenecek kişilerden birinin oturduğu yer evlendirme memurluğunda yapılmasının esas olduğu ancak evlenmenin ikametgâhın olduğu yerde yapılmasının zorunlu tutulmadığı, evlenme akdi için gerekli şartlar taşındığı takdirde her belediye evlendirme memurluğunun ve nüfus müdürlüğünün evlenme akdini gerçekleştirmeye yetkili olduğu dikkate alınarak;

- Yabancı uyruklu kişilerin evlenme işleminin yapılacağı yerde ikamet etme şartının aranmayacağı,
- Taraflardan birinin Türk vatandaşı olması halinde de evlendirme işleminin yapılacağı yerde ikamet etme şartının aranmayacağı,
- Farklı uyruklu iki kişinin evlenmesi halinde de bunların ikametgâhlarının olup olmadığına bakılmaksızın adres beyanları esas alınmak suretiyle diğer koşulların da taşınması halinde evlendirme işleminin gerçekleştirilebileceği değerlendirilmektedir.

Bahse konu Yönetmeliğin 15'nci maddesinde 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa dayanılarak, 17/8/1931 tarihli ve 11682 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamnamede öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda sağlık raporu alınmaması durumunda evlenme yapılamayacağı belirtilmiştir.

Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamnamenin 2'nci maddesinde; "hususî tabiplerin ve hükümet tabibinden gayri etibbî resmîyinin verdiği sıhhat raporları mahallî hükümet tabipliği veya vekili tarafından tasdik edilmedikçe muteber olmaz. Hükümet tabipleri bu raporları tasdik etmezden evvel mevcut kuyudattan hakkında sıhhat raporu verilen evlenme namzedinin Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124 üncü maddelerinde mezkûr evlenmeğe mani hastalıklardan biriyle malul olup olmadığını araştıraraklardır. Hükümet tabipliğinin resmî mührünü ve tabibin imzasını havi olmayan sıhhat raporları muteber değildir." denilmektedir.

Yönetmeliğin 20'nci maddesinde evlenme dosyasında bulunacak belgeler arasında resmî veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarından alınacak sağlık raporu da yer almaktadır. Aynı maddede sağlık raporuyla ilgili usul ve esasların, sağlık alanındaki değişen ve gelişen şartlar da dikkate alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca yayımlanacak genelgeyle belirleneceği belirtilmektedir.

Bu düzenlemelere göre aile hekimliği (toplum sağlığı merkezi) dışında özel sağlık kurumlarından veya devlet hastanelerinden sağlık raporu alınabilmektedir. Ancak bu raporlar aile hekimliğince (hükümet tabibi) onaylatılmaları halinde geçerli olabilecektir.

Evlenme için aranan sağlık raporlarının geçerlilik süresi ile ilgili mevzuatta herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak bu raporlar ile bulaşıcı hastalıklar ve genetik geçişli hastalıklardan kişilerin ve gelecek nesillerin korunmasının amaçlandığı dikkate alındığında idareler tarafından, bu raporların istenme amacına hizmet edecek şekilde makul bir geçerlilik süresi belirlenebileceği değerlendirilmektedir.

YEREL DİPLOMASİ REHBERİ

Cemal Baş
Dr. Sultan Gündüz
M.Sinan Özden

TBB

“Birlikte Belediyecilik”

www.tbb.gov.tr

[f](#) @BelediyelerBirliği

[t](#) @TBBTR

Türkiye Belediyeler Birliği Kamu Tüzel Kişiliğine
Haiz Bir Kamu Kuruluşudur.

TBB
“ Birlikte Belediyecilik ”

Kütüphaneler Haftası

27 Mart - 2 Nisan 2017

*Her kitap avuçlarınızın içinde
tuttuğunuz bir hayaldir.*